

LARRY WINGET

HỌC CÁCH TIÊU TIỀN

Đừng để chày túi vì "bóc ngăn cần dài"

HỌC CÁCH TIÊU TIỀN

Đừng để cháy túi vì “bóc ngắn cắn dài”

YOU'RE BROKE BECAUSE YOU WANT TO BE

Tác giả: Larry Winget

Bản quyền tiếng Việt © 2010 Công ty Sách Alpha

Nghiêm Huyền *dịch*

Nhà Xuất bản Lao Động – Xã Hội

Ebook miễn phí tại : www.Sachvui.Com

Lời tựa

Cầm trên tay cuốn sách này, hẳn bạn sẽ ngạc nhiên với tiêu đề của nó? *Học cách tiêu tiền*, bạn từng nghe lần nào chưa?

Mọi người vẫn cho rằng tiêu tiền là một việc *hết sức tự nhiên* và *dễ nhất trần đời*. Chúng ta chi tiền cho những nhu cầu cá nhân: thực phẩm, quần áo, giải trí,... Quan trọng là bạn có tiền hay không? Bạn kiếm tiền như thế nào? Và, làm thế nào để kiếm được thật nhiều tiền? Khi đã có tiền thì việc tiêu tiền thật đơn giản!!! Nếu bạn từng suy nghĩ như vậy thì việc bạn “vung tay quá trán” cũng là điều dễ hiểu.

Tiền bạc luôn là một trong những vấn đề quan trọng của cuộc sống. Có thể, tiền không là mục tiêu hàng đầu đối với bạn, nhưng tiền lại có tác động đến hầu hết mọi khía cạnh trong cuộc sống, những ước mơ, dự định trong tương lai của bạn đều ít nhiều chịu sự chi phối của đồng tiền. Nghe có vẻ to tát quá phải không bạn? Vậy hãy nghĩ đến những việc đơn giản hơn như mua đồ ăn, quần áo, xăng xe; đi chơi, đi xem phim, đi ăn nhà hàng; theo học bậc đại học, sách vở, dụng cụ học tập... tất cả đều cần có tiền. Tiêu tiền là một hành động quá đỗi bình thường, nhưng không có nghĩa là mọi người đều đã biết cách tiêu tiền.

Tác giả Larry Winget – diễn giả, người dẫn chương trình truyền hình nổi tiếng tại Mỹ – qua nhiều trải nghiệm quý báu, đã đem đến cho người đọc cái nhìn mới mẻ và thực tế về cách quản lý chi tiêu cá nhân. Cùng với lối diễn đạt thẳng thắn nhưng không kém phần hài hước, Larry đã đưa người đọc từ bất ngờ này đến bất ngờ khác trong hành trình khám phá sự thật “xấu xí” về tiền bạc. Ông chỉ ra rằng chính cách chi tiêu cùng lối suy nghĩ của mọi người về vấn đề tiền bạc, chứ không phải nguyên nhân nào khác, đã khiến họ lâm vào tình cảnh “cháy túi” và nợ nần chồng chất.

Trong cuốn sách này, Larry Winget đưa ra những phương pháp rõ ràng, cụ thể và dễ áp dụng để kiểm soát chi tiêu. Đó là những việc làm hết sức đơn giản nhưng mang lại hiệu quả bất ngờ, như bỏ truyền hình cáp, hạn chế đi ăn nhà hàng, dọn dẹp nhà cửa,... hay những việc làm mang tính dài hạn như lên kế hoạch chi tiêu hàng tháng, chuyển sang một căn hộ mới, dạy dỗ con cái về tài chính... Xen kẽ là những bài tập thực hành nho nhỏ, những câu chuyện, ví dụ đơn giản và gần gũi, giúp người đọc hiểu rõ hơn về thực trạng tài chính của bản thân và có thêm động lực để thoát khỏi tình trạng khó khăn.

Bạn đang có một công việc kiếm sống nhưng bạn gặp khó khăn trong việc vươn lên một tầm cao mới? Bạn mong muốn tự chủ về tài chính? Bạn đang ngập trong đống nợ nần và loay hoay tìm cách thoát ra? Bạn chi nhiều hơn thu và không thể tìm ra cách để chấm dứt? *Học cách tiêu tiền* chính là giải pháp cho những vấn đề đó.

Chúng tôi xuất bản cuốn sách này với mục đích giúp bạn hiểu thêm về lĩnh vực tài chính cá nhân cũng như nhanh chóng có được phương pháp quản lý chi tiêu hiệu quả.

Xin trân trọng giới thiệu cùng bạn.

Tháng 06 năm 2010
Công ty Sách Alpha

Giới thiệu

Sự khác biệt giữa nghèo đói và khánh kiệt

TRƯỚC KHI BẮT ĐẦU, HÃY CHẮC CHẴN RẰNG CHÚNG TA HIỂU NHAU.

Theo tôi, bạn khánh kiệt vì bạn muốn thế. Đừng chỉ trích tôi bởi câu nói này. Xin đừng nói rằng, “Larry, vậy những người nghèo thì sao? Họ *không hề muốn* bị khánh kiệt.”

Đúng là một câu hỏi hay. Bạn hoàn toàn đúng. Tôi không nói về sự nghèo túng.

Tôi thấy nghèo túng là một tình cảnh rất tồi tệ. Chúa Jesus đã nói: “Sự nghèo túng sẽ bám riết theo bạn.” Và chúng sẽ luôn theo bạn. Có những người đang sống trong những xã hội và đất nước, nơi họ không có cơ hội để tiến lên và tất cả nỗ lực của họ chỉ đơn giản là để tồn tại. Họ không có đủ lương thực để ăn hay sống khỏe mạnh, thậm chí họ không có khả năng để chăm sóc chính bản thân họ.

Vậy chúng ta hãy khởi đầu bằng cách suy luận theo hướng này, bạn sẽ thoát khỏi lối suy nghĩ cũ và hiểu được những gì tôi đang đề cập đến. Tôi không viết cuốn sách này cho những người nghèo túng trên thế giới. Tôi chắc chắn rằng việc giúp đỡ những người thực sự nghèo túng có ý nghĩa hơn nhiều so với việc đưa cho họ một cuốn sách. Bằng không đó chỉ là một sự xúc phạm đối với họ mà thôi.

Tôi đang nói về sự túng quẫn, sự khánh kiệt. Sự túng quẫn không phải là một tình cảnh giống như nghèo túng. Khánh kiệt là hoàn cảnh khi bạn không kiếm được tiền mà lại chi tiêu vượt quá mức thu nhập, và bạn “cháy túi”. Tôi không thể ngăn cản được sự nghèo túng mặc dù tôi rất muốn làm *điều đó*. Tôi có giỏi cũng không làm được điều đó. Tôi chỉ có thể ngăn cản được sự túng quẫn. Đó là những gì cuốn sách này hướng đến. Hãy đọc nó và tìm ra phương pháp để cải thiện tình cảnh của bạn. Khi đó, bạn sẽ không bao giờ rơi vào tình cảnh túng quẫn nữa. Bạn có thể tiến lên phía trước và sống cuộc sống mà bạn mong muốn. Tôi sẽ chỉ cho bạn cách thức đạt được điều đó, từng bước từng bước một.

Tôi viết cuốn sách này cho những người bình thường, có một công việc để kiếm sống nhưng dường như không thể khám phá lên được. Nếu bạn mong muốn trở thành người giàu có, nhưng giấc mơ giàu sang của bạn lại không thể trở thành hiện thực; nếu bạn sẵn sàng vật lộn với cuộc sống để giành sự tự chủ về tài chính; nếu bạn đang chìm ngập trong nợ nần và không thể thoát khỏi vòng quay hết hóa đơn này đến hóa đơn khác; nếu bạn chi tiêu nhiều hơn thu nhập và không thể tìm ra cách để chấm dứt tình trạng đó, thì cuốn

sách này chính là món quà dành cho bạn! Bạn sẽ cầm nó lên chứ?

Bây giờ, hãy quay lại tiêu đề của cuốn sách

Chắc chắn bạn đã đọc tiêu đề của cuốn sách này rồi. Phải “*Học cách tiêu tiền*”. Bạn “cháy túi” vì “bóc ngân cấn dài”.

“Sao anh có thể nói thế? Anh còn chưa biết tôi là ai cơ mà! Anh đừng có ngồi một chỗ nói rằng tôi muốn bị rơi vào cảnh khánh kiệt khi chẳng biết gì về tôi cả!”

Đây chính là cách tôi biết điều đó:

Nếu bạn không muốn rơi vào cảnh khánh kiệt, bạn sẽ không thể bị khánh kiệt được.

Điều này rất đơn giản. Những gì bạn nói về mong muốn của bạn đều không có ý nghĩa. Khi hành động của bạn mâu thuẫn với lời nói, thì lời nói của bạn chưa hẳn đã là điều tệ nhất.

Đây có thể là một ý tưởng mới cho bạn. Điều này không thành vấn đề! Sắp xếp mục đích song hành cùng với hành động sẽ giúp chúng ta làm tốt hơn. Đó là chìa khóa để khơi dậy tiềm năng của bạn, giúp bạn thoát khỏi cảnh nợ nần và tiến lên phía trước. Bạn có thể học được điều này, nhưng đổi lại bạn phải từ bỏ một số thứ.

Hãy dừng việc suy nghĩ mình là một nạn nhân

Bạn không đáng bị khiển trách vì tình cảnh của bạn. Khánh kiệt không lên lút ập vào bạn trong đêm tối. Một đồng những hóa đơn chưa thanh toán sẽ không lộ diện nếu bạn không chú ý tìm kiếm chúng. Bạn cũng không đột nhiên bị tụt lại đằng sau. Bạn chọn cách tiêu tiền theo cách bạn đã làm.

Cuộc sống là sự phản chiếu những gì bạn đã lựa chọn. Nếu bạn muốn có một cuộc sống tốt hơn thì hãy lựa chọn tốt hơn. Khi bạn có lựa chọn đúng đắn, bạn sẽ thấy rằng việc công nhận những thành công sẽ dễ hơn nhiều so với việc phàn nàn với người khác về những thất bại của mình.

Nếu bạn không còn hy vọng cải thiện tình hình tài chính của mình, thì cuốn sách này chính là một sự khởi đầu tuyệt vời dành cho bạn đấy!

Larry, tại sao tôi nên nghe theo anh?

Tôi có một chương trình truyền hình trên kênh A&E mang tên “Người tiêu dùng thông thái” (*Big Spender*), chương trình nói về những người bị rơi vào khủng hoảng tài chính do thói quen chi tiêu vượt quá kiểm soát. Tôi đã phải phục kích, bắt quả tang họ giữa những cuộc chơi tốn kém và cho họ đối mặt với mớ lộn xộn mà họ vừa tạo ra. Tôi điếm qua tình trạng tài chính của họ rồi đưa ra một kế hoạch quay vòng tiền và cải thiện cuộc sống của họ trước khi mọi thứ sụp đổ. Chương trình này không phải là một chương trình về đầu tư, về thị trường chứng khoán hay về bất kỳ giải pháp tài chính tinh vi nào. Nó chỉ tập trung vào giải cứu con người khỏi hố sâu mà chính họ đã đào ra trước khi biến nó thành nấm mồ chôn vùi chính cuộc sống của họ.

Có rất nhiều chương trình dạy cách thức đầu tư và đầu tư vào cái gì nhằm mang lại lợi ích tài chính cho bạn. Nhưng đó không phải là những gì tôi đang làm. Tôi buộc mọi người phải đối mặt với hoàn cảnh của mình, sau đó đưa cho họ một kế hoạch cụ thể để cải thiện tình cảnh ngay tức thì. Đó là phương pháp làm việc của tôi, và đó cũng chính là những gì tôi làm tốt. Thực tế, tất cả những gì tôi biết về tiền là làm thế nào để kiếm tiền, làm thế nào để tiêu tiền và làm thế nào để chắc chắn rằng tôi luôn có rất nhiều tiền. Đó chẳng phải là những gì bạn muốn biết sao? Đó chẳng phải là những gì bạn đang cần nhưng không có sao? Tôi cược là tôi đúng.

Tuy nhiên, điều quan trọng không kém là: tôi đã từng khánh kiệt. Thực sự khánh kiệt. Tôi khánh kiệt đến nỗi tôi không thể quan tâm đến bất cứ điều gì khác.

Sau này tôi sẽ kể cho bạn chi tiết tình cảnh của tôi khi đó và tôi đã đối mặt với nó như thế nào, nhưng tôi liệt kê những lý do cơ bản dưới đây để bạn hiểu vì sao bạn nên nghe theo tôi:

Tôi lớn lên trong một gia đình nghèo khó.

Tôi quyết định sau này mình sẽ trở nên thật giàu có.

Tôi đã giàu có.

Tôi bị phá sản.

Tôi học được nhiều điều trong tình cảnh đó.

Tôi trở thành một triệu phú.

Tôi tin tưởng rằng, cuộc sống có những chuỗi thất bại – thành công – thất bại – thành công. Trong thế giới thực tại, không có chiếc thìa bạc, hay chiếc dù vàng, cũng không có bánh từ trên trời rơi xuống và không có kế hoạch làm giàu nhanh chóng lại trở thành hiện thực. Không có gì ngoài công việc: làm việc dựa trên suy nghĩ của mình, làm việc dựa vào chính bản thân mình,

và sau đó chỉ việc làm như vậy!

Tôi biết tôi đang nói về vấn đề gì. Tôi đã làm được. Và tôi có thể dạy bạn cách làm được điều đó.

Vài lời nhắc nhở

Tôi không phải là người hay nói những điều nhảm chán, sáo rỗng, nhưng tôi phải nói một điều rằng, bạn có thể làm bất cứ điều gì chỉ cần bạn có quyết tâm. Tôi là người rất chăm chỉ. Tôi đã làm việc cật lực. Có lẽ bạn sẽ cảm thấy khó chịu khi đọc những gì tôi nói. Tôi không phải là người bạn đang tiến đến phía bạn, vòng tay qua vai bạn và nói: “Được rồi, mọi thứ sẽ ổn cả thôi”. Tôi là người mà bạn sẽ tới gặp khi mọi thứ đã sụp đổ và bạn đang tuyệt vọng. Tôi biết cảm giác tuyệt vọng đó vì tôi đã từng đối mặt với nó. Thật khủng khiếp! Và điều cuối cùng bạn muốn là một vòng tay động viên, những lời khuyên nhủ để lạc quan hơn. Tôi tin rằng bạn muốn có câu trả lời thực sự và quyết tâm từ bỏ những điều nhỏ nhặt để có được chúng.

Những điều không có trong cuốn sách này

Đây không phải là một cuốn sách đầu tư.

Tôi không biết nhiều về đầu tư để có thể viết nên một cuốn sách. Tôi không biết thị trường chứng khoán hoạt động như thế nào và tôi cũng không quan tâm tới điều đó. Tôi thuê những chuyên gia, những người thậm chí còn giàu có hơn tôi để tư vấn về đầu tư. Khi bạn có tiền, bạn cũng nên làm như vậy.

Đây không phải là một cuốn truyện ngụ ngôn.

Nó giống như những cuốn sách dạy bạn phương pháp làm giàu và gợi ý cho bạn cách sống của người nghèo túng. Tại sao lại phải làm việc vất vả để trở thành một triệu phú và rồi lại phải sống giống như một người nghèo túng? Đó là động cơ thúc đẩy trong trường hợp này?

Tôi cũng không định nói với bạn rằng “Tôi muốn giàu có” giống như một số tác giả khác. Sự thực là dù họ muốn hay tôi muốn điều gì đi chăng nữa cũng không thể thay đổi được bạn, cho đến khi chính bạn muốn trở thành người giàu có.

Trong cuốn sách này, tiền không phải là một khái niệm mang tính tinh thần.

Tôi sẽ không dạy bạn phát triển nhận thức về sự phát đạt hay vượt xa hơn nữa. Và tôi không định khuyên bạn đặt tay lên ngực hay lên đầu và nhắc đi nhắc lại sự quyết tâm giống như một số tác giả khác đã làm. Mặc dù tôi hoàn toàn tin tưởng vào những điều đó, nhưng cuốn sách này không phải là loại sách như vậy.

Những lời cam kết quả là rất tốt, nhưng chỉ nói thôi thì sẽ không thể thay đổi được cuộc sống của bạn. Bạn có thể nói “Tôi phải giàu có, tôi phải giàu có, tôi phải giàu có” cho đến khi khuôn mặt bạn chuyển thành màu của tiền, nhưng cho đến khi bạn dừng những việc làm ngu ngốc với túi tiền của mình và bắt đầu sử dụng tiền thông minh hơn, bạn sẽ vẫn chỉ là một kẻ khán kiệt. Sự quyết tâm mà thiếu hành động chỉ đơn thuần là tự đánh lừa bản thân mà thôi.

Hầu hết mọi người đều không thể nhận biết được cách tiếp cận này bởi vì rất khó tìm thấy chúng trong những cuốn sách đó, áp dụng chúng vào thực tế còn khó khăn hơn. Khi bạn đang phải cố gắng tìm ra phương án để giữ chiếc ô tô đã gắn bó 10 năm với bạn khỏi bị thu hồi, bạn khó có thể mơ về chiếc Limousine cùng tài xế mà bạn muốn sở hữu.

Và để chứng minh cho điều này, hãy lấy ví dụ từ cuốn sách nổi tiếng *The Secret* – dù đã trở thành cuốn sách kèm DVD phổ biến trên thế giới nhưng

tôi không hoàn toàn tán thành với vấn đề cuốn sách đưa ra. Triết lý cơ bản của *The Secret* là: Những gì bạn nghĩ và nói sẽ trở thành hiện thực. Điều đó rất tốt, nhưng nó chỉ là một phần của câu chuyện. “Một bí mật” chỉ cung cấp cho bạn một nửa kiến thức thì cũng vô ích mà thôi. Bạn muốn biết bí mật thực sự? Nó ở đây cơ: Hãy đứng dậy và làm ngay những gì bạn đang nghĩ và đang nói. Chúng sẽ biến thành hiện thực.

Hãy nói với một vài người, họ có thể nghĩ việc họ giàu có có nhiều ý nghĩa như khi bạn nghĩ mình cân đối và khỏe mạnh. Trong trường hợp nào đó, bạn phải bỏ que kem xuống, đặt thân hình béo phì của bạn lên ghế sofa và tập vài động tác. Hãy nghĩ mình mảnh mai và ăn một hộp bánh Twinkies rồi xem mình đã giảm được bao nhiêu cân. Hãy nghĩ mình giàu có và phung phí khoản tiền vay được vào giày dép, vào các bữa ăn ở nhà hàng và xem những thứ đó mang lại cho bạn điều gì. Nếu bạn hành động trái ngược với những gì bạn nghĩ, bạn có thể sẽ có kết thúc tồi tệ hơn.

Bí mật thực sự!

Hãy đứng dậy và làm ngay những gì bạn đang nghĩ, đang nói. Chắc chắn chúng sẽ trở thành hiện thực.

Bạn có cần cuốn sách này không?

Bạn chi tiêu nhiều hơn số tiền bạn kiếm được?

Bạn lo lắng về hàng chồng hóa đơn phải thanh toán?

Bạn đang phải ”giật gấu vá vai”?

Bạn có một đồng hóa đơn chưa thanh toán?

Thẻ tín dụng của bạn chẳng còn xu nào?

Bạn đang có vấn đề về mua sắm?

Bạn không có tí tiền tiết kiệm nào?

Bạn nợ nần nhiều hơn khả năng bạn có thể kiếm tiền để trang trải các khoản đó?

Bạn phát hoảng với những trường hợp khẩn cấp, bất ngờ làm ảnh hưởng đến túi tiền của bạn?

Nếu quên chưa thanh toán một hóa đơn, bạn có bị xiết nợ hay không?

Bạn mất khả năng kiểm soát việc chi tiêu của bản thân?

Nếu bạn trả lời “có” với chỉ một trong số những câu hỏi trên, thì bạn cần phải đọc cuốn sách này!

Đó chính là công việc!

Từ hoàn cảnh phải xoay sở, đối phó để hướng tới một cuộc sống giàu có, tốt đẹp hơn người khác là một quá trình rất khó khăn – thực sự khó khăn. Từ phá sản và khánh kiệt tôi đã trở thành một triệu phú, nhưng mỗi bước đi đều khó khăn đối với tôi. Đến nay vẫn vậy, mỗi bước đi vẫn rất khó khăn, nhưng tôi tin mình hoàn toàn có thể làm được.

Những nguyên tắc tôi đưa ra trong cuốn sách này chính là những nguyên tắc mà tôi đang sử dụng và vẫn thấy sự thử thách trong đó. Giàu có không đến với bạn một cách dễ dàng trừ phi bạn là con của Trump hay là người mang họ Hilton. Phần lớn chúng ta không sinh ra trong những gia đình giàu có như vậy. Chúng ta phải làm việc để có được nó. Cuốn sách này chỉ đơn giản viết về công việc. Tôi không hề tô vẽ nó đâu nhé.

Những cuốn sách không thể biến bạn thành người giàu có, tất nhiên rồi. Nhưng dù bạn có thích hay không, những điều các cuốn sách thường đề cập đến vẫn luôn có tác dụng giúp đỡ bạn trong công việc. Điều đáng buồn là đa số mọi người áp dụng những lời khuyên được đưa ra trong các cuốn sách không đúng thời điểm hay không phù hợp với nỗ lực của họ để đạt được mong muốn. Tôi không đưa ra nhiều cam kết trong cuộc sống hay trong các cuốn sách của tôi. Nhưng tôi đảm bảo một điều rằng: Nếu bạn tập trung đọc hết cuốn sách này cùng tôi, tìm ra các công thức và dám làm những gì tôi yêu cầu, chắc chắn cuộc sống của bạn sẽ khấm khá hơn. Có thể bạn sẽ không trở thành một triệu phú, hay dù chỉ là “nghìn phú”, nhưng chắc chắn túi tiền của bạn sẽ rủng rỉnh hơn hiện nay. Tôi cam đoan đấy.

Điều cuối cùng

Đây là một cuốn sách thực hành. Bạn sẽ thấy có rất nhiều ô trống. Hãy điền vào các ô trống đó. Bạn nên tích cực đọc và thực hiện theo những hướng dẫn được đưa ra trong cuốn sách này vì nó sẽ giúp bạn có được tài sản thực sự. Bạn không thể thành công một cách bị động. Tôi không nghĩ bạn cũng sẽ đọc cuốn sách này một cách thụ động.

Nhiệm vụ đầu tiên của bạn là cầm một chiếc bút ghi nhớ để đánh dấu những đoạn mà bạn muốn ghi nhớ. Thứ hai, hãy lấy một chiếc bút chì hay bút bi và đặt bên cạnh. Thứ ba, hãy điền câu trả lời của bạn vào các ô trống trong khi đọc sách.

Nếu bạn bỏ qua công việc trên, tức là bạn đang gian lận với chính bản thân mình, và nếu như vậy, bạn cũng đã đối xử với các cơ hội của bạn theo cách đó từ rất lâu rồi.

Giờ chúng ta cùng bắt đầu nhé. Và như tôi thường nói trên chương trình truyền hình Big Spender của tôi: Mọi thứ sắp sửa trở nên xấu xí rồi đây!

PHẦN I. VÌ SAO BẠN CHÁY TÚI

1. Các vấn đề liên quan đến tiền

Bạn muốn chấm dứt cảnh cháy túi và bắt đầu làm lại mọi thứ để trở nên khấm khá hơn?

Thật nhảm nhí!

(Vâng, như tôi đã cảnh báo bạn rồi đây. Tôi không hay nói vòng vo đâu. Đó đúng là một sự sỉ nhục khá khó chịu. Hãy tự cho mình một đặc ân và khắc phục điều đó. Bạn đang gặp vấn đề rắc rối và bạn cần sự giúp đỡ, hay bạn sẽ không đọc cuốn sách này để bắt đầu với nó. Chúng ta sẽ cùng đọc sách và cùng giải quyết vấn đề của bạn nhé. Hãy lắng nghe những gì tôi nói. Xét cho cùng, tôi đã trải qua những gì bạn đang phải trải qua, giờ đây tôi đã vượt qua nó và trở thành người giàu có).

Bạn muốn bị cháy túi bởi vì bạn đang thực sự bị cháy túi. Nếu bạn muốn chấm dứt tình cảnh túng quẫn, bạn phải làm một điều gì đó. Nhưng bạn đã không làm gì cả, điều đó cho thấy bạn không muốn ổn định tình hình tài chính của mình.

Đừng nói với tôi bạn muốn gì

Bởi vì tôi đã biết bạn muốn gì rồi. Bạn muốn cuộc sống của bạn *chính xác như nó đang diễn ra*.

Bạn muốn trở thành một người chỉ biết kiếm tiền vừa đủ sống, bởi vì bạn đang sống như vậy.

Bạn muốn trở thành một người luôn thanh toán hóa đơn muộn, bởi vì bạn đang đúng là người như vậy.

Bạn muốn trở thành một người chuyên đi xin xỏ người khác, bởi vì bạn đang làm như vậy.

Bạn muốn trở thành người mua sắm những thứ xa xỉ vượt quá khả năng chi trả của bạn, bởi vì bạn đang làm như vậy.

Bạn muốn sở hữu một chiếc ô tô mà bạn phải rất khó khăn mới có thể thanh toán được, chỉ vì nó khiến bạn cảm nhận được chính mình, bởi vì bạn đang làm như vậy.

Bạn muốn mặc những bộ đồ thời trang nhất thay vì chi trả các khoản tiền thuê của mình, bởi vì bạn đang làm như vậy.

Bạn muốn chi tiêu hơn là tiết kiệm, bởi vì bạn đang làm như vậy.

Bạn muốn ăn ở những nhà hàng sang trọng thay vì tiết kiệm để lo việc học hành của con cái, bởi vì bạn đang làm như vậy.

Mọi người thường làm những gì mà họ thích. Đợi một chút. Bạn hãy làm một bài tập nhỏ này nhé: Hãy nhìn xung quanh bạn. Bạn có thấy cánh tay của ai đó đang lăm lăm khẩu súng chĩa vào đầu bạn để buộc bạn làm những việc mà bạn đang làm không? Nếu không có ai ép bạn, thì chính bạn đã tự làm việc đó bởi vì bạn muốn thế. Điều này cũng rất đơn giản thôi.

Nào, bây giờ hãy tiến lên phía trước và nổi giận với tôi về những gì tôi vừa nói. Thực tế, tôi muốn bạn nổi giận. Trong lúc đó, hãy nghĩ về điều này: Bạn nổi giận với tôi và những gì tôi vừa nói hay bạn nổi giận với chính bạn bởi vì bạn biết rằng tôi nói đúng?

“Tôi thực sự không muốn giàu có, tôi chỉ muốn cuộc sống sung túc hơn”

Sung túc có nghĩa là bạn không cảm thấy thiếu thốn nhưng đồng thời bạn cũng không cảm thấy mọi thứ quá tuyệt vời. Hầu hết mọi người đều có cuộc sống sung túc. Đó chính là vấn đề. Những người sung túc, khám phá không cảm thấy cuộc sống tồi tệ đến mức cần phải thay đổi, nhưng cũng không cảm thấy cuộc sống tốt đẹp đến mức phải thực sự cố gắng để tận hưởng nó. Dù thế nào thì tương lai của họ cũng đã được số phận định đoạt.

Con người không bao giờ tạo ra sự thay đổi khi họ đã cảm thấy thoải mái, sung túc. Bạn phải cảm thấy không sung túc để tạo ra một sự thay đổi tích cực trong cuộc sống của mình. Và mục đích của cuốn sách này chính là làm cho bạn cảm thấy không thoải mái, sung túc.

Bạn sẽ không bao giờ thay đổi cho đến khi bạn cảm thấy không thoải mái, sung túc.

“Larry à, tiền không quan trọng đối với tôi”

Ồ đúng rồi. Mọi người thường nói như vậy để bào chữa cho sự thật là họ không có tiền. Trên thực tế, tôi biết có rất ít người dám nói thẳng rằng mình đang bị cháy túi. Đối với hầu hết mọi người, tiền rất quan trọng.

Người không có tiền không thể giúp đỡ bất kỳ ai. Bệnh viện được xây bằng tiền. Các tổ chức từ thiện được tài trợ bằng tiền. Những người vô gia cư được chăm sóc bằng tiền. Vì thế, hãy kiếm một ít tiền đi và bạn có thể khẳng định được vai trò của mình. Bạn có trách nhiệm kiếm tiền cho bản thân bạn và cho cả thế giới.

Hãy tưởng tượng điều này: Bạn đang ngồi trên ghế sofa xem tin tức về một thảm họa. Một thảm họa nào đó như cơn bão Katrina chẳng hạn, và bạn muốn giúp đỡ những nạn nhân của cơn bão. Bạn muốn viết một tờ séc một nghìn đô-la hay mười nghìn đô-la, thậm chí có thể chỉ mười đô-la mà thôi, nhưng bạn không thể – vì bạn đang bị cháy túi. Khi bạn giàu có, bạn có thể làm việc này mà chẳng phải suy nghĩ gì. Điều gì tốt đẹp hơn – chờ đợi được giúp đỡ người khác hay có khả năng giúp đỡ người khác?

“Nhưng Larry ơi, tôi sẽ gửi những suy nghĩ tốt đẹp của tôi đến họ và cầu nguyện cho họ.”

Tốt thôi. Hãy gửi những suy nghĩ tốt đẹp của bạn và hãy cầu nguyện bởi vì chúng cũng rất quan trọng. Nhưng, sau đó hãy ký một tấm séc. Thế giới cần những suy nghĩ tốt đẹp của bạn, những lời cầu nguyện của bạn và cả tiền của bạn nữa!

“Hãy tiếp tục thành công, chỉ những người thành công mới có thể giúp đỡ được người khác.”

—Tiến sĩ Robert Schuller

Tiền định nghĩa con người bạn

Lời tuyên bố trên của tôi có thể sẽ khiến một số người rất khó chịu và họ có thể cho tôi là người nông cạn, tham lam và rất nhiều ý nghĩ xấu xa khác nữa. Tuy nhiên, cho dù bạn có phản đối thế nào đi chăng nữa thì tôi nghĩ rằng tôi vẫn đúng.

Năm nay, khi nghĩ về Diddy hay P. Diddy hay Puff Daddy, dù tên anh ta là gì đi nữa, bạn nghĩ đó là một người Mỹ gốc Phi, một người làm trò tiêu khiển, một ngôi sao điện ảnh hay một nhân vật quan trọng trong làng thời trang? Hay bạn nghĩ ngay đó là một người giàu có? Tôi đoán chắc bạn sẽ nghĩ ngay đến gia tài của anh ta. Anh ta có phải là một người tốt hay không? Hay anh ta chỉ là một tay xuẩn ngốc? Đừng cười nhạo tôi nhé – tôi không biết anh ta là ai đâu. Tôi chỉ biết rằng anh ta rất giàu có.

Khi nhắc đến Donald Trump, điều gì ngay lập tức định nghĩa con người ông ta trong suy nghĩ của bạn? Mái tóc của ông ta? Các tòa cao ốc của ông ta? Chương trình truyền hình *The Apprentice* (Người học việc) của ông ta? Tôi rất lấy làm tiếc rằng, những điều này không hề xuất hiện đầu tiên trong ý nghĩ của bạn khi bạn nghĩ về Trump đâu. Điều đầu tiên xuất hiện trong tâm thức của bạn đó là tiền của ông ta. Ông ta rất giàu có. Có cảm tình hay ác cảm với ông ta, những cảm xúc này chỉ xuất hiện sau khi bạn nghĩ ông ta giàu như thế nào. Tiền định nghĩa con người Donald Trump với mỗi chúng ta.

Tiền quyết định khu vực bạn lớn lên. Nó quyết định quần áo bạn mặc tới trường. Tiền thường xuyên quyết định bạn của bạn là ai và những người khác sẽ đối xử với bạn như thế nào. Tiền quyết định bạn có thể theo học đại học hay không. Tiền quyết định ngôi nhà bạn sống, loại xe hơi bạn sử dụng và quần áo bạn mặc. Nó quyết định bạn được một bác sĩ riêng uy tín hay một ông thầy lang băm chăm sóc sức khỏe. Nó quyết định bạn có khả năng thuê một luật sư riêng giỏi nhất, hay chỉ có khả năng thuê một luật sư “rẻ tiền” để tư vấn cho bạn các vấn đề về luật pháp. Nó quyết định tất cả các nhà hàng mà bạn đến, tất cả các cửa hàng mà bạn vào và tất cả các hoạt động giải trí của bạn. Tiền thậm chí còn quyết định kích thước phần mộ chôn và chất lượng chiếc quan tài mà bạn được chôn sau khi qua đời.

Bạn tự hỏi điều đó có công bằng hay không ư? Chắc chắn là không rồi. Nhưng cuộc sống vốn dĩ đã luôn không công bằng rồi mà. Đó là sự thật. Tôi không tạo ra luật lệ, tôi chỉ cố gắng tìm ra các luật lệ đó, sống theo chúng và vượt qua chúng để đạt được mục tiêu của tôi mà thôi.

Đối với bản thân tôi, tiền đã định nghĩa cuộc sống của tôi. Cuộc sống nghèo khổ, túng thiếu của gia đình tôi đã tạo nên con người tôi ngày hôm

nay. Nó thúc đẩy tôi làm việc chăm chỉ hơn tất cả những người khác và giúp tôi trở thành số một trong bất cứ việc gì tôi làm, vì vậy tôi đã kiếm được rất nhiều tiền và giờ đây tôi đã thoát khỏi cảnh túng thiếu. Bị phá sản khiến tôi thậm chí còn có nhiều quyết tâm hơn nữa trong việc làm giàu trở lại. Giờ đây, khi đã trở nên khá giả, tiền đã giúp tôi có được sự tín nhiệm để thực hiện một chương trình truyền hình về tiền và viết sách về cách để đạt được thành công. Tôi có thành công trong các lĩnh vực khác của cuộc sống hay không? Tất nhiên là có rồi. Tôi còn là một người chồng tốt, một người cha có trách nhiệm và một người con có hiếu. Tôi là một tay golf tâm tâm, một người trang trí nội thất xuất sắc và một tay đầu bếp đáng nể đấy. Tôi còn thiết kế ủng cao bồi cho riêng mình và tôi có thể quét sơn nhà cửa đẹp và nhanh hơn bất kỳ ai mà tôi biết. Tôi có rất nhiều điều khác ngoài sự giàu có. Nhưng tiền vẫn định nghĩa cuộc sống của tôi.

Tiền cũng định nghĩa cuộc sống của bạn.

Bạn có đồng tình với quan điểm của tôi không? Đừng bao giờ nói rằng tiền không phải là vấn đề với bạn nhé.

Tiền luôn luôn là vấn đề

Đôi lúc con người thường trông đợi quá nhiều vào tiền bạc. Họ không nhận ra rằng, có rất nhiều thứ mà tiền không thể giúp được họ.

- *Tiền không mang lại hạnh phúc cho bạn.*

Những người hạnh phúc luôn cảm thấy hạnh phúc bất kể họ có tiền hay không. Hạnh phúc là một lựa chọn. Đừng trông đợi quá nhiều rằng tiền bạc quyết định việc chúng ta hạnh phúc hay không. Có những người giàu có và rất hạnh phúc, nhưng cũng có những người giàu có lại bất hạnh, chỉ có điều, họ bất hạnh trong một hoàn cảnh tốt hơn mà thôi!

- *Tiền không mua được bạn bè.*

Bạn mà tiền có thể mua được không hẳn là một người bạn thực sự. Khi không còn tiền bạc, những người bạn đó cũng ra đi. Tuy vậy, tiền cũng có thể mua tình bạn. Bạn không tin tôi sao? Hãy vào bất kỳ sòng bạc nào ở Las Vegas và quan sát những ông chủ giàu có luôn dán mắt vào đôi tay của họ. Những cô gái quyến rũ, xinh đẹp luôn ngồi bên cạnh họ, các cô bị lôi cuốn, hấp dẫn bởi những cái bụng to, những cái đầu hói và những cái răng vàng của những ông chủ giàu có đó. Vì thế, nếu bạn đang tìm kiếm một tình bạn hời hợt thì tiền có thể giúp bạn. Tình bạn thực sự không bao giờ được đem bán hay mua cả.

- *Tiền không giải quyết được những vấn đề của bạn.*

Khi bạn có nhiều tiền không có nghĩa là bạn có ít đi vấn đề khó khăn. Những điều tồi tệ xảy ra với người giàu có cũng giống như với những người khác mà thôi. Những người có nhiều tiền cũng vẫn phải lo lắng. Đôi khi, họ thậm chí còn lo lắng về tiền của họ nhiều hơn là chúng ta.

- *Có tiền không có nghĩa là bạn có thể thanh toán hóa đơn đúng hạn.*

Những người luôn thanh toán các hóa đơn đúng hạn vì họ là người luôn đúng hạn. Nếu bạn không thanh toán hóa đơn đúng hạn khi bạn khánh kiệt, thì bạn cũng sẽ không thanh toán chúng đúng hạn khi bạn giàu có. Các tờ báo đăng tải đầy rẫy những câu chuyện về các ngôi sao truyền hình giàu có nhưng không đóng thuế thu nhập hay đang bị kiện tụng, bởi vì họ không thanh toán tiền công cho quản gia hay chi trả các hóa đơn của họ. Những người này có khả năng làm những việc đúng đắn; họ chỉ không phải là kiểu người hay làm những việc đúng đắn mà thôi.

- *Tiền không khiến bạn trở thành người giàu lòng nhân ái hơn.*

Những người giàu lòng nhân ái làm từ thiện bất chấp thu nhập của mình. Tôi thấy rất thú vị khi biết rằng những người độ lượng nhất, tính theo phần trăm số tiền bố thí trên thu nhập, là những người có thu nhập vừa phải. Hãy hỏi một người phục vụ quầy rượu hay một nhân viên phục vụ bàn xem ai cho họ tiền boa nhiều nhất. Anh ta sẽ trả lời rằng không phải là một gã giàu có, gọi một chai Dom Pérignon, mà là một gã bình thường có

một công việc bình thường.

- *Tiền không cho bạn một cuộc hôn nhân hạnh phúc hơn.*

Mặc dù những vấn đề liên quan đến tiền bạc là nguyên nhân số một dẫn tới các vấn đề trong hôn nhân, tuy nhiên có nhiều tiền cũng không thể bảo đảm cho bạn một cuộc hôn nhân hạnh phúc. Có rất nhiều lý do khác nhau dẫn đến một cuộc hôn nhân không hạnh phúc. Tôi đã nói chuyện với nhiều cặp vợ chồng mà với họ, vấn đề duy nhất trong mối quan hệ chính là tiền. Sẽ không mất nhiều thời gian để nhận ra rằng, tiền chỉ là một vấn đề rất nhỏ trong số những khúc mắc của họ.

Một cặp vợ chồng mà tôi từng nói chuyện trong chương trình *Big Spender* đã hẹn hò và đính hôn 10 năm, nhưng họ chưa bao giờ nói chuyện thẳng thắn với nhau về tiền bạc. Họ lên kế hoạch cho lễ cưới mà không hề có chút tiền tiết kiệm nào cả. Họ sống nhờ vào các khoản vay ngắn hạn, họ có rất nhiều hóa đơn phải thanh toán, họ còn nợ tiền thuê nhà nhiều tháng, và mỗi năm họ chi tiêu vượt 10 nghìn đô-la so với khoản thu nhập của họ. Thậm chí xe ô tô của họ còn bị thu hồi nữa. Vậy mà họ lại cho rằng, vấn đề duy nhất là họ không kiếm đủ tiền. Nhưng theo tôi, họ có vấn đề về sự cam kết thì đúng hơn. Họ đã sống cùng nhau 10 năm mà chưa làm lễ cưới. Họ chưa từng nói chuyện thẳng thắn về tiền bạc. Họ không có các quy định, không có những ràng buộc về trách nhiệm, bởi vì họ không bao giờ lo lắng về việc thanh toán các hóa đơn và trả tiền thuê đúng hẹn. Cặp đôi này có những vấn đề lộn xộn ở mọi khía cạnh, vậy mà họ lại đổ lỗi cho tiền bạc hơn là nghiêm túc nhìn nhận lại bản thân họ.

Tôi rất lấy làm tiếc nếu đây là hoàn cảnh của bạn. Hãy tìm vài lời hướng dẫn và đôi mắt giải quyết cả hai vấn đề là tài chính và mối quan hệ của bạn.

- *Tiền không giúp bạn thành công.*

Thành công có ý nghĩa nhiều hơn tiền bạc. Thành công bao gồm tất cả. Thành công là có những mối quan hệ tốt đẹp, có công việc tốt, và có sức khỏe. Có tiền không có nghĩa là thành công nhưng để thành công thì chắc chắn phải cần đến tiền.

- *Tiền không làm cho bạn trở thành một người tốt hơn.*

Nếu bạn là một người khó tính khi bạn khánh kiệt, bạn sẽ vẫn là một người khó tính khi bạn giàu có, hoặc bạn có thể trở thành người khó tính chỉ trong những việc liên quan đến tiền.

- *Trong cuộc sống, có người tốt và kẻ xấu. Đó là sự thật.*

Những người tốt luôn thanh toán hóa đơn của họ. Họ là người độ lượng. Họ làm những việc đúng đắn bất chấp mọi hoàn cảnh, dù cho có ai thấy hay biết về điều đó hay không. Họ làm việc chăm chỉ. Họ là những người chính trực, thật thà. Họ chấp hành đúng những cam kết và bổn phận của họ. Họ có trách nhiệm với những lời họ nói và những việc họ làm. Họ

luôn quan tâm đến gia đình của mình.

Người xấu không làm những việc này.

Mỗi người một tính cách, vì đó là con người mà họ lựa chọn. Tiền không thể thay đổi con người thật của bạn. Bạn là chính bạn bởi vì đó là lựa chọn của bạn, chứ không phải vì bạn có bao nhiêu tiền.

- *Tiền phóng đại mọi thứ.*

Có tiền giống như cầm một chiếc kính lúp soi vào mọi khía cạnh trong cuộc sống của bạn. Nếu bạn là người tốt – dù có tiền hay không bạn cũng sẽ làm những việc tốt, thậm chí bạn còn làm nhiều việc tốt hơn khi có nhiều tiền. Nếu bạn là một gã xấu tính thô lỗ, bất lịch sự, kiêu căng thì bạn vẫn mãi là người như vậy ngay cả khi bạn có tiền hay không; tiền chỉ khiến bạn được chú ý hơn mà thôi.

Trong thực tế, sự phóng đại là điều đã khiến cho tiền mang tiếng xấu. Chúng ta xem gương những gã giàu có nhưng thoái hóa trên truyền hình và chúng ta đổ lỗi cho tiền đã khiến họ trở thành những kẻ ngu ngốc. Nếu Paris, Britney và Lindsay không giàu có, họ vẫn sẽ gây ra các vụ đâm xe và vẫn có những hành động ngu ngốc. Bạn chỉ không biết điều đó mà thôi. Khi bạn thấy những người giàu có làm những điều ngu ngốc thì đừng đổ lỗi cho tiền của họ. Tiền không làm cho bạn ngu ngốc; nó chỉ khiến cho hình ảnh của bạn được chú ý hơn mà thôi.

“Trong cuộc sống, tiền không phải là nguồn gốc của mọi điều sai trái.”

—Malcolm Forbes

Tiền có thể làm gì?

Tiền sẽ cho phép bạn chi tiêu khi bạn muốn và khi bạn cần, tiền giúp bạn có sự bảo đảm về tài chính.

Đó là tất cả những gì tiền có thể làm.

“Chờ đã! Đó là tất cả những gì tiền có thể làm ư? Anh đã đưa ra một danh sách dài dằng dặc về những điều tiền không thể làm được, vậy mà anh chỉ đưa ra được một câu về những gì tiền có thể làm ư?”

Vâng, đúng thế. Tất cả những gì tiền có thể làm cho bạn đó là cho bạn một chút tự do và một chút yên bình trong tâm trí của bạn mà thôi. Hãy tin tôi đi, điều này đã đủ làm cho tiền trở nên quan trọng rồi!

“Nhưng bạn không hiểu!”

Và bây giờ bạn đang muốn đưa ra lý do phải không? Ồ đừng làm vậy, chỉ tốn công vô ích mà thôi.

Bạn biết tại sao không? Tôi có thể luôn thấy một ai đó nghèo khổ hơn bạn, một người nào đó có những vấn đề nan giải hơn vấn đề của bạn, nhưng họ vẫn nỗ lực tìm kiếm một con đường để đi đến giàu có và thành công. Nếu một người có thể làm được điều đó, thì người khác cũng có thể, phải không?

Một vài lý do thông thường biện minh cho cảnh cháy túi

“Tôi lớn lên trong nghèo khó.”

Việc có tiền hay không không phải do môi trường bạn sống quyết định. Có rất nhiều người kiếm được nhiều hơn hàng triệu đô-la so với tài sản họ được thừa kế. Rất nhiều triệu phú lớn lên trong nghèo khổ. Như trường hợp của tôi chẳng hạn: Trong gia đình tôi không ai giàu có cả. Ông tôi là một diễn viên xiếc, ông làm việc cho một đoàn xiếc lưu động với một con gấu, một con khỉ và một con ngựa kéo nhỏ. Sau này, ông sống ở một cái kho phía sau một cửa hàng bán đồ gia dụng. Còn cha mẹ tôi không bao giờ có nhiều tiền. Vậy mà tôi vẫn giàu có.

Vấn đề không phải là cách bạn bắt đầu như thế nào mà là cách bạn kết thúc như thế nào.

“Chúa sẽ chu cấp.”

Nói ra điều này giống như bạn đi nghỉ mà quên khóa cửa nhà. Điều này không hề thông minh chút nào. Bạn hãy cứ nghĩ như vậy, còn Chúa sẽ nghĩ bạn thật ngu ngốc. Chúa đã chu cấp cho bạn khả năng kiếm sống. Đừng đổ lỗi cho Chúa về hoàn cảnh của bạn hay mong muốn Chúa sẽ chỉ cho bạn một kho báu. Thay vào đó, hãy thôi lười biếng và bắt tay vào làm việc đi nào!

Và trong khi chúng ta đang nói chuyện về Chúa, chúng ta hãy đi đến một lý do thông thường khác:

“Đó là ý muốn của Chúa.”

Không có vị Chúa trời nào bạn tôn thờ lại mong muốn bạn bị khánh kiệt cả. Nếu bạn nghĩ Chúa muốn bạn cháy túi thì bạn cần một vị Chúa khác. Sau khi đọc một số cuốn sách tiêu biểu về các tôn giáo trên thế giới, tôi có thể khẳng định rằng, tôi không hề tìm thấy bất cứ điều gì cho thấy Chúa muốn bạn cháy túi cả. Đừng bao giờ tin rằng Chúa muốn bạn sở hữu ít hơn những gì bạn đang có.

“Tôi là một người mẹ đơn thân. Tôi làm việc rất vất vả. Công việc hàng ngày của tôi là đi làm, về nhà, chuẩn bị bữa ăn cho các con, tắm rửa và đi ngủ.”

Đây quả là một tình huống khó khăn. Tôi biết có rất nhiều người ở trong hoàn cảnh này và tôi lấy làm tiếc về điều đó. Nhưng bạn có thể vượt qua hoàn cảnh của mình nếu bạn muốn. Có rất nhiều bậc cha mẹ thay vì chấp nhận hoàn cảnh, đã cố gắng làm lụng nhiều công việc cùng một lúc để nuôi nấng con cái, dù vất vả họ vẫn học tập, đọc thêm sách vở để có thể vững bước tiến tới tương lai và trở nên giàu có. Bạn cũng có thể làm được điều đó, nếu nó thực sự có ý nghĩa với bạn. Vì vậy, tôi sẽ không cho phép bạn tiếp tục

ở trong hoàn cảnh khó khăn đó lâu hơn nữa. Tôi hiểu và thông cảm với bạn, nhưng sau đó tôi sẽ hỏi bạn: “Sau tất cả những việc đã diễn ra, tuần trước bạn đã bỏ ra bao nhiêu giờ để xem truyền hình? Bạn không thể sắp xếp thời gian để đọc một cuốn sách ư? Bạn đã làm được việc gì để nâng cao giá trị của bạn trong mắt ông chủ hay với chính bản thân bạn? Bạn không thể học được một kỹ năng nào đó?” Tất cả chúng ta đều nghĩ rằng chúng ta làm việc rất chăm chỉ, vì vậy chúng ta không có thời gian cho bất kỳ việc gì khác. Vâng, theo một nghiên cứu về sự tiêu thụ truyền thông đại chúng mà tôi được biết thì trung bình một người Mỹ bỏ ra:

65 ngày trong một năm ngồi trước vô tuyến,
41 ngày trong một năm nghe đài,
7 ngày ngồi lướt Internet,
7 ngày ngồi đọc báo,
7 ngày ngồi nghe nhạc.

Chừng đó thời gian là quá đủ để đọc một cuốn sách, tham gia một khóa học, hay làm một việc gì đó có ích cho bản thân bạn. Một điều gì đó giúp bạn nâng cao giá trị của bản thân trong cuộc sống.

“Nếu bạn chăm sóc trí óc của bạn thường xuyên như bạn chăm sóc cái da dầy của bạn, thì bạn sẽ không bao giờ phải lo lắng về việc chăm sóc cái da dầy của bạn, ngôi nhà của bạn hay quần áo bạn mặc trên người.”

—Albert Einstein

Tôi thừa nhận rằng có rất nhiều người làm việc chăm chỉ mà vẫn không thể giàu có được. Cha mẹ tôi đã làm việc vất vả để nuôi nấng tôi, vì vậy tôi không thể thờ ơ với những người làm việc chăm chỉ mà vẫn nghèo khó. Nhưng tôi sẽ không tập trung vào những người như vậy. Vì không chỉ cứ làm việc chăm chỉ là có thể giàu có. Sự giàu có *bắt đầu* bằng làm việc chăm chỉ nhưng nó còn đòi hỏi nhiều hơn thế nữa. Nó đòi hỏi bạn luôn sẵn sàng làm bất cứ việc gì để tiến lên phía trước.

Patrick, con trai tôi, là một nhà thiết kế thời trang. Nó làm việc rất chăm chỉ. Ngay từ khi bắt đầu tìm việc làm để kiếm sống, nó đã học cách sống bằng việc chi tiêu tiết kiệm nhất có thể. Nó làm việc từ 8 đến 20 giờ một ngày. Nó học cách chi tiêu cho ăn uống chỉ với 12 đô-la một tuần, mua sắm ở những cửa hàng giá rẻ. May mắn thay, nó có thể tự may được quần áo! Khi tham gia một chương trình thời trang ở Las Vegas, trong khi các đối tác của nó nghỉ ở những căn hộ sang trọng tại Mandalay Bay và Caesar’s Palace thì nó nghỉ tại Howard Johnson với giá 39 đô-la một đêm, ở chung phòng với một người bạn và ăn bánh gạo, thịt bò khô, kẹo sôcôla và uống soda giá một đô-la mua ở những cửa hàng giá rẻ. Bây giờ nó kiếm tiền rất giỏi và tôi tin rằng nó sẽ trở thành triệu phú trong vài năm tới. Nhưng nó thanh toán các

hóa đơn và nộp thuế rất đúng hạn. Nó còn học tiếng Trung Quốc, tiếng Tây Ban Nha và cả tiếng Nhật, vì vậy nó có thể giao tiếp với các nhà cung cấp và các hãng thời trang. Giờ đây, nó tự tin rằng nó sẽ không gặp thất bại trong kinh doanh nữa vì nó đã có được nhiều bài học từ thương trường rồi. Nó có thể tập hợp chúng và viết thành một cuốn sách, và hãy tin nó đi, một ngày nào đó nó sẽ viết một cuốn sách thật sự đấy.

Thực ra tôi kể câu chuyện về con trai của tôi để có thể gắn kết với câu chuyện của Joel – người làm cùng Patrick. Joel chuyển từ Guatemala đến Mỹ với mong muốn có được một cuộc sống tốt hơn cho gia đình mình. Anh ta nhận làm công việc may quần áo tại một nhà máy may lớn ở Los Angeles. Công việc của anh ta bắt đầu từ 7 giờ sáng và kết thúc vào lúc 5 giờ chiều. Sau đó, anh ta đi xe buýt về nhà dùng bữa tối cùng gia đình. Đến 7 giờ tối, anh ta lại bắt một chuyến xe buýt khác đến rạp chiếu phim nơi anh ta nhận làm nhân viên soát vé đến tận 10 giờ tối. Sau đó, anh ta bắt một chuyến xe buýt khác đến chỗ của Patrick, nơi anh ta ngồi bên chiếc máy khâu cho đến tận 1 giờ sáng hôm sau để may hàng mẫu cho Patrick. Sau đó, Patrick sẽ chở anh ta về nhà. Anh ta làm việc như vậy cả tuần. Theo Patrick, Joel không bao giờ phàn nàn và luôn hạnh phúc, phấn khởi và cảm thấy rất biết ơn vì anh ta có thể làm ba công việc cùng một lúc. Như vậy anh ta có thể giúp gia đình mình có cuộc sống thoải mái hơn.

Có hàng triệu câu chuyện giống như câu chuyện của Joel và chúng khiến tôi không thể chấp nhận được những người luôn than phiền về số phận của họ, về việc họ đã làm lụng chăm chỉ như thế nào trong công việc duy nhất của mình. Bạn làm những việc phải làm bởi đó là điều đúng đắn, điều nên làm cho gia đình bạn và cho chính bản thân bạn. Bạn làm công việc đó bởi vì bạn mong muốn kiếm tiền nhiều hơn, bởi bạn có thể làm. Rất khó tìm thấy thành công và sự thịnh vượng, nhưng nếu bạn thật sự cố gắng thì điều đó không quá khó khăn. Thành công đòi hỏi sự chăm chỉ và tinh thần sẵn sàng làm mọi công việc cần thiết để đạt được mục tiêu.

“Tôi xứng đáng được tiêu tiền theo cách tôi muốn!”

Tôi tin bạn xứng đáng có được sự đảm bảo về tài chính, có một chút tiền tiết kiệm và có thể sử dụng tiền của mình một cách thoải mái. Bạn xứng đáng được thư thái đầu óc. Với hai câu nói này, tôi đã vừa chứng minh được rằng tôi nghĩ cho bạn nhiều hơn bạn nghĩ cho chính bản thân mình ấy chứ.

“Tôi đã thụt lùi lại phía sau quá xa để có thể tiến lên phía trước.”

Không, bạn không hề thụt lùi. Cuộc sống có thể có đôi chút khắc nghiệt với bạn và mọi thứ có thể thực sự ảm đạm, nhưng bạn luôn có thể tiến lên phía trước. Tôi không có ý định xúc phạm bạn khi nói rằng cuộc sống sẽ rất dễ dàng. Đôi lúc, việc khai ra núi nợ nần của bạn để giải quyết và tiến lên

phía trước có thể lại tốt hơn. Nhưng hãy nhớ điều này: Bạn có thể làm được nếu bạn muốn làm việc đó. Bạn có thể không có khả năng làm cho cuộc sống của bạn hoàn hảo nhưng chắc chắn bạn có thể làm cho nó trở nên tốt hơn hiện tại. Lỗi lớn nhất mà bạn có thể mắc phải là tin rằng hoàn cảnh của bạn là hoàn toàn vô vọng. Nó không hề vô vọng bởi vì bạn còn có sự giúp đỡ của những người khác. Hãy đối mặt và nhận lấy trách nhiệm của bạn, sau đó bắt tay vào công việc để thay đổi nó. Hãy tin tưởng vào bản thân bạn. Bạn vẫn đang đọc cuốn sách này đây chứ?

“Tôi không biết làm cách nào để có thể trở nên khảm khá hơn. Chưa có ai từng nói với tôi về điều này.”

Một người phụ nữ kể với tôi rằng cha cô ấy từng nói, chỉ cần con mặc một bộ đầm thật đẹp, đeo đồng hồ hiệu Rolex và lái một chiếc xe Mercedes thì không có gì phải lo lắng cả. Tôi nói với cô ấy rằng cha cô ấy thật ngốc nghếch khi nói như vậy. Theo tôi, dạy bảo con cái một điều gì đó mà lại hoàn toàn không hiểu biết về điều đó thì đúng là một tội lỗi. Tôi cảm thấy tiếc cho người phụ nữ này – trong vài phút. Cô ấy chừng 30 tuổi rồi. Đến một thời điểm nào đó, bạn nên biết rằng điều gì là đúng, điều gì là sai, bất chấp cha mẹ bạn đã làm điều đó hay từng nói với bạn về điều đó hay chưa.

Tôi đã từng giúp một cặp vợ chồng khác – họ nói với tôi rằng cả hai bên cha mẹ họ đều không giàu có, vì vậy họ cũng sẽ không thể giàu có được. Vâng, lý do nghe cũng có vẻ hợp lý. Nhưng đó chỉ là kết cục của những kẻ ngu dốt, họ bị phá sản với hàng đống những lý do khác nhau. Tôi hiểu tất cả chúng ta đều chịu ảnh hưởng của môi trường sinh sống ở một mức độ nào đó. Điều này đúng cho tới khi bạn khoảng 30 tuổi; bạn nên nhìn xung quanh và tìm ra điều gì đó cho bản thân bạn. Khi bạn 35 tuổi mà vẫn đổ lỗi cho cha mẹ mình thì bạn cần nghiêm túc xem xét lại bản thân.

“Tôi không giỏi tính toán.”

Một anh chàng nói với tôi lý do anh ta không thể thanh toán các hóa đơn của mình là vì anh ta không giỏi tính toán. Đây quả là một lý do không thể chấp nhận được. Đặc biệt là khi chàng trai này chỉ làm việc có 9 giờ một tuần! Tính toán không phải là vấn đề của anh ta. Công việc mới chính là vấn đề của anh ta. Tính toán hóa đơn không phải là môn đại số cao cấp, chỉ đơn giản là viết ra con số bạn kiếm được, rồi viết xuống phía dưới con số bạn đã chi tiêu. Nếu con số ở phía trên nhỏ hơn con số ở phía dưới thì đúng là bạn đang có vấn đề về chi tiêu rồi đây.

“Đó là lỗi của các công ty thẻ tín dụng.”

Bạn có tin không, đây là một trong những lý do phổ biến nhất mà tôi thường nghe thấy. Một người phụ nữ đã nói với tôi rằng, lý do cô ấy chìm ngập trong nợ nần và đang trên bờ vực phá sản là vì các công ty thẻ tín dụng

liên tục gửi cho cô ấy những mẫu đơn làm thẻ tín dụng đã được phê duyệt trước. Cô ấy nói rằng giá mà họ không gửi những lá thư đó cho cô, thì cô ấy đã không cảm thấy như bị bắt buộc phải cầm những tấm thẻ đó lên và mua sắm mọi thứ. Bởi vậy, cô ấy có tới 57 thẻ tín dụng cùng với khoản nợ lên tới 100 nghìn đô-la.

Các công ty thẻ tín dụng không phải chịu trách nhiệm cho hoàn cảnh của bạn, mà chính là bạn. Khi những mẫu đơn được gửi tới hòm thư của bạn, bạn đừng mở ra đọc. Đừng điền thông tin vào đó mà hãy xé chúng đi.

“Đồ đạc lên tiếng.”

Đúng, chúng sẽ lên tiếng. Nhưng nếu bạn không thể kiểm soát được cuộc sống và đang đổ lỗi cho hoàn cảnh túng thiếu của bạn, thì bạn đang lừa dối chính bản thân mình đây. Tôi biết điều gì đang xảy ra. Khi tôi đang hoàn toàn cháy túi, thì chú chó của tôi bị thương ở chân và để chữa lành vết thương đó, tôi phải mất 1200 đô-la – số tiền quá lớn mà lúc đó tôi không thể có được. Vậy đó là lỗi của chú chó khiến tôi cháy túi? Liệu có phải thế giới này đang quay lưng lại với tôi vì tôi không có tiền? Hay đó là lỗi của bác sỹ thú y vì đã đòi mức giá quá cao để chữa lành vết thương cho con chó của tôi? Không, đó là lỗi của tôi vì tôi cháy túi. Bạn nợ nần quá nhiều do bạn không kiểm soát được chi tiêu của mình. Khi một việc khẩn cấp đột ngột xảy ra, bạn nên có một khoản tiết kiệm trong tay để có thể xử lý tình huống.

“Nhưng, nhưng, nhưng...”

Đừng nói “nhưng” mà hãy thừa nhận rằng lý do bạn không có tiền tiết kiệm để đối phó với những tình huống khẩn cấp là vì bạn đã tiêu khoản tiền đó vào những thứ khác rồi. Bạn đã không tiết kiệm một chút nào, đó là một khoản cần thiết mà đáng lẽ bạn nên có. Đó không phải là lỗi của tình huống khẩn cấp mà chính là sai lầm tồi tệ của bạn.

“Giá cả mọi thứ đều rất đắt.”

Tôi biết giá cả thị trường chứ. Tôi cũng biết giá của một bình gas và một bình sữa như thế nào. Tôi không phải là người không bao giờ đi chợ và không chú ý đến giá cả. Tôi cũng đi chợ, đến cửa hàng rau quả và cũng đỗ xăng xe hàng ngày giống như bạn thôi. Nhưng tôi cam đoan với bạn rằng giá cả mọi thứ đều không quá cao đâu. Mọi thứ luôn có giá đúng với giá trị thực của nó mà thôi. Hơn nữa, bạn không thể kiểm soát được giá cả thị trường. Thay vì kêu ca, than vãn, hãy chuyển sang đối phó với nó. Vấn đề của bạn không phải là giá cả thị trường; vấn đề ở chỗ bạn không kiếm đủ tiền để mua những thứ bạn muốn. Bạn không thể điều chỉnh được giá cả, bạn chỉ có thể điều chỉnh được tiền của bạn mà thôi.

“Tôi không có công việc với mức lương hấp dẫn.”

Tôi rất ghét khi nghe thấy ai đó nói những điều ngu ngốc kiểu như: “Tất

nhiên là anh ta giàu có rồi vì anh ta là một bác sỹ mà.”; hay “Cô ấy có công ty riêng, vì vậy đừng thắc mắc tại sao cô ấy lại đi xe Mercedes.”; “Anh ấy là một cầu thủ bóng chày nên anh ấy đi xe Lamborghini là điều đương nhiên mà.” Công việc của bạn không giúp cho bạn giàu có. Có những bác sỹ, nha sỹ, luật sư và rất nhiều giám đốc công ty cũng bị khánh kiệt đấy chứ. Và cũng có những tài xế xe tải, quản gia và công nhân nhà máy giàu có đấy chứ. Tôi đã từng giúp đỡ một luật sư và một người môi giới thế chấp đang trên bờ vực phá sản. Tôi cũng từng làm việc cùng với những người làm trong lĩnh vực bảo hiểm thế chấp, họ cũng bị khánh kiệt và thẻ tín dụng của họ thì rỗng không. Thậm chí tôi còn từng giúp một kiểm toán viên chưa hề có một tập séc cá nhân nào cả. Bạn có nhận thấy sự trớ trêu trong các trường hợp này không? Công việc và tiền bạc không liên quan nhiều với nhau. Đừng đổ lỗi cho công việc về tình hình tài chính nghèo nàn của bạn. Đó không phải là lỗi của công việc bạn đang làm mà chính là lỗi của bạn.

“Nhưng tôi không có bất kỳ kỹ năng nào.”

Đây là lỗi của ai? Hãy trang bị cho mình một vài kỹ năng đi chứ. Hãy đọc một cuốn sách, tham gia lớp học buổi tối hay theo học một lớp hàm thụ... Có rất nhiều cách để trang bị cho mình các kỹ năng làm việc. Thậm chí còn có vài phương pháp được dạy miễn phí nữa. Ngoài ra, bạn đã có một số kỹ năng để làm việc tốt hơn rồi. Bạn có thể kiếm được một công việc làm thêm với những kỹ năng bạn có. Nếu bạn cho rằng sự bảo đảm về tài chính là điều quan trọng đối với bạn, bạn nên sẵn sàng làm bất cứ việc gì.

Bạn đã biết mình cần gì để làm việc tốt hơn

Chỉ có ba lý do khiến mọi người không làm việc hiệu quả. Đó là sự ngu ngốc, lười biếng và không chú tâm vào công việc. Vậy lý do của bạn là gì?

Đầu tiên, bạn không ngu ngốc. Bạn có thể làm những điều ngu ngốc nhưng bạn không ngu ngốc. Ai cũng biết có ít nhất một việc họ có thể làm tốt hơn, làm nhiều hơn và có được nhiều hơn. Hãy để tôi chứng minh điều này cho bạn thấy. Tôi muốn bạn quan sát một vài lĩnh vực trong cuộc sống của bạn và viết ra một việc mà bạn biết mình có thể làm tốt hơn. Tôi sẽ giúp bạn bằng cách đưa ra một ví dụ. Tôi muốn bạn đưa trường hợp của bạn vào sau ví dụ của tôi. Hãy lấy một trường hợp thật đặc biệt nhé bởi vì bạn biết rõ về bản thân mình hơn bất cứ ai mà.

**VIỆC LÀM CẢI THIẾN KẾT QUẢ CỦA TÔI:
TRONG CÔNG VIỆC.**

Larry: Tôi có thể làm việc bất kỳ lúc nào miễn là họ trả công xứng đáng cho tôi.

Tôi: ...

...

...

VỚI GIA ĐÌNH.

Larry: Tôi có thể không xem ti vi nữa, thay vào đó là chăm sóc gia đình tôi.

Tôi: ...

...

...

VỚI MỘT NGƯỜI QUAN TRỌNG.

Larry: Tôi có thể khen ngợi cô ấy về một việc gì đó hàng ngày.

Tôi: ...

...

...

ĐỂ TRỞ THÀNH MỘT NGƯỜI CHA/ NGƯỜI MẸ TỐT HƠN.

Larry: Một ngày tôi có thể dành ít nhất hai mươi phút để trò chuyện với các con tôi về những điều chúng quan tâm.

Tôi: ...

...

...

VỚI SỨC KHỎE CỦA BẢN THÂN.

Larry: Tôi có thể ăn ít đi và tập luyện nhiều hơn một chút mỗi ngày.

Tôi: ...

...

...

ĐỂ TRỞ NÊN SÁNG SUỐT HƠN.

Larry: Tôi có thể đọc một cuốn sách hướng dẫn cách để thành công. (Tin vui đây, cuốn sách này cũng đáng quan tâm đấy!)

Tôi: ...

...

...

VỚI VỐN LIẾNG CỦA MÌNH.

Larry: Tôi có thể ngừng mua sắm những thứ không thực sự cần thiết.

Tôi: ...

...

...

Bạn vẫn đang theo dõi chứ? Bạn biết có thể làm tốt hơn ít nhất một việc trong mỗi lĩnh vực tôi vừa liệt kê. Bạn thậm chí còn biết bạn có thể làm những việc gì để cải thiện tình trạng tài chính của mình. Vấn đề không phải là bạn không biết nên làm gì, bạn đang lười biếng, rất lười biếng mà thôi! Và bạn không chú tâm. Tôi không thể hiểu nổi tại sao một người biết cách làm việc tốt hơn nhưng lại không làm điều đó vì chính bản thân mình hay gia đình mình.

Lý do của bạn là gì?

Liệu tôi có bỏ sót trường hợp của bạn trong bảng liệt kê các lý do của tôi không? Có thể lắm chứ. Có lẽ tôi phải viết đến một trăm trang sách thì mới có thể liệt kê hết lý do mọi người đưa ra để biện minh cho hoàn cảnh túng thiếu của mình ấy chứ. Ngoài các lĩnh vực mà tôi đã liệt kê, bạn cũng có thể thêm vào:

Chính phủ	Vị trí địa lý nơi tôi sống	Nhà thờ nơi tôi cầu nguyện
Ông chủ của tôi	Đồng nghiệp của tôi	Cha mẹ tôi
Chồng tôi	Người vợ cũ của tôi	Học thức của tôi
Nền kinh tế đất nước tôi	Môi trường nơi tôi sống và làm việc	Tôn giáo của tôi
Nhân viên của tôi	Gốc gác của tôi	Bố mẹ vợ/ bố mẹ chồng của tôi
Vợ tôi	Những đứa con của tôi	Thời tiết
Chế độ	Các chính khách	Công ty của tôi
Khách hàng		Gia đình của tôi
Người chồng cũ của tôi		

Vậy đâu là trường hợp của bạn? Những lý do bạn biện minh cho cảnh túng thiếu của bạn là gì? Hãy viết chúng ra ở bảng sau:

BẢNG LIỆT KÊ NHỮNG LÝ DO VÌ SAO TÔI CHÁY TÚI:

...
...
...
...

Không cần nhìn vào những gì bạn vừa viết tôi cũng có thể khẳng định có một vấn đề trong bảng liệt kê của bạn. Bạn không chú tâm vào nó. Điều này là sự thật. Bảng liệt kê những lý do biện minh cho tình cảnh túng thiếu của bạn thực tế chỉ cần là một bảng liệt kê rút gọn. Nó chỉ nên có mỗi tên của bạn trong đó mà thôi. Tại sao bạn không quay lại và thêm tên của bạn vào nhỉ?

“Con người thường không muốn chịu trách nhiệm về những khó khăn

trong cuộc sống của mình. Họ dễ dàng đổ lỗi cho hoàn cảnh, cho những người xung quanh, những sự kiện khác hay thậm chí là đổ lỗi cho Chúa về những thất bại của họ.”

—Tiên sỹ Wayne W. Dyer

Trong chương tiếp theo, chúng ta sẽ cùng tìm ra biện pháp để chấm dứt việc đưa ra các lý do biện hộ cho bản thân và bắt tay vào giải quyết những vấn đề đang thực sự cản trở bạn tiến lên.

2. Vấn đề thực sự của bạn

Điều gây sốc lớn

Bạn không có vấn đề về tiền bạc.

“Tôi không có tiền, với tôi đó là cả một vấn đề.”

Việc không có tiền là hệ quả của tất cả những vấn đề khác của bạn. Bạn đang có vấn đề về tư tưởng. Những vấn đề về thái độ, về lòng tự trọng. Bạn thật lười biếng. Bạn không có nguyên tắc. Bạn không có mục tiêu. Bạn không chú tâm vào những việc ưu tiên của mình.

Vấn đề lớn nhất của bạn không phải là trong ví hay trong tài khoản ngân hàng của bạn có bao nhiêu tiền. Vấn đề lớn nhất là ở chính suy nghĩ của bạn. Bạn sẽ giải quyết được vấn đề tiền bạc khi bạn giải quyết được những vấn đề khác. Đó là những điều chúng ta sẽ bàn đến ngay sau đây.

Hãy quản lý cách chi tiêu của mình để làm giàu

“Larry, điều này nghe chẳng khôn ngoan chút nào. Anh không thể quản lý cách chi tiêu của mình để làm giàu được. Chi tiêu không phải là nguyên nhân khiến tôi khánh kiệt!”

Không phải đâu. Chính chi tiêu đã khiến bạn bị khánh kiệt đấy. Chi tiêu vào *những thứ không cần thiết* đã khiến bạn lâm vào cảnh túng thiếu. Khi bạn học cách chi tiêu hợp lý thì bạn sẽ giàu có.

“Hầu hết mọi người đều biết cách kiếm tiền nhưng không phải ai cũng biết cách tiêu tiền!”

—Henry David Thoreau

Tôi từng nói chuyện với một cặp vợ chồng trong chương trình *Big Spender*, người vợ có tủ quần áo trị giá 600 nghìn đô-la. Đó không phải là do lỗi in sách đâu bạn ạ. Cô ấy có tủ quần áo, dày dép và túi xách trị giá 600 nghìn đô-la. Cô ấy có tới hơn 400 đôi giày hàng hiệu và ba ngăn tủ đầy quần áo được chia theo các nhãn hiệu thời trang khác nhau! Cặp vợ chồng này không có nhà ở của riêng mình. Họ tiêu tốn nhiều tiền hơn khoản họ kiếm được. Tình hình tài chính của họ rất thảm hại. Vì tiết kiệm tiền để mua nhà, họ phải sống nhờ nhà mẹ cô ấy, trong khi mẹ cô ấy sống cùng với bà ngoại. Nhưng họ lại tiêu tất cả số tiền mà họ dành dụm được để mua nhà vào những đôi giày và những bộ quần áo hàng hiệu, không một thứ nào có ý nghĩa lâu dài cho cuộc sống cả. Đáng lẽ họ phải trả 200 nghìn đô-la tiền thuê nhà mỗi năm nhưng họ lại không mất khoản tiền đó. Vậy mà họ chẳng để dành được chút nào để mua một ngôi nhà cho riêng mình. Việc tiêu pha không “giết chết” túi tiền của bạn nhưng tiêu tiền vào những thứ vô bổ thì hoàn toàn có thể.

“Hãy giữ chiếc ví trong tầm kiểm soát của bạn, hoặc bạn sẽ bị ngập đầu trong những món đồ vô bổ.”

Tôi biết, chi tiêu là một phần tất yếu trong cuộc sống. Đối với tôi cũng vậy, tôi không bao giờ ngừng chi tiêu ngay cả khi tôi hoàn toàn khánh kiệt và phá sản. Thế nhưng, tôi không tiêu tiền vào những thứ không có giá trị cho tương lai. Ăn nhà hàng? Chúng tôi không đi lâu rồi. Mua sắm quần áo mới? Chúng tôi không làm việc đó. Truyền hình cáp? Chúng tôi không sử dụng từ lâu. Hai vợ chồng tôi thống nhất rằng, chúng tôi sẽ chỉ tiêu tiền vào một việc duy nhất, đó là: để trở nên khôn ngoan, sáng suốt hơn. Tôi đã mua rất nhiều sách. Tôi có thể bỏ qua một bữa ăn, không xem tivi, nhưng tôi không thể bỏ qua một vụ đầu tư phát triển trí tuệ của mình. Tôi biết rằng đầu tư cho thành công sẽ cho kết quả tốt đẹp. Và đúng như vậy. Sau 20 năm và với gần bốn nghìn cuốn sách, tôi đã học hỏi được nhiều điều! Học tập không

phải là một khoản chi tiêu, đó là một khoản đầu tư dài hạn.

Nhà triệu phú “ba mươi nghìn đô-la”

Khi còn là một cậu bé, tôi đã dành dụm từng đồng xu một để mua mấy chú cá cảnh nước mặn từ một mẫu quảng cáo trên bìa sau một quyển truyện tranh. Trông chúng rất đáng yêu – những sinh vật nhỏ bé hạnh phúc, vui vẻ và bơi tung tăng dưới làn nước. Tôi (và hàng triệu cậu bé khác) đều khám phá ra rằng những sinh vật bé nhỏ tuyệt vời nơi biển khơi mà chúng tôi đang mong mỏi có được chỉ là một con tôm nước mặn bắn tung bơi lung tung trong một bình nước bắn không hơn không kém. Tôi đã rất thất vọng nhưng tôi cũng học được một bài học quý giá. Mọi thứ không giống như những gì được quảng cáo.

Còn đây là câu chuyện của một nhà triệu phú “Ba mươi nghìn đô-la”. Chắc bạn biết kiểu triệu phú này: một gã kiếm được 30 nghìn đô-la mỗi năm. Anh ta luôn cố gắng để có vẻ bề ngoài và có cuộc sống giống như một nhà triệu phú. Anh ta có một công ty làm ăn tốt, một cặp kính râm giá 300 đô-la và đỗ chiếc xe AMC Gremlin của mình trên phố trước một quán bar sang trọng dành cho giới sành điệu, và giá cả cao nhất trong thành phố, rồi đi vào như thể anh ta sở hữu quán bar đó. Khi thanh toán, anh ta rút chiếc thẻ MasterCard ra để gây ấn tượng với những người xung quanh. Đúng như câu nói: “Trăm voi không được bát nước xáo.”

Nhà triệu phú “Ba mươi nghìn đô-la” luôn cố gắng thể hiện mình là một người giàu có hơn là làm việc để trở thành triệu phú thực sự. Chỉ khi anh ta nỗ lực kiếm tiền như cố gắng tỏ ra là người giàu có thì mong muốn là triệu phú của anh ta mới trở thành hiện thực.

Theo đuổi tiền

Giống như trong một bộ phim về tội phạm, hoạt động chính trị hay một âm mưu giết người, mục đích chính trong những trường hợp này thường là “tiền bạc”. Tiền cho chúng ta thấy điều gì thực sự có ý nghĩa quan trọng trong cuộc đời của bất cứ ai. Bạn có biết cách chi tiêu của bạn và những vật dụng bạn mua nói lên điều gì về bạn không?

Một lần, khi làm việc với một gia đình, tôi đã hỏi người cha rằng anh có yêu quý con trai của mình không? Anh ta khẳng định điều đó là đương nhiên. Nhưng tôi không nghĩ vậy. Tôi nói với anh ta rằng tình yêu anh ta dành cho những điều thuốc lá còn lớn hơn tình yêu anh ta dành cho con trai, vì anh ta tiêu tốn cho thuốc lá nhiều hơn khoản anh ta đầu tư cho tương lai khỏe mạnh của con trai anh ta. Sau đó tôi cầm lấy bao thuốc lá của anh ta, ném xuống sàn nhà và giẫm nát chúng dưới đôi giày cao bồi của mình. Anh ta đã sốc khi nghe thấy những điều tôi nói! Tôi thích điều đó. Và tôi đã đúng. Những gì bạn cho là quan trọng đối với bạn đều không quan trọng, hành động của bạn luôn cho tôi thấy một sự thật ngược lại. Khi theo đuổi tiền bạc, bạn sẽ biết một người thực sự yêu thích cái gì.

Nếu bạn tiêu hàng trăm hay thậm chí hàng nghìn đô-la vào việc mua sắm để khẳng định rằng bạn trông thật đẹp và thời trang thì chứng tỏ vẻ bề ngoài rất quan trọng đối với bạn. Điều đó tốt thôi, nếu bạn có điều kiện. Nhưng nếu bạn làm việc đó thay vì mua sắm những vật dụng có ích hay tiết kiệm tiền cho tương lai, hay đầu tư cho việc học hành của con cái, tức là bạn đã đảo lộn thứ tự những điều quan trọng trong cuộc sống của bạn.

Tôi đã hỏi một anh chàng đang nợ nần chồng chất rằng điều gì quan trọng đối với anh ta. Anh ta trả lời: “Vui vẻ, gia đình và vợ.” Tôi băn khoăn tại sao anh ta lại có vấn đề khó khăn? Anh ta ưu tiên sự vui vẻ hơn tất cả mọi thứ trong cuộc đời mình. Và đó chính là nơi anh ta đã đổ tiền vào. Anh ta nợ tiền cho vay hỗ trợ sinh viên, nợ tiền người thân trong gia đình và nợ tiền rất nhiều người khác nữa; vậy mà anh ta vẫn không ngừng tiêu tiền vào đồ đạc, vào những chiếc tivi màn hình plasma và những buổi tiệc tùng với những người bạn thân của mình, thậm chí anh ta chưa bao giờ lo lắng về cái túi đựng đầy hóa đơn thanh toán của mình.

Tôi biết một cặp đôi khác đã tiêu tốn 70 nghìn đô-la cho đám cưới của mình. Sau đó, họ phải dùng đến số tiền dành dụm mua nhà trong ba năm để thanh toán cho bữa tiệc đám cưới đó cùng những hóa đơn thẻ tín dụng khác nữa. Tôi nói với họ rằng trong lễ kỷ niệm 30 năm ngày cưới của họ, họ có thể bật sâm-panh và uống mừng về việc cuối cùng họ cũng đã thanh toán hết các khoản mà họ đã chi cho việc tổ chức đám cưới.

Bạn nghĩ rằng tôi phản đối những đám cưới đắt đỏ và ấn tượng ư? Không hề, nhưng đối với cặp đôi đó, số tiền họ tiêu tốn cho đám cưới vượt quá khả năng tài chính của họ. Một ngày hạnh phúc cùng với vài bức ảnh đẹp và rồi sau đó là 30 năm trả nợ thật không đáng chút nào.

Bạn phải sắp xếp thứ tự ưu tiên của mình trước khi lập kế hoạch chi tiêu. Bạn cần viết ra danh mục liệt kê chính xác những điều quan trọng nhất đối với bạn. Bạn đã có danh mục này chưa?

“Tôi không có.”

Bạn đang có vấn đề rồi đấy! Bạn không có danh mục liệt kê. Chúng ta chuẩn bị sắp xếp lại nó bây giờ đây. Bạn hãy lập một danh sách những điều quan trọng với bạn. Hãy viết ra tất cả những gì bạn nghĩ là *thực sự quan trọng* trong cuộc sống của bạn nhé.

ĐIỀU GÌ QUAN TRỌNG ĐỐI VỚI BẠN?

...

...

...

Rất tốt, đó là những điều quan trọng trong cuộc sống của bạn. Giờ đây, bạn hãy xem lại những hóa đơn mua hàng và viết những thứ bạn đã bỏ tiền ra mua. Sau đó, bạn sẽ biết điều gì thực sự quan trọng đối với mình.

...

...

...

...

...

...

...

Bạn thấy có sự khác biệt nào giữa hai danh mục liệt kê trên không? Giờ bạn đã sẵn sàng để sắp xếp lại các hành động của mình theo thứ tự ưu tiên chưa?

Làm giàu dễ hơn bạn nghĩ

Đây là cách tôi đã làm: Tôi quyết định phải làm giàu.

Tôi đưa ra quyết định này năm 13 tuổi. Lúc đó tôi đang học lớp tám, tôi thường mặc chiếc quần bò màu xanh sẫm đi học. Nó không phải là chiếc quần hiệu Levi's giống như của những cậu bạn trong lớp. Nó là chiếc quần hiệu Roebucks. Bạn có biết cái tên Roebucks không? Hầu hết mọi người chưa từng nghe nói đến nó. Nó là nhãn hiệu quần bò của những năm 1960 trong hệ thống cửa hàng bán lẻ Sears. Cha tôi làm việc cho Sears, Roebucks và ông được hưởng chế độ mua giảm giá, vì vậy tôi phải mặc loại quần bò rẻ nhất mà chúng tôi có thể mua được với mức chiết khấu cao. Cha mẹ tôi chỉ có thể sắm cho tôi một chiếc quần bò mà thôi.

Chiếc quần bò của tôi có một vết mài rách trên một bên túi. Vấn đề là ở chỗ, chính vết mài rách đó đã thể hiện rằng tôi chỉ có một chiếc quần bò. Rồi một ngày, một trong những đứa bạn cùng lớp nói với tôi rằng: “Winget, hình như ngày nào cậu cũng chỉ mặc có một cái quần thôi. Cậu không thể mua thêm một cái quần bò nữa à?”. Cậu bạn đó nói trước mặt rất nhiều người và quan trọng nhất là có rất nhiều bạn gái mà tôi chưa làm điều gì để lại ấn tượng cả. Tôi cố gắng cười phá lên và nói rằng tôi có rất nhiều quần bò và bằng mọi cách, tôi đã mài xé để tất cả chúng có cùng vết rách giống nhau. Nhưng tôi vẫn nghèo. Tôi biết điều đó và mọi người cũng biết điều đó. Cha mẹ tôi là những người tuyệt vời và họ luôn cố gắng làm những việc có thể cho tôi; nhưng điềm máu chột, tôi vẫn là một thằng bé nghèo chỉ có một chiếc quần bò xanh mặc đến trường hàng ngày. Tôi ghét điều đó. Tại thời điểm đó, khi còn học lớp tám trường trung học cơ sở Alice Robertson, ở Muskogee, Oklahoma, Larry Winget đã quyết định rằng mình sẽ trở nên giàu có. Mặc dù tôi vẫn chưa có ý tưởng cụ thể gì về việc làm giàu như thế nào, nhưng tôi biết tôi sẽ làm bất cứ điều gì để không rơi vào cảnh nghèo túng một lần nữa. Tôi không thể chịu đựng được cảm giác bẽ bàng của sự nghèo túng và để người khác biết về tình cảnh của mình. Quyết định đó đã định hướng cuộc đời tôi. Hiện tại tôi đã giàu có. Tôi đã mất hơn 30 năm để biến điều đó thành hiện thực.

Sau khi đưa ra quyết định làm giàu, tôi bắt đầu hành động. Tôi đã định hình trong tâm trí mình giàu có là thế nào, cảm giác giàu có và mùi vị của nó ra sao. Tôi viết mọi thứ ra giấy. Tôi lập các danh mục chi tiết về cuộc sống sau này của tôi như thế nào, về những gì tôi muốn có. Tôi khẳng định đó là sự giàu có. Điều đầu tiên tôi nói vào mỗi buổi sáng là: “Tôi hạnh phúc. Tôi khỏe mạnh. Tôi giàu có.” Bây giờ tôi vẫn làm vậy. Tôi đánh dấu mọi thành công của mình. Tôi dừng việc tập trung vào những gì tôi không có, mà tập trung vào những gì tôi đang có. Dù không có nhiều, nhưng tôi luôn sẵn sàng

làm bất cứ điều gì để cải thiện tình trạng đó và có được nhiều thứ hơn. Và điều giúp bạn tiến lên phía trước mà hầu hết mọi người đều không sẵn sàng thực hiện đó là làm việc, làm việc chăm chỉ. Làm việc vì bản thân bạn và vì cuộc đời bạn.

Khi học đại học, tôi đã làm thêm vài việc để kiếm tiền. Tôi giâm cành cây cảnh và bán chúng trên đoạn đường gần nhà vào những ngày cuối tuần. Tôi còn móc dây chỉ nhiều màu sắc thành những chuỗi trang sức để bán nữa. Các đầu ngón tay của tôi bông rộp vì tôi móc dây làm đồ trang sức quá nhiều. Tôi còn trực điện thoại từ 10 giờ tối đến 7 giờ sáng. Sau đó, tôi mất một giờ để lái xe đến trường và học từ 8 giờ sáng đến 3 giờ chiều. Tôi về nhà và chợp mắt khoảng hai tiếng, sau đó dậy và làm bài tập, rồi làm vòng trang sức trong khoảng hai giờ đồng hồ. Tôi có đang khoác lác không vậy? Đôi chút thôi. Tôi tự hào về điều này, về những việc tôi đã làm. Tôi đã rất chăm chỉ và nỗ lực. Tôi thường xuyên cảm thấy mệt mỏi, nhiều lúc muốn nỏ tung. Nhưng tôi luôn sẵn sàng làm bất cứ điều gì để có được nhiều thứ hơn trong cuộc sống. Khi nhìn lại, tôi nhận ra rằng tôi chưa bao giờ quá giỏi để làm bất cứ việc gì để thay đổi hoàn cảnh của mình. Có nhiều người đã làm được nhiều hơn tôi và vượt qua những hoàn cảnh tồi tệ hơn tôi để trở nên giàu có. Hãy dừng việc suy nghĩ rằng bạn khác, hay câu chuyện của bạn không giúp bạn trở nên giàu có. Câu chuyện của bạn, không tính đến nó có thể tệ như thế nào, thì nó cũng không phải là độc nhất vô nhị.

Tôi có thể cá rằng hiện giờ bạn đang thất vọng phải không? Bạn mong muốn nhiều hơn là việc có một gã nào đó nói với bạn rằng hãy quyết định trở nên giàu có, hãy gạt bỏ con người lười biếng trong bạn, hãy đứng lên và hành động để đạt được mục tiêu. Bạn muốn có một chiến lược làm giàu nhanh chóng. Nhưng tôi không có thứ đó. Tôi chỉ đơn thuần muốn giàu có, tôi quyết định mình phải trở nên giàu có và tôi sẵn sàng làm việc thật chăm chỉ và nhiều đến mức cần thiết để biến điều đó thành sự thật.

Tại sao Quan trọng hơn Làm thế nào!

“Một người luôn băn khoăn tìm câu trả lời cho câu hỏi ‘tại sao’ trong cuộc sống có khả năng giải quyết hầu hết những câu hỏi ‘làm thế nào’.”

—Friedrich Nietzsche

Trong phần hai của cuốn sách này, bạn sẽ học được phương pháp để xác định các mục tiêu của mình. Tôi sẽ cung cấp cho bạn các bước để biến chúng thành hiện thực. Nhưng nếu chỉ biết “*làm thế nào*” mà không biết “*tại sao*” thì chỉ có thể tạo ra một chút ít khác biệt mà thôi! Tại sao là động cơ, là sự khích lệ và là điều khiến bạn luôn gắn bó theo đuổi công việc ngay cả khi bạn không thích nó. *Làm thế nào* là công việc. *Tại sao* là lý do để làm công việc đó.

Tại sao tôi giàu có? Tôi đã nợ bản thân tôi sự giàu có. Tôi đã nợ gia đình tôi điều kiện sống đầy đủ. Tôi muốn giàu có. Tôi biết tôi có thể biến điều đó thành hiện thực. Tôi không muốn bẽ mặt vì có ít hơn những gì tôi có thể có. Tôi muốn biết rằng tôi có thể đạt được bất cứ điều gì mà tôi quyết định đạt được. Tôi muốn sống sung túc hơn gia đình tôi trước đây. Tôi muốn đi du lịch, ở trong những khách sạn sang trọng và dùng bữa ở những nhà hàng nổi tiếng. Tôi muốn mua sắm tại những cửa hàng xa hoa và lái những chiếc xe làm người khác sững sốt. Tôi muốn những đứa con của tôi được học ở bất kỳ ngôi trường nào chúng thích. Tôi muốn vợ tôi có bất cứ thứ gì cô ấy thích. Tôi muốn có một ngôi nhà mà những người khác nhìn vào phải trầm trồ. Tôi muốn mình có thể giúp đỡ những người khác bằng việc làm từ thiện theo trái tim mách bảo. Đây chỉ là một lượng rất ít những “*tại sao*” của tôi thôi. Còn bạn thì sao?

TẠI SAO BẠN MUỐN GIÀU CÓ?

...

...

...

...

...

...

...

PHẦN II.

LÀM THẾ NÀO ĐỂ KHẤM KHÁ HƠN (THẬM CHÍ CÓ THỂ TRỞ NÊN GIÀU CÓ!)

3. Hãy xác định bạn đang ở đâu

Trong tất cả những người tôi đã tư vấn về tiền bạc và các vấn đề về tiền bạc, chưa có một ai – ý tôi là chưa một người nào – biết được rằng anh ta đã kiếm được bao nhiêu tiền và anh ta đã nợ bao nhiêu tiền. Bạn không thể thoát khỏi tình trạng khánh kiệt và trở nên khấm khá hơn cho đến khi bạn biết được bạn sẽ phải làm việc cùng với điều gì.

Đây là lúc để chỉ ra chính xác bạn nợ bao nhiêu rồi.

Bạn cần lập một bảng thống kê từng khoản nợ và bạn đang nợ những ai. Dù chỉ vay ông anh vợ vài đô-la thì bạn cũng phải đưa vào danh mục này. Bạn cũng nên viết ra các khoản chi tiêu hàng tháng của mình. Bạn tiêu tiền vào bất kỳ thứ gì, từ rau quả, xăng dầu, đến ăn nhà hàng, đi xem phim, chăm sóc vật nuôi và tất cả những thứ khác, cũng đều phải đưa vào danh sách này. Đừng chỉ viết ra những gì bạn nghĩ là bạn sẽ tiêu; hãy bắt đầu

HÀNG THÁNG	.....	Internet	.....
Thẻ chấp hay thuê mướn	.....	Những vật hữu dụng khác	.....
Khoản chi tiêu cho xe hơi thứ nhất	.....	Xăng dầu	.....
Khoản chi tiêu cho xe hơi thứ hai	.....	Rau quả, thực phẩm	.....
Các khoản chi tiêu cá nhân	.....	Ăn ngoài	.....
Những khoản chi tiêu khác	.....	Quà tặng	.....
CÁC TÀI KHOẢN TIỀN		Giặt là	.....
MasterCard	.....	Câu lạc bộ sức khỏe	.....
Visa	.....	Các trò giải trí	.....
Discover	.....	Kỳ nghỉ / du lịch	.....
American Express	.....	Quần áo	.....
Các loại thẻ tín dụng khác	.....	Giải trí	.....
Số 1	.....	Chăm sóc bản thân	.....
Số 2	.....	Chăm sóc vật nuôi	.....
Số 3	.....	Từ thiện	.....
Số 4	.....	Y tế	.....
Số 5	.....	Các khoản tiết kiệm/ đầu tư	.....
CÁC KHOẢN CHI TIÊU HÀNG THÁNG		Nhà thờ/ từ thiện	.....
Bảo hiểm	.....	Tiền cấp dưỡng/ chăm sóc con cái	.....
Điện	.....	Bất kỳ khoản nợ nào khác hay khoản chi tiêu nào khác.	.....
Gas	.....		.....
Nước và vệ sinh môi trường	.....		.....
Điện thoại	.....		.....
Điện thoại di động	.....		.....
Truyền hình cáp	.....		.....
		TỔNG SỐ NỢ VÀ CHI TIÊU	.....

Bây giờ là lúc bạn chỉ ra chính xác số tiền bạn kiếm được.

SỐ TIỀN BẠN CÓ TRONG TAY

Tiền mặt: .....

Tài khoản séc: .....

Tài khoản tiết kiệm: .....

Các khoản thuế hoàn lại: .....

Số tiền bạn cho vay .....

Khoản khác .....

TỔNG SỐ: .....

Đáng buồn thay, con số tổng phía trên thường không cao bởi hầu hết mọi người không có nhiều tiền trong tay. Vì vậy, chúng ta hãy tiến đến con số thực sự mà bạn có.

SỐ TIỀN TÔI MANG VỀ NHÀ (SAU KHI TRỪ THUẾ THU NHẬP) HÀNG THÁNG

Thu nhập hàng tháng: .....

.....

.....

Nào chúng ta hãy làm một bài toán cơ bản nho nhỏ sau nhé:

Thu nhập hàng tháng: ...

Chi phí thâm hụt hàng tháng: ...

Bức tranh tài chính của bạn: ...

Lời khuyên thực tế của tôi là: con số trên cùng phải lớn hơn con số thứ hai, có như vậy bạn mới có được một khoản tiết kiệm hàng tháng. Nếu hiện tại, thu nhập mỗi tháng của bạn thấp hơn khoản chi tiêu thì bạn đang trong tình cảnh thực sự tồi tệ đấy. Nó cũng có nghĩa là bạn không thanh toán nổi các hóa đơn của mình hoặc là bạn đang phải sống nhờ vào các thẻ tín dụng.

Bạn thấy rất bất ngờ phải không? Tôi đã đưa ra bài toán này với rất nhiều

người và tôi chưa gặp ai không bị sốc trước chi phí thâm hụt hàng tháng của họ cả. Họ nghĩ rằng họ chi tiêu vượt quá khoản thu nhập của mình khoảng một nghìn đô-la mỗi tháng mà thôi. Tôi đã ngồi với họ và chỉ cho họ thấy rằng, dựa vào các khoản chi thực tế của họ, họ đang chi tiêu vượt quá thu nhập tới gần bảy nghìn đô-la mỗi tháng.

Nếu khoản chi tiêu vượt quá thu nhập thì cuộc sống của bạn sẽ không được bảo đảm.

Vậy thì, bạn đã chi tiêu vượt quá thu nhập bao nhiêu?

Hãy viết nó ra: ...

...

...

Nếu bạn không lâm vào cảnh thâm hụt đó thì khoản tiền bạn kiếm được nhiều hơn khoản bạn chi tiêu bao nhiêu?

Hãy viết nó ra: ...

...

...

ĐIỀU NÀY KHIẾN BẠN CẢM THẤY THẾ NÀO?

Biết được bạn cảm thấy thế nào vào lúc này rất quan trọng. Hãy dành một vài phút và viết ra những cảm xúc của bạn sau khi khám phá ra bức tranh tài chính thực sự của mình.

...

...

...

...

...

...

...

...

Hãy chịu trách nhiệm về tình cảnh của bạn. Hãy kinh qua sự hối hận!

Tôi muốn bạn nghĩ rằng: “Khi thật, mình đúng là một tên ngốc!” Tôi muốn bạn cảm thấy ăn năn, thấy mình như một kẻ khờ dại vì đã tự đẩy mình vào tình cảnh này; tôi muốn bạn khóc lóc, nói lời xin lỗi và cảm thấy không có kẻ nào trên hành tinh này ngu dốt hơn mình. Tôi muốn bạn đi đến trước gương và nhìn lại bản thân với những giọt nước mắt đang lăn dài trên gương mặt và chấp nhận một sự thật là bạn phải chịu trách nhiệm về tất cả các vấn đề của bạn. Tôi muốn bạn phải cảm thấy tổn thương, một sự tổn thương thật sự!

Tại sao ư? Bởi vì đó là sự thật. Nếu bạn đang chi tiêu nhiều hơn khoản bạn kiếm được, bạn đang ngập đầu ngập cổ trong nợ nần vì bạn không thể kiểm soát được thói quen chi tiêu và kiếm được ít hơn bạn có thể, khi ấy bạn xứng đáng phải nhận hình phạt vì sự lựa chọn của mình. Tôi tin rằng nỗi đau là động cơ thúc đẩy tốt hơn rất nhiều so với sự thỏa mãn. Bạn không tin ư? Hãy suy nghĩ về nhân vật Jack Bauer trong bộ phim truyền hình 24. Tôi rất thích bộ phim này và có thể bạn cũng đã xem rồi. Nếu chưa xem, bạn chỉ cần biết rằng Jack Bauer là một người ưa sử dụng bạo lực. Bạn thử hình dung tình huống này nhé: Jack Bauer ngồi trên một chiếc ghế và nói với bạn rằng: “Hãy nói cho tôi biết quả bom nguyên tử ở chỗ nào, tôi sẽ thưởng cho anh một kỳ nghỉ thú vị ở Tahiti”; hoặc anh ta trói bạn vào một chiếc ghế, tay lăm lăm một cặp dao trước mặt bạn và đe dọa rằng: “Hãy nói cho tao biết quả bom nguyên tử ở đâu? Bằng không tao sẽ cắt từng ngón tay mày và nhìn mày chảy máu đến chết,” trong trường hợp nào bạn sẽ có câu trả lời nhanh và trung thực nhất? Hãy xem tôi có ý gì? Đau đớn luôn là động cơ thúc đẩy tốt hơn sự thỏa mãn.

Hơn nữa, cảm giác hối hận là biểu hiện đầu tiên của tinh thần trách nhiệm. Khi bạn cảm thấy tội tệ vì đã làm điều gì đó, tức là bạn đang chịu trách nhiệm về hành động đó.

Trong sêri truyền hình thực tế A&E của tôi trên chương trình *Big Spender*, tôi đối thoại với khán giả về những vấn đề tài chính của họ. Một vài người trong số họ đã bật khóc. Tôi cảm thấy thích thú khi họ khóc. Thực tế, không phải vì tôi là một tay hồng hách chỉ thích nhìn thấy nước mắt trên khuôn mặt người khác, mà vì điều đó cho tôi thấy rằng cuối cùng họ cảm nhận được những sai lầm của họ. Họ đang cảm thấy hối hận với những quyết định trước đây của mình. Khi điều đó xảy ra, tức là họ đã bắt đầu thay đổi rồi.

Trong một chương trình, tôi chia sẻ với một gã lười biếng. Anh ta luôn dựa dẫm vào cha mẹ và người vợ chưa cưới. Anh ta lái chiếc xe đăng ký tên

vợ chưa cưới. Anh ta sử dụng thẻ tín dụng của cô ấy bởi vì thẻ tín dụng của anh ta đã bị khóa. Anh ta cũng dùng một thẻ tín dụng khác mang tên mẹ anh ta, chuyên để mua xăng. Anh ta sống với vợ chưa cưới trong ngôi nhà của cô ấy và anh ta không đóng góp một đồng nào vào ngôi nhà hay thanh toán bất kỳ khoản chi tiêu nào trong gia đình. Hầu như bữa nào anh ta cũng ăn ở ngoài bởi vì anh ta không thích nấu ăn, ăn thức ăn thừa hay thức ăn đông lạnh. Anh ta là một người đàn ông trưởng thành nhưng hành động không khác gì một cậu bé hư hỏng. Tôi chỉ cho anh ta thấy những sai lầm của anh ta và mắng mỏ anh ta bằng những câu nói mà anh ta xứng đáng được nghe. Tôi thật không chịu nổi anh chàng này. Tôi đã làm cho anh ta khóc nức nở và cuối cùng, anh ta phải thừa nhận sai lầm của mình. Điều đó khiến anh ta đau khổ. Cuối buổi quay phim đó, anh ta muốn bỏ cuộc, không tham gia chương trình nữa, anh ta không muốn xuất hiện trên truyền hình như một kẻ tội tệ hay ngu ngốc. Vấn đề ở chỗ nào? Anh ta là một gã tội tệ và đã rất ngu ngốc. Tôi nói với anh ta, trong khi không có con đường nào để thay đổi quá khứ, sẽ không ai chỉ trích anh ta là kẻ tội tệ nếu anh ta thay đổi hoàn toàn trong tương lai. Tôi đã cho anh ta cơ hội để thấy mình như một người anh hùng thay vì một gã tội tệ. Anh ta đã làm được việc khó khăn nhất: chịu trách nhiệm về những gì mình đã làm và cảm thấy ăn năn về những sai lầm đó. Sự thanh thản, dù là trong lúc khó khăn, cũng không bao giờ khó khăn như lúc ban đầu, đó chính là một bước đi quyết định.

Trong trường hợp của tôi, khi thấy mình đã đến đường cùng, tôi tìm gặp một vị luật sư chuyên về phá sản. Vị luật sư đó giải thích sau khi đã xem xét trường hợp của tôi rằng, tôi thực sự không có sự lựa chọn nào khác. Bởi vì dù tôi sở hữu 15% cổ phần của công ty, cùng sự sẵn sàng ký giấy vay nợ của tôi, bao gồm cả sự bảo đảm của cá nhân tôi cho mỗi khoản vay đó cũng không thể vực dậy công việc kinh doanh của công ty, số phận của tôi đã được định đoạt. Vì vậy, cuối cùng tôi phải đến phiên tòa phá sản. Nếu bạn chưa bao giờ ở trong tình cảnh đó, hãy tin tôi đi, bạn sẽ không muốn đến đó đâu. Một vài chủ nợ của tôi thậm chí còn kéo đến phiên tòa để đòi nợ tôi. Tôi đã phải nói chuyện với họ và trả lời các câu hỏi của họ. Tôi đã nhìn thẳng vào mắt họ và thừa nhận với họ cũng như với tất cả mọi người trong phòng xử án rằng, tôi là một kẻ vô công rồi nghề và không thể trả tiền cho họ như tôi đã hứa trước đây. Một số người thậm chí còn la hét vào mặt tôi và chửi mắng. Tôi không có câu trả lời. Đầu óc tôi đang thông xuống quá thấp đến nỗi tôi thậm chí không thể ngược nhìn vượt qua bàn chân của mình. Tôi cảm thấy nhục nhã. Tôi đã đẩy gia đình mình xuống dốc, đánh mất sự tín nhiệm, và tự mang công vác nợ vào mình. Bài viết về sự phá sản của tôi được đăng trên một tờ báo. Tất cả những người tôi quen biết đều biết những gì tôi đã làm. Tôi bị quy là người thua cuộc và kẻ thất bại. Tôi không biết có cảm giác

nào tôi tệ hơn thế hay không. Tôi đứng giữa hai sự lựa chọn: dấn mình trong tình cảnh đó hay vượt qua nó. Và tôi quyết định phải vượt qua nó. Tôi nhịn nhục và đi làm, làm bất kỳ việc gì có thể để kiếm tiền.

Sự bẽ bàng đã thúc đẩy tôi. Nỗi đau khi phải trải qua điều đó đã khiến tôi nhận ra rằng tôi sẽ không bao giờ đối mặt với cảm giác đó lần nữa. *Một lần nữa* tôi cam kết sẽ trở nên giàu có.

Hãy cảm nhận nỗi đau, sự bẽ bàng, ân hận. Nhận biết được hậu quả của việc chi tiêu quá đà đã ảnh hưởng đến bản thân và gia đình bạn như thế nào. Nhận biết được sự thiếu tinh thần trách nhiệm của bạn đang ảnh hưởng tới cuộc sống của bạn như thế nào trong một khoảng thời gian dài tốt đẹp – có thể là mãi mãi.

Sau khi bạn cảm thấy ăn năn hối hận, hãy lau sạch nước mắt, nuốt nó vào trong và giận dữ với những điều mình đã làm. Sự tức giận có thể là một cảm xúc lành mạnh khi được dùng với mục đích thúc đẩy bản thân bạn hành động tích cực. Trở nên tức giận và đứng lên chiến đấu. Vâng, tôi nói là chiến đấu. Bạn đang trong một trận chiến. Bạn cần tôi luyện sự tự tin của mình cùng với sự tức giận. Hãy tức giận vì bạn đã làm rơi tung mọi thứ lên. Hãy tức giận vì bạn đã không kiềm chế được lời nói khi mở miệng vay tiền các chủ nợ. Hãy tức giận với chính bản thân bạn về những sai lầm của mình. Hãy buồn rầu, tức giận và rồi tiến lên cùng với chúng.

Đây là quá trình tiến triển cảm xúc của bạn để bạn có thể thay đổi và tiến lên phía trước:

Ăn năn → Tức giận → Quyết tâm!

Hãy thành thật

Nếu bạn đã lập gia đình và vợ chồng bạn đang gặp khó khăn về tài chính thì đây là lúc thành thật về tất cả các khoản chi tiêu của bạn. Không có điều gì phải giấu giếm cả. Bạn cần biết hai bạn đang ở đâu, vì vậy hãy thành thật và đối mặt giải quyết điều đó.

Tôi đã nói chuyện với một cặp vợ chồng đang gặp vấn đề về tài chính thực sự. Cô vợ là người nghiện mua sắm. Chồng cô ấy chỉ biết được một vài khoản nợ của vợ mình, hoặc có thể là anh ta tự suy luận ra. Sau lưng chồng, cô ta vay mẹ mình 30 nghìn đô-la để bù đắp vào các khoản chi tiêu trong thẻ tín dụng của mình. Anh chồng không biết gì về việc này. Tôi đã vạch trần mảnh lối của cô vợ trong chương trình của tôi và anh ta đã rất tức tối. Nếu tôi ở trong trường hợp đó, tôi có thể dung thứ cho hầu hết những việc làm của cô ta ngoại trừ sự dối trá và lừa gạt có chủ tâm.

Các bạn cần cùng nhau giải quyết vấn đề của bạn vì nó rất phức tạp. Một người không thể giải quyết một mình. Nếu chỉ có một người cố gắng giải quyết vấn đề, thì người còn lại có thể sẽ bắt đầu cảm thấy bức bối với người kia và mối quan hệ sẽ trở nên căng thẳng.

Khi tôi bị phá sản và phát điên lên vì điều đó, vợ tôi và tôi cùng nhìn nhận vấn đề rồi chúng tôi làm việc cùng nhau để vượt qua tình cảnh lúc bấy giờ. Chúng tôi nói chuyện cởi mở với nhau như chưa bao giờ cởi mở như thế trước đây. Chúng tôi vẽ ra từng bước đi và lên kế hoạch thanh toán nợ nần cho các chủ nợ. Tình cảnh khó khăn đã giúp cho cuộc hôn nhân của chúng tôi bền vững hơn. Trên thực tế, nó là một trong số những điều đã giúp chúng tôi giữ vững được mối quan hệ qua thời gian khó khăn khi chúng tôi phải đối mặt với rất nhiều vấn đề.

Biết được bạn muốn ở vị trí nào

Tôi đã làm việc trong một công ty tư vấn gần 20 năm. Trong khoảng thời gian đó, tôi đã nói chuyện với hàng nghìn người, mỗi người một hoàn cảnh. Tôi nhận được hàng trăm lá thư mỗi tháng, họ thường hỏi tôi cách làm cho cuộc sống tốt hơn. Hầu hết mọi người chỉ kể lể, than vãn rằng cuộc sống của họ tồi tệ đến thế nào. Họ không thực sự muốn có một cuộc sống tốt hơn. Thực tế, tôi hỏi âm cho hầu hết những người này với tư cách cá nhân. Câu hỏi ưa thích mà tôi thường hỏi họ là: “Bạn đã có kế hoạch gì cho cuộc đời của bạn chưa? Bạn đã bao giờ viết ra rằng bạn muốn bị khánh kiệt chưa? Rằng bạn muốn bị mắc kẹt trong một đống những việc rắc rối không có kết thúc chưa? Rằng bạn muốn bị mắc kẹt trong một cuộc hôn nhân dang dở chưa? Rằng những đứa con của bạn trông nhếch nhác, bần thủ chưa?”. Tôi biết câu trả lời của họ sẽ là: “Không, tất nhiên là không rồi!”. Rồi tôi hỏi lại, “thế kế hoạch thực sự của bạn là gì?” Và tôi cũng biết câu trả lời cho câu hỏi này rồi. Họ không có kế hoạch nào cả.

Không ai trong số những người tôi giúp đỡ trong chương trình truyền hình của tôi đã từng viết ra một kế hoạch cho cuộc đời của họ cả. Dù chỉ là một tấm thẻ có khổ 3cm×5cm với một câu viết trên đó cũng không có. Không một ghi chú. Không gì cả.

Và họ băn khoăn tại sao cuộc sống của họ lại bất hạnh đến vậy? Điều đó chẳng phải là hiển nhiên sao? Họ không có kế hoạch biến cuộc sống của mình trở thành *một cái gì đó*. Còn bạn thì sao?

Chẳng ai kế hoạch để trở nên khánh kiệt.

Khánh kiệt xảy ra khi bạn không có kế hoạch.

Bạn muốn kiếm được bao nhiêu tiền?

...

Bạn muốn có bao nhiêu tiền trong tài khoản tiết kiệm?

...

Bạn muốn có bao nhiêu tiền để làm từ thiện?

...

Bạn muốn có bao nhiêu tiền trong tài khoản dành cho giáo dục, hay quỹ dành cho các tình huống khẩn cấp,...

...

Bạn muốn ăn mặc như thế nào?

...

...

Bạn muốn đi du lịch ở đâu?

...

Bạn muốn ăn ở những nhà hàng như thế nào?

...

Bạn muốn lái loại xe nào?

...

Bạn muốn sở hữu những gì?

...

Bạn muốn sống trong ngôi nhà như thế nào?

...

Bạn muốn sống trong khu phố nào?

...

Bạn sẽ có những thứ đó ngay bây giờ. Vậy bạn muốn có những gì? Bạn muốn sống một cuộc sống như thế nào? Hãy viết nó ra:

...

...

...

...

Đó là tất cả những mong muốn trong cuộc sống của bạn. Bạn cũng có thể trở thành người giàu có bởi vì bạn muốn giàu có – nhưng chỉ khi bạn sẵn sàng hành động mà thôi.

Hãy xây dựng một kế hoạch hành động để có được những gì bạn muốn

Chỉ biết bạn muốn gì thôi chưa đủ. Nếu bạn chỉ tập trung vào những gì mình muốn, có thể bạn sẽ kết thúc với nhiều mong muốn hơn nữa mà thôi. Bạn phải có một kế hoạch hành động: những gì bạn có thể làm hàng ngày để đưa bản thân bạn tiến gần đến mục tiêu của mình. Điều này rất quan trọng với bạn để biết bạn muốn gì trong tương lai, nhưng bây giờ bạn cần tập trung năng lượng vào hiện tại. Luôn luôn tự hỏi bản thân có thể làm được những gì *ngay bây giờ* để chắc chắn bạn có một tương lai như bạn mong muốn.

KẾ HOẠCH HÀNH ĐỘNG CỦA TÔI:

...
...
...
...
...
...

Công bằng mà nói, chắc chắn bạn không viết được nhiều trong khung trống phía trên vì đơn giản là bạn không biết phải bắt đầu từ đâu. Không sao. Tôi sẽ giúp bạn điều này. Hãy đọc phần tiếp theo nhé.

4. Làm thế nào để thoát khỏi nợ nần

Giờ là lúc dành cho các ngón nghề thực sự. Đây là thời điểm bạn cần có hành động nào đó thực sự cho cuộc đời bạn và cho tương lai tài chính của bạn.

Nếu bạn muốn giải quyết những khoản nợ nần của bạn trước tiên thì điều đó thực sự không quá khó khăn. Nó thể hiện ở hai điều sau: Bạn phải đồng thời giảm chi tiêu và tăng thu nhập. Bạn nên làm theo hướng nào ư? Cả hai hướng. Để thực sự trở nên khấm khá hơn, bạn phải chi tiêu ít đi và kiếm tiền nhiều hơn – sẽ chẳng ích gì nếu bạn chỉ thực hiện một trong hai biện pháp này.

Đây là các bước hành động bạn nên áp dụng ngay bây giờ để giúp bạn làm được điều đó:

Dừng việc chi tiêu. Nguyên lý cái hố

Khi bạn thấy mình đang ở trong một cái hố, hãy dừng ngay việc đào hố.

Sẽ không có ý nghĩa gì khi chìm sâu hơn trong nợ nần cả. Vì vậy đừng tự làm mình ngập trong nợ nần hơn nữa. Hãy lấp lại cái hố sâu đó. Hãy chấm dứt việc tiêu pha vào những thứ vô bổ. Hãy chỉ tiêu tiền trong những trường hợp cần thiết. Vậy đâu là những trường hợp cần thiết?

Chỗ ở. Tiền thuê nhà của bạn. Khoản này có tính hữu dụng.

Thực phẩm thiết yếu. Điều này có nghĩa là ăn uống dè sẻn... tại nhà!

Các hóa đơn. Đó là nghĩa vụ và bổn phận của bạn. Bạn phải thanh toán cho những gì bạn đã sử dụng.

Đây là những trường hợp cần thiết: một mái nhà để ở, đồ ăn để phục vụ cho cái dạ dày của bạn và thoát khỏi cảnh nợ nần. Và hãy nhớ rằng, không được phép phát sinh một khoản nợ mới nào!

Cần có một cuốn sổ ghi chép hàng ngày

Để nhận biết được mức độ chi tiêu của bạn thì bạn cần có một cuốn sổ ghi chép chi tiêu hàng ngày. Hãy lấy một cuốn sổ trắng hay một cuốn sổ ghi chép gáy xoắn nhỏ. Ghi ngày theo dõi lên trên cùng và kẻ hai đường thẳng đứng. Viết ra những khoản bạn chi tiêu và giá cả chính xác của những thứ bạn mua. Theo dõi từng đồng bỏ ra từ túi của bạn trong từng ngày. Theo dõi các loại chi tiêu hàng ngày của bạn, như gas, đồ ăn, quần áo, nhà ở, các vật dụng thiết thực, bảo hiểm, giải trí và sự ngu dốt. Vâng, sự ngu dốt cũng là một loại chi tiêu. Tất cả chúng ta đều có những khoản chi tiêu hết sức ngu ngốc. Khi bạn bắt đầu theo dõi các khoản chi tiêu ngu ngốc của mình và thấy chúng làm tăng tổng số tiền chi tiêu của bạn như thế nào vào cuối tháng, bạn sẽ giảm được khoản tiền chi tiêu đó trong tháng tiếp theo.

MỘT TRANG GHI CHÉP THEO DÕI (MẪU)

NGÀY	KHOẢN CHI	SỐ TIỀN ĐÃ CHI	LOẠI CHI
22/1/2010	Thuê nhà	900,000	Thuê
22/1/2010	Xăng xe	400,000	Phương tiện c .
23/1/2010	Xem phim	60,000	Giải trí
24/1/2010	Bắp rang trong rạp	20,000	Ngu ngốc
25/1/2010	Bữa tối	100,000	Giải trí

Hãy cắt bỏ các thẻ tín dụng

Bạn biết rằng với việc chi tiêu không kiểm soát, các thẻ tín dụng của bạn sớm muộn cũng sẽ bị khóa. Đây là điều hiển nhiên và bạn có thể đã tưởng tượng ra nó. Vì vậy, hãy dừng lại ngay lập tức; hãy cầm kéo và tiến đến ví tiền hay hầu bao của bạn và bắt đầu cắt. Cắt tất cả, chỉ giữ lại một tấm thẻ để phòng trường hợp khẩn cấp xảy ra. Và bạn cũng nên nhớ rằng, một cuộc dạo phố *không phải* là một tình huống khẩn cấp. (Có lần tôi đã nói với một người phụ nữ rằng cô ấy phải cắt bỏ các thẻ tín dụng của cô ấy nhưng có thể giữ lại một cái phòng trường hợp khẩn cấp. Cô ấy giữ lại thẻ Neiman Marcus Bực thật! Tất cả những gì tôi có thể làm là lắc đầu và bảo cô ấy cắt bỏ tấm thẻ đó.) Bạn nên giữ lại một trong số những thẻ như: Visa, MasterCard, American Express hay Discover. Một tấm thẻ mà bạn có thể sử dụng tại bất kỳ nơi nào khi bạn gặp tình huống thực sự cấp bách – Tôi đang nói về các trường hợp như gãy chân, chảy máu, một trường hợp nào đó đòi hỏi sự chăm sóc của bác sỹ.

Tôi không chống lại thẻ tín dụng. Tôi cũng có vài thẻ đấy chứ. Nhưng tôi thanh toán chúng ngay khi có hóa đơn. Đó là nguyên tắc. Nếu bạn không thể thanh toán chúng khi có hóa đơn, hay ít nhất là trong tháng tiếp theo, thì đừng ghi nợ cho nó. Sự cân đối thu chi cũ sẽ thu hút rất nhiều sự chú ý của bạn.

Hãy nhớ, tôi không khuyên bạn loại bỏ thẻ tín dụng. Tôi chỉ nói bạn nên cắt bỏ nó thôi. Nếu bạn có vấn đề trong việc sử dụng thẻ tín dụng, thì cắt bỏ nó có nghĩa là bạn sẽ không có thẻ tín dụng để mang theo mình đi khắp nơi và bạn sẽ không thể sử dụng chúng để rồi lại làm tăng các khoản nợ của mình. Không có thẻ tín dụng thì cũng không thể sử dụng chúng. Rất đơn giản.

Những con số quan trọng trong cuộc đời bạn

Lạ thật, những con số này không phải là chỉ số IQ của bạn (giả sử chỉ số IQ của bạn đạt được con số có ba chữ số rồi). Những con số này là sự đánh giá mức độ tín dụng của bạn.

Có hai điều bạn cần phải có: Một là danh tiếng của bạn và hai là sự đánh giá tín dụng của bạn. Bạn có thể phá hỏng cả hai trong chốc lát hoặc là bạn có thể sẽ không bao giờ có lại được cả hai điều này.

Điểm số tín dụng của bạn quyết định bạn có thể vay được tiền hay không, nếu bạn được vay tiền thì bạn có thể vay được bao nhiêu và mức lãi suất bạn sẽ phải trả cho khoản vay đó. Điều này rất quan trọng. Theo thời gian, nó có thể vừa tiết kiệm cho bạn hàng trăm nghìn đô-la cũng có thể lấy đi của bạn hàng trăm nghìn đô-la. Thậm chí nó có thể ảnh hưởng tới việc bạn có việc làm hay không. Ông chủ trước đây của bạn sẽ không thể nói với tôi rằng bạn là một người có trách nhiệm hay không trên phương diện pháp lý, nhưng điểm số tín dụng của bạn thì có thể. Hãy bảo vệ điểm số tín dụng của bạn bằng mọi giá. Nó sẽ theo bạn mãi mãi đây.

Một điểm số tín dụng thấp không bao giờ thực sự buông tha bạn. Bạn có thể hành động từng bước để nâng cao nó và các sắp xếp, phân loại tội tệ rất cuộc cũng sẽ mất đi; nhưng nếu những người cho vay tìm hiểu kỹ càng, những vết nhơ không đáng kể này cũng sẽ vẫn ở đó giống như một đám mây đen che phủ bạn.

Chú ý: Rất khó để đưa ra cho bạn một con số cụ thể tạo nên một bảng xếp hạng tín dụng tốt. Các điểm số xếp theo dãy số từ 350 (hiếm có) đến hơn 800 (hiếm tương tự). Tôi cho rằng con số bạn cần nên ở khoảng giữa 600 điểm, như vậy bạn có đủ điều kiện để có được một tỷ lệ lãi suất hợp lý cho khoản vay mua xe hay mua nhà rồi. Nhưng sự dao động trong khoảng 20 điểm theo cả hai chiều đều có thể tạo nên một sự khác biệt lớn với số tiền bạn phải trả cho khoản nợ của mình trong suốt cuộc đời. Mục tiêu đặt ra là bạn cần phải được xếp hạng khoảng 700 điểm.

Hãy làm việc với các chủ nợ

Sai lầm phổ biến nhất mà mọi người thường mắc phải với các chủ nợ là không nói chuyện thẳng thắn với họ. Các con nợ thường tránh né các cuộc điện thoại và cố tình lờ những lá thư của họ đi. Hãy dừng ngay những hành động như vậy. Hãy chủ động giao thiệp, nói chuyện với họ.

Đúng rồi, hãy nhắc điện thoại lên và nói chuyện với họ.

Điểm số tín dụng được đánh giá ở khía cạnh: sự sẵn sàng và khả năng chi trả. Nếu bạn chưa thanh toán các hóa đơn của mình, lúc đó bạn hãy giải thích với các chủ nợ rằng bạn chưa có đủ tiền để trả cho họ. Hãy để họ biết rằng bạn luôn sẵn sàng trả tiền họ ngay khi bạn có thể. Hãy nói với họ về khả năng chi trả của bạn và đàm phán, thương lượng một cách khôn khéo nhất có thể vì việc trả nợ của bạn.

Đừng thuê ai đó gọi điện cho chủ nợ của bạn. “Các bác sỹ của chủ nợ” này sẽ rất vui vẻ gọi điện cho chủ nợ của bạn để thương lượng thay cho bạn, nhưng họ không làm việc này miễn phí đâu. Bạn chắc chắn phải trả một khoản tiền công và đôi khi khoản tiền đó cũng tương đối lớn đấy. Bạn muốn biết tại sao họ lại đòi tiền thù lao cao để làm việc đó ư? Bởi vì họ biết bạn không muốn làm việc đó như thế nào. Đừng trả tiền công cho một ai đó để dọn dẹp sự bừa bộn do bạn gây ra.

Hãy gạt lòng tự trọng sang một bên

Khi một chủ nợ gọi điện đòi nợ bạn vì đã đến hạn phải trả, đừng bao giờ tỏ ra lo lắng để tránh bị chỉ trích. Đây là một sai lầm lớn mà hầu hết mọi người đều mắc phải khi đối mặt với các chủ nợ.

Ba mươi năm trước, tôi làm việc tại phòng kinh doanh của Southwestern Bell, công việc của tôi là gọi điện cho khách hàng và yêu cầu họ thanh toán hóa đơn điện thoại. Tôi thường phải nhận những tiếng la hét, chửi bới của mọi người trong khi tôi chỉ yêu cầu họ thanh toán hóa đơn của họ mà thôi.

Tôi học được vài điều về việc thanh toán các hóa đơn từ công việc đó. Nếu một người thanh toán chậm nói với tôi sự thật và thừa nhận rằng anh ta đang ngập trong nợ nần, nhưng anh ta sẵn sàng chịu trách nhiệm thanh toán hóa đơn đó, rằng anh ta rất xin lỗi và gửi tôi một khoản tiền bất kỳ, dù là rất ít, thì tôi sẽ không cắt điện thoại của anh ta. Nếu anh ta nói dối tôi thì lần tới, khi anh ta với tay lấy cái điện thoại để gọi, anh ta sẽ không nghe thấy tiếng chuông quay số quen thuộc bên tai nữa.

Đừng quên rằng việc thanh toán hóa đơn chậm trễ là sai lầm của bạn, chứ không phải sai lầm của chủ nợ. Các chủ nợ chỉ đang làm công việc của họ khi cố gắng thu nợ từ bạn mà thôi. Công việc của họ là đòi nợ. Họ đã phải nghe những lời la mắng, những lời nói dối và mọi lý do mà tôi đã đưa ra trong cuốn sách này. Bạn hãy vui vẻ với họ. Hãy đi thẳng đến chỗ họ và gửi họ một ít tiền. Đừng bao giờ hứa hẹn với họ những điều bạn không thể thực hiện được. Hãy hợp tác thay vì chống lại họ và bạn có thể thấy làm việc với họ dễ dàng hơn bạn nghĩ. Bạn cần các chủ nợ của bạn ở bên mình, vì vậy đừng xa lánh họ.

Bạn có thể thử biện pháp này: Hãy trả chủ nợ của bạn một khoản tiền, dù chỉ là một ít. Bạn hãy trả ở mức nhiều nhất có thể đối với những khoản vay có tỷ lệ lãi suất cao nhất. Khoản vay với mức lãi suất thấp nhất thì trả khoản tiền ít nhất. Hãy đảm bảo rằng mọi chủ nợ đều được trả một khoản nào đó.

Cảnh báo! Thoát khỏi nợ nần là một quá trình chậm chạp!

Thoát khỏi nợ nần và yên tâm về mặt tài chính là một quá trình chậm chạp. Giống như việc lún dần vào nợ nần, thoát khỏi nó cũng phải mất một khoảng thời gian nhất định. Đừng chán nản và vỡ mộng bởi vì bạn sẽ phải mất rất nhiều thời gian và công sức vào việc trả nợ. Điều này có nghĩa là bạn sẽ mất rất nhiều thời gian trước khi bạn có thể kiếm được một khoản vốn kha khá để gửi ngân hàng. Cơ hội là bạn có tỷ lệ lãi suất gửi rất cao và hầu hết các khoản chi trả của bạn sẽ lấy từ tiền lãi. Đừng từ bỏ. Bạn đã tự mình tiến sâu vào con đường nợ nần và bạn sẽ phải tự mình tìm ra con đường để thoát khỏi nó.

Hãy sử dụng một cuốn lịch theo dõi

Hãy dùng một cuốn lịch có những ô vuông trống to để có thể viết vào. Hãy đánh dấu vào ngày mà từng hóa đơn đến hạn thanh toán. Khi bạn thanh toán, hãy viết chữ ĐÃ THANH TOÁN bằng mực đỏ trong ô trống đó. Tôi sẽ không phải trợ giúp bạn nữa khi bạn có một quyển lịch có nhiều chữ ĐÃ THANH TOÁN viết bằng mực đỏ. Nó sẽ giúp bạn ngủ ngon hơn, tôi chắc chắn điều đó đấy.

Hãy thanh toán sòng phẳng cho những gì bạn đã sử dụng. Nó thể hiện tính chính trực của bạn. Thanh toán chậm các hóa đơn sẽ khiến bạn trở thành kẻ nói dối. Công ty thẻ tín dụng đã đồng ý kéo dài thời hạn tín dụng của bạn còn bạn đồng ý thanh toán vào một ngày nhất định nào đó. Thậm chí bạn còn ký một hợp đồng với họ và cam kết sẽ tuân thủ các điều khoản của hợp đồng đó. Nếu bạn không làm được, tức là bạn đã nói dối. Điều này rất đơn giản. Bạn đã không thực hiện đúng các cam kết của bạn với công ty thẻ tín dụng.

TRANG LỊCH THEO DÕI MẪU

THỨ 2	THỨ 3	THỨ 4	THỨ 5	THỨ 6	THỨ 7	CN
1	2	3	4	5	6	7
Nộp tiền thuế nhà ĐÃ THANH TOÁN				Thanh toán hóa đơn điện ĐÃ THANH TOÁN		
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
Hóa đơn Visa ĐÃ THANH TOÁN					Hóa đơn truyền hình cáp	
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	1	2	3	4
		Hóa đơn bảo hiểm				

Hãy thanh toán các hóa đơn ngay khi chúng được gửi tới

Đừng để dồn các hóa đơn lại và thanh toán chúng cùng một lúc. Đầu tiên, nó chỉ là một việc vặt. Và tất cả chúng ta đều cố gắng tránh phải làm những công việc vặt quá nhiều. Thứ hai, bạn khó có thể thanh toán hết một chồng hóa đơn cùng một lúc vì số tiền phải trả quá lớn. Thay vào đó, khi một hóa đơn được gửi tới, bạn hãy thanh toán nó ngay lập tức. Việc đó chỉ mất vài phút và sẽ mang lại cho bạn cảm giác vừa thực hiện công việc theo cách bạn vẫn làm đều đặn để thoát khỏi nợ nần, giống như hầu hết các công việc cơ bản mà bạn vẫn làm hàng ngày.

Hãy thanh toán từng khoản nhỏ cho các khoản nợ của bạn

Đây là một bí quyết mà tôi học được từ nhiều năm trước khi tôi nợ nần rất nhiều người và rất nhiều tiền. Khi một hóa đơn được gửi đến, chúng ta hãy giả sử đó là một hóa đơn thẻ tín dụng nhé, hãy thanh toán mức cao nhất bạn có thể ở thời điểm đó. Tuy nhiên, hãy sao chép một biên bản chứng nhận phần đã thanh toán của hóa đơn đó. Thực tế là bạn nên sao chép ra vài bản. Sau đó, khi bạn có thêm một chút tiền nữa, hãy viết một tấm séc khác và gửi số tiền đó đi. Vâng, việc này sẽ hơi phiền hà một chút và bạn sẽ phải chi thêm một khoản nhỏ để mua phong bì, tem và chi phí để sao chép các bản chứng nhận thanh toán. Nhưng chỉ mất có 50 xu để thanh toán thay vì 10 hay 20 đô-la tiền thanh toán bằng tài khoản của bạn. Tôi đã từng trả hai hay ba khoản thanh toán nhỏ một tháng cho một hóa đơn bởi vì tôi nhận ra rằng tôi sẽ không mất 20 đô-la phí chuyển tiền bằng tài khoản. Vì vậy, tôi buộc mình làm như thế trước khi điều khác có thể xảy ra và tôi sẽ tiêu mất khoản tiền dành để thanh toán cho hóa đơn đó. Bạn có thể chia nhỏ khoản nợ của bạn và thanh toán dần từng khoản một, khi đó bạn sẽ không bị lôi cuốn vào việc tiêu tiền dành để trả nợ cho một điều khác nữa. Hãy dành toàn bộ thu nhập sẵn có để thanh toán các khoản nợ của bạn.

Đừng nghĩ rằng bạn có thể vay mượn để thoát khỏi nợ nần

Hãy thận trọng với sự cám dỗ vay tiền để thanh toán nợ. Chúng ta đều thấy hấp dẫn trước việc cầm cố, thế chấp nhà ở để trả nợ, trong một vài trường hợp, điều này khá hợp lý. Khi bạn thế chấp nhà ở, tức là bạn có một khoản tiền để trang trải nợ nần, đó là một việc làm đúng đắn. Nhưng chỉ trong trường hợp bạn có thể kiểm soát được bản thân và không mắc nợ thêm khoản tín dụng không chắc chắn nào nữa; hoặc nếu không bạn sẽ có kết thúc đúng như vị trí lúc trước của bạn, rõ ràng điều này thật tồi tệ. Số liệu thống kê cho thấy, khoảng một nửa số người cầm cố nhà ở để vay nợ đều không thanh toán được hết các khoản nợ của họ, mà ngược lại, họ kết thúc ở đúng vị trí họ đứng trước đây khi họ thế chấp nhà để vay nợ. Họ vẫn giữ thói quen sử dụng thẻ tín dụng bạt mạng và thế là các hóa đơn thanh toán lại tăng dần lên cộng với một khoản nợ cầm cố nhà ở, họ không những không thể trả hết nợ mà còn có nguy cơ bị thu hồi nhà. Tốt hơn bạn nên giữ nguyên các khoản nợ của mình và trả chúng ngay khi có thể.

Đừng vay mượn của những người thân trong gia đình hay bạn bè

Bạn bè, gia đình và tiền bạc không nên dính dáng tới nhau. Vay mượn tiền của những người thân trong gia đình hay bạn bè có thể giúp bạn thanh toán một hóa đơn, nhưng chắc chắn bạn sẽ mất đi một người bạn hay gây ra sự oán hận trong gia đình. Thậm chí ngay cả khi có người đề nghị giúp đỡ bạn thì lời khuyên của tôi vẫn là không. Bạn đã tạo ra một mớ hỗn độn thì chính bạn phải dọn dẹp mớ hỗn độn đó. Sau này bạn sẽ cảm thấy vui vẻ và tự hào vì đã tự mình giải quyết được vấn đề đó.

Không nên lựa chọn phá sản để kết thúc mọi việc

Tôi vừa xem một chương trình quảng cáo trên truyền hình với hình ảnh một vị luật sư chuyên về phá sản tươi cười nói: “Nếu bạn có quá nhiều hóa đơn và không có đủ tiền để thanh toán chúng thì phá sản chính là câu trả lời dành cho bạn.” Tôi có thể nói với bạn rằng, đó hoàn toàn là một lời nói dối. Phá sản là một câu trả lời. Thậm chí nó có thể là câu trả lời của bạn. Nhưng nó không thể là câu trả lời đầu tiên của bạn được.

Những mẫu quảng cáo như trên thường cuốn hút mọi người vì chúng đưa ra một giải pháp rất đơn giản. Con người luôn muốn có một giải pháp đơn giản. Theo kinh nghiệm của tôi, phá sản không dễ dàng chút nào. Phá sản có thể là một biện pháp giúp giải quyết tình cảnh khó khăn một cách nhanh chóng nhưng thực tế, nó không giải quyết được tình huống theo bất kỳ hướng nào cả. Một nghiên cứu đã chỉ ra rằng, khoảng một nửa những người tuyên bố phá sản đều đã tuyên bố phá sản nhiều hơn một lần, điều này chứng minh rằng phá sản không thể giải quyết được gốc rễ của vấn đề. Thói quen của họ vẫn không thay đổi và họ lại kết thúc trong mớ hỗn độn như trước đây mà thôi. Phá sản không thay đổi hành vi cá nhân. Cho đến khi bạn hành động khác đi bằng việc giảm bớt chi tiêu, kiếm tiền nhiều hơn và tiết kiệm, nếu không, bạn sẽ vẫn mắc phải vấn đề trước đây của bạn.

Tôi biết rằng nhiều người khi rơi vào tình cảnh túng tiền có thể trở nên liều lĩnh. Tôi biết phá sản dường như là lựa chọn duy nhất của bạn. Tôi biết rằng có nhiều người không biết phải làm gì khác để giải quyết vấn đề ngoài giải pháp tuyên bố phá sản nhằm tìm kiếm một vị trí mới để bắt đầu. Nhưng hãy làm tất cả những điều bạn có thể để tránh trường hợp phá sản.

“Nhưng Larry, anh cũng đã từng tuyên bố phá sản mà.”

Hãy tin tôi đi, tôi không bao giờ quên được rằng tôi đã từng tuyên bố phá sản. Đã gần 20 năm rồi, mỗi khi tôi muốn mua một ngôi nhà hay làm bất kỳ việc gì bằng tín dụng, chúng lại nhanh chóng nhắc nhở tôi về trải nghiệm đó. Có thể sẽ có người khuyên bạn rằng tình trạng phá sản rồi cũng sẽ qua đi. Nhưng ở một khía cạnh nào đó, phá sản không giải quyết được triệt để vấn đề của bạn. Hiểu theo cách khác, dư âm của việc phá sản có thể bám đuổi bạn trong suốt quãng đời còn lại.

Trường hợp phá sản của bản thân tôi là kết quả của một hoạt động kinh doanh. Khi đó, tôi là giám đốc và là cổ đông của một công ty nhỏ. Tôi sẵn sàng ký tên mình vào giấy vay nợ ngân hàng và các thủ tục thuế, lấy tư cách cá nhân cam kết cho khoản tiền vay mà công ty không thể trả được. Công ty đó phá sản vì rất nhiều lý do, trong số đó cũng không loại trừ sự ngu dốt của cá nhân tôi. Tôi đã phạm rất nhiều sai lầm, nhưng tôi chịu trách nhiệm về những sai lầm đó và chấp nhận hậu quả. Tôi sa sút nhanh chóng sau khi công

ty phá sản. Nhưng ít nhất tôi sa sút không phải vì việc chi tiêu quá nhiều!

Nếu bạn có thể tránh giải pháp cuối cùng này bằng cách giảm chi tiêu và kiếm tiền nhiều hơn, thì bạn có trách nhiệm với chính bản thân bạn để làm việc đó. Trong chương tiếp theo, tôi sẽ chỉ cho bạn thấy những thay đổi nhỏ có thể mang lại nhiều tiền hơn bạn nghĩ.

5. Làm thế nào để cắt giảm chi tiêu và tăng thu nhập

Cách duy nhất để kiếm được nhiều tiền hơn là tiêu nhiều hơn. Điều này nghe có vẻ lạ, nhưng đó là cách cuộc sống vận hành mà. Bạn tiêu đi và sau đó bạn kiếm lại. Nhưng đầu tiên hãy cứ tiêu tiền đi đã. Sau đó bạn hãy tìm cách kiếm lại. Không còn cách nào khác cả đâu. Rất nhiều người đã đến trước mặt giám đốc của họ và nói: “Nếu ông trả lương cho tôi nhiều hơn thì tôi sẽ làm việc tốt hơn.” Theo tôi, tốt nhất các vị giám đốc nên trả lời là: “Nếu anh làm việc nhiều hơn thì tôi sẽ trả lương cho anh cao hơn.” Nguyên lý này có tác dụng trong mọi lĩnh vực của cuộc sống. Bạn không thể có nhiều thời gian để chăm sóc gia đình cho đến khi bạn từ bỏ những việc khác. Bạn không thể khỏe mạnh hơn cho đến khi bạn từ bỏ những gì đang làm bạn yếu đi. Và bạn không thể khám phá hơn cho đến khi bạn sẵn sàng từ bỏ những việc đang làm bạn cháy túi.

Bạn sẵn sàng từ bỏ điều gì?

Bạn có sẵn sàng từ bỏ một chút thời gian xem tivi? Một chút thời gian dành cho gia đình? Thời gian để ngủ? Mua sắm quần áo? Đi ăn nhà hàng? Đi mua sắm? Chơi golf? Hay thăm hỏi bạn bè?

Hãy cho tôi biết chính xác bạn có thể từ bỏ những gì để vừa làm việc nhiều hơn vừa học hỏi nhiều hơn – bất kỳ điều gì không cần thiết.

DANH MỤC NHỮNG VIỆC TÔI SẴN SÀNG TỪ BỎ:

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

Mọi thứ đều đáng giá

Đừng nghĩ rằng một việc nào đó là quá tầm thường để có thể tạo nên một sự khác biệt nhé. Mọi thứ trong cuộc sống của bạn đều có thể đưa bạn tiến gần hơn hoặc kéo bạn ra xa vị trí bạn mong muốn có được. Không có gì là vô nghĩa cả. Mỗi cuốn sách, tạp chí và chương trình truyền hình đều có thể đưa bạn đến gần hơn hay trôi xa hơn mục tiêu của bạn. Mỗi người bạn của bạn đều có thể giúp bạn tiến gần hơn các mục tiêu của bạn nhưng cũng có thể đẩy bạn ra xa chúng. Chúng ta hãy quan sát **những việc bạn nên từ bỏ để giúp bạn tiến gần hơn với mục tiêu là giải quyết những vấn đề về tài chính** nhé.

Hãy cắt truyền hình cáp

Chi phí cho truyền hình cáp trung bình khoảng 100 đô-la mỗi tháng; 1200 đô-la một năm cũng là một con số không nhỏ trong quá trình chi trả nợ nần của bạn phải không? Hãy cắt ngay truyền hình cáp. Bạn hoàn toàn có thể làm được điều đó!

Tôi biết, bạn sẽ ngay lập tức đưa ra câu hỏi, bạn sẽ sống thế nào nếu thiếu kênh HBO? Bạn hoàn toàn có thể. Tôi đã nói với một anh chàng trong chương trình *Big Spender* rằng anh ta phải từ bỏ truyền hình cáp và anh ta đã rất tức giận với tôi. Anh ta nói đó là một việc làm không cần thiết. Tôi đoán anh ta nghĩ rằng công việc mới là điều quyết định bởi vì anh ta đang thất nghiệp. Anh ta có truyền hình cáp nhưng lại không có việc làm. Anh ta tức giận và quát vào mặt tôi: “Tôi nghe nói anh từng bị phá sản. Anh đã làm gì chứ?” Tôi trả lời anh ta rằng tôi đã bán máu để lấy tiền trả tiền thuê nhà, và tất cả những gì tôi đang làm là giúp anh ta thoát khỏi tình cảnh cháy túi, vì vậy tốt hơn là anh ta nên nghe theo lời khuyên của tôi. Và anh ta đã làm theo lời tôi.

Hãy lắng nghe và quan sát bất kỳ thứ gì bạn có thể nhìn thấy. Hay hãy từ bỏ truyền hình nói chung. Một người phụ nữ trong chương trình *Big Spender* đã rất khó chịu khi từ bỏ chiếc tivi của mình, cô ấy gào thét và khóc lóc về điều đó. Sau một tháng sống không có tivi, cô ấy nói với tôi rằng thậm chí cô ấy không muốn có nó nữa. Cô ấy và gia đình đã ngồi đọc sách cùng nhau, chơi trò chơi, đi dạo và nói chuyện với nhau. Gia đình họ gần gũi nhau hơn bởi cái tivi đã không còn.

Hãy sử dụng một chiếc xe rẻ hơn

Tôi đã làm việc với một người đàn ông mà chỉ riêng tiền thuê nhà của anh ta đã là 1.800 đô-la mỗi tháng. Chi phí cho chiếc xe của anh ta là hơn 900 đô-la mỗi tháng. Thực tế, anh ta nghĩ rằng điều đó cũng chẳng sao; chỉ một tháng trước, chi phí cho chiếc xe của anh ta lên tới 1.200 đô-la. Lời khuyên của tôi dành cho anh ta là hãy giảm chi phí cho xe hơi xuống mức 200 đô-la mỗi tháng. Tôi biết anh ta đang chong mắt với khoản tiền vay mua xe, và tôi thực sự không quan tâm đến việc liệu anh ta có phải lái chiếc xe với mức chi phí 200 đô-la mỗi tháng trong 15 năm tới hay không... Nhưng hiện tại, anh ta cần tiền mặt để thanh toán các hóa đơn khác. Tôi không quan tâm bạn là ai – nhưng tôi nghĩ bỏ ra 50% thu nhập cho một chiếc xe hơi thì thật là ngu ngốc. Phải mất đến chín lần giao dịch với đại lý bán hàng anh ta mới có thể tìm được một người có khả năng giúp đỡ mình. Cuối cùng anh ta cũng có được một chiếc xe rẻ hơn cùng với khoản tiền thừa của chiếc xe hơi quá đắt tiền mà anh ta đã các thêm vào. Và anh ta đã kéo dài thời gian anh ta phải thanh toán. Vài người có thể cho rằng việc bán một chiếc ô tô đắt tiền như vậy là một biện pháp ngu ngốc. Tôi không đồng ý. Việc làm đó mang lại cho anh ta 500 đô-la mỗi tháng mà anh ta đang rất cần. Khi đó anh ta có thể thanh toán các thẻ tín dụng có mức lãi suất 30%. Anh ta cũng có thể thực hiện được các công việc bắt buộc khác.

Bạn bị cuốn hút và sẵn sàng các thêm tiền để sở hữu một chiếc xe hơi đắt tiền, nhưng bạn sẽ không có đủ tiền để thanh toán cho những chi phí của nó, vì vậy, hãy tìm một chiếc xe phù hợp với túi tiền của bạn. Hãy vượt qua biểu tượng địa vị ngu ngốc và bạn sẽ nhận ra rằng, khi ở trong tình cảnh khó khăn, bạn không cần một biểu tượng địa vị, bạn chỉ cần một phương tiện để di chuyển mà thôi.

Hãy bán nhà hoặc tìm thuê một căn hộ rẻ hơn

Tôi biết đây là một quyết định quan trọng, nhưng đôi lúc nó lại rất cần thiết. Những người cho vay thường có xu hướng rất nhiệt tình cho mọi người vay tiền để mua nhà, và hiện giờ những người này không có đủ khả năng để chi trả. Họ đã vay một khoản tiền mua nhà với lãi suất tiền vay bằng 0 và chỉ phải trả tiền lãi tính trên tiền vay, nhưng hiện giờ tiền vốn của họ sắp sửa cạn kiệt và đơn giản là họ không có tiền. Nếu bạn đang ở trong trường hợp tương tự, bạn nên bán ngôi nhà đó và tìm mua một căn hộ khác rẻ hơn. Có thể bạn đã không có khả năng chi trả cho ngôi nhà khi bạn mua nó; nếu bạn vay tiền theo cách này, đó là một hành động ngu ngốc! Vì vậy, hãy chấm dứt những tổn thất này, rút ra bài học và thay đổi. Cũng có thể bạn đã vay tiền với hợp đồng thế chấp có lãi suất có thể điều chỉnh (ARM), và bạn biết bạn không thể thanh toán được khoản nợ mới cao hơn. Nếu bạn không muốn ngôi nhà của bạn bị tịch thu để thế nợ, hãy bán ngay khi vẫn còn cơ hội. Bạn có thể bán giá thấp nếu thị trường đình trệ, thậm chí bạn còn có thể bị mất đi một khoản tiền. Điều này quá tệ. Hãy nói chuyện với một chuyên gia bất động sản và với công ty thế chấp của bạn để tìm ra bước đi tiếp theo tốt nhất cho bạn. Tiện đây, khi nhắc tới chuyên gia bất động sản, tôi khuyên bạn nên tìm một người có kinh nghiệm kinh doanh trong nhiều mảng hơn là chỉ về nhà đất và hiểu biết các thủ tục giấy tờ. Tôi đang nói về một người đã có kinh nghiệm buôn bán trên thị trường và có nhiều bạn bè kinh doanh cho vay. Người này có thể cùng làm việc và giúp bạn thoát khỏi mớ hỗn độn do bạn gây ra.

Nếu bạn thuê nhà, chỉ cần tìm thuê một căn hộ rẻ hơn và chuyển đến đó. Bạn cảm thấy khó khăn, không thuận tiện ư? Bạn băn khoăn việc làm này có cần thiết hay không ư? Tất nhiên rồi. Chuyển đến một ngôi nhà mới, bạn sẽ tiết kiệm được một khoản tiền đáng kể và giúp bạn tiến gần đến mục tiêu thanh toán nợ nần hơn.

Hãy từ bỏ sử dụng Internet đường truyền tốc độ cao

Tôi rất tiếc. Nếu bạn đang đau đầu về tài chính và không thể thanh toán các hóa đơn, hãy xem xét lại đường truyền Internet. Và làm ơn đừng nói với tôi rằng bạn cần nó. Trừ phi bạn kiếm sống nhờ Internet, còn không thì bạn không cần nó. Nó không phải là một thứ thiết yếu. Bạn chỉ thích nó, thích sử dụng nó. Nó là một phương tiện giải trí. Một cuốn sách cũng vậy. Hãy sử dụng Internet thông thường cho đến lúc bạn có thể dễ dàng chi trả cho nó.

Hãy bỏ điện thoại bàn

Tôi biết tôi vừa yêu cầu bạn thay đổi đường truyền Internet của bạn, nhưng chỉ vì hầu bao của bạn có thể đang ở trong tình trạng trống rỗng. Vì vậy, hãy sử dụng điện thoại di động và cắt điện thoại bàn đi.

Lên một kế hoạch sử dụng điện thoại di động mới

Hãy bỏ ra một vài phút, suy nghĩ xem bạn nên làm gì với chiếc điện thoại di động để giảm bớt số tiền bạn phải thanh toán hàng tháng cho nó. Bạn không cần tải nhạc chuông, hình nền. Bạn không cần trả lời email bằng điện thoại di động. Bạn chỉ cần thực hiện các cuộc gọi cần thiết – đặc biệt là những cuộc gọi đường dài và nếu bạn sử dụng điện thoại bàn, bạn sẽ mất thêm một khoản phụ phí dịch vụ. Cuộc gọi cần thiết đầu tiên bạn nên thực hiện là gọi cho nhà cung cấp dịch vụ điện thoại di động để cắt bớt cuộc gọi trong kế hoạch của bạn.

Cắt giảm chi phí bảo hiểm

Hãy gọi cho đại lý bảo hiểm của bạn và đưa ra các khoản có thể cắt bỏ. Hãy thay đổi một số hạng mục trong các gói bảo hiểm của bạn. Hãy làm những việc giúp giảm chi phí cho bạn, như thay đổi hạng mục bảo hiểm nhà đất, xe cộ,... Hãy thay đổi tất cả – nhưng vẫn giữ lại bảo hiểm, chỉ làm những gì bạn có thể để giảm chi phí mà thôi.

Dừng việc đi ăn nhà hàng

Tôi đã từng nhắc đến việc này, và bây giờ tôi muốn nhắc lại lần nữa. Dường như một trong số những lý do chính khiến mọi người không có đủ tiền để thanh toán các hóa đơn của mình là vì họ đi ăn hàng quá nhiều. Tại sao họ không có đủ tiền để trả tiền thuê nhà hay thanh toán tiền mua xe hơi nhưng lại luôn có đủ tiền để đi ăn ở Big Mac? Đừng nói với tôi rằng ăn hàng cho tiện. Các quán ăn nhanh hiếm khi nhanh chóng và thực sự chẳng thuận tiện chút nào khi phải xếp hàng chờ đợi chỉ để mua một suất ăn nhanh không hề tốt cho sức khỏe của bạn.

Hãy dừng việc đi chơi

Bạn không có tiền để tụ tập và nhậu nhẹt vui vẻ với bạn bè sau giờ làm việc. Vậy thì dừng tụ tập nữa. Bạn không có tiền để đi chơi golf hay đi ăn trưa cùng bạn bè, đồng nghiệp. Bạn không có nhiều tiền để đi xem phim, thậm chí bạn không có tiền để thuê đĩa phim về xem. Vậy thì dừng làm những việc đó. Bạn không có tiền để mua vé số, có thể lại tốt, bởi dù sao thì bạn cũng chẳng thể trúng số được. Giờ đây, bạn không có tiền để chi tiêu vào bất kỳ thứ gì không cần thiết. Một ngày nào đó, bạn có thể làm tất cả những điều này, nhưng hiện tại thì bạn không thể. Giờ là lúc bạn phải chi trả mọi khoản phí do những sai lầm trong quá khứ của bạn gây ra.

Hãy dừng việc đi đến thẩm mỹ viện

Bạn hãy học cách tự nhuộm tóc và sơn móng tay. Có thể trông sẽ không được đẹp như đi làm ở tiệm nhưng bạn cần tiền cho những việc khác. Và hãy quên hoàn toàn việc chăm sóc sắc đẹp ở các thẩm mỹ viện hay spa. Đó là một khoản chi tiêu không cần thiết.

Đã có vài người phụ nữ trong chương trình truyền hình của tôi không đồng tình với gợi ý này. Thế cũng tốt. Vậy thì đừng làm theo gợi ý của tôi và hãy sống nhờ vào khoản tiền bạn vay từ một ai đó. Điều gì sẽ làm cho bạn cảm thấy tốt hơn, dịch vụ sơn sửa móng tay hay có một khoản tiền để thanh toán nợ nần? Nếu câu trả lời của bạn không phải là “Thanh toán nợ nần,” thì bạn vẫn chưa sẵn sàng để tiến lên phía trước đâu.

Không tham gia câu lạc bộ thể hình nữa

Có rất nhiều phương pháp rèn luyện sức khỏe để bạn có thể tự thực hành ở nhà mà không cần phải đến phòng tập. Tôi đánh giá cao việc tập luyện thể dục. Tôi tin rằng nó giúp chúng ta khỏe mạnh và giữ gìn sức khỏe, nhưng nó cũng là một sự sa xỉ không cần thiết trong khi bạn vừa có thể tập luyện lại vừa có thể tiết kiệm tiền. Thay vì đến phòng tập, bạn có thể đi bộ, chạy, bế con, đi dạo trong công viên cùng con cái,... Bạn có thể tức giận và không đồng tình với tôi ở điểm này nếu bạn muốn. Nhưng một người có cơ thể thực sự khỏe mạnh sở hữu thẻ thành viên câu lạc bộ thể hình có thể sẽ đồng tình với lời khuyên này. Chỉ những kẻ béo phì mới phát điên lên nếu phải từ bỏ thẻ thành viên câu lạc bộ thể hình của mình, mặc dù thậm chí họ còn chưa khệ nệ vắc thân xác ịch ịch bước qua cửa phòng tập hàng tháng trời. Hãy từ bỏ nó, hãy đi bộ và dành tiền để trả nợ.

“Nhưng tôi đã mua thẻ thành viên và ký hợp đồng với phòng tập rồi”. Tôi đã nghe câu nói này rất nhiều rồi. Hãy gặp và nói chuyện với giám đốc phòng tập, giải thích rõ hoàn cảnh của bạn. Đừng lo lắng hay e ngại; với tất cả những gì bạn biết, ông giám đốc phòng tập có thể cũng giống như bạn mà thôi. Chỉ cần nói với ông ta rằng bạn không thể chi trả cho thẻ thành viên câu lạc bộ thêm được nữa và bạn cần chấm dứt hợp đồng. Chỉ đơn giản vậy thôi. Vì vậy, bạn hãy làm việc đó ngay đi.

Hãy bỏ thuốc lá

Với giá bốn đô-la một bao thuốc, thói quen hút một bao mỗi ngày sẽ tiêu tốn của bạn 1.460 đô-la một năm. Nếu bạn hút thuốc trong 40 năm thì con số đó sẽ là 58.400 đô-la. Nếu bạn gửi vào tài khoản tiết kiệm chưa tính thuế 1.460 đô-la mỗi năm, với mức lãi suất được bảo đảm là 8%/ năm, bạn sẽ có hơn 400.000 đô-la khi nghỉ hưu hay cho tương lai của con cái, hay cũng có thể đơn giản chỉ để bạn tận hưởng tuổi già.

Đây là câu hỏi dành cho những người nghiện thuốc lá. Việc hút thuốc có ích lợi gì không? Điều gì quan trọng hơn: tương lai tài chính cho con cái bạn hay thuốc lá? Điều ngu ngốc nhất trong sự chi tiêu này của bạn chính là bạn đang tự giết chết bản thân mình. Hãy từ bỏ thuốc lá và tiêu tiền vào những việc đảm bảo cho túi tiền của bạn, và để không bị chết sớm.

Hãy lên một kế hoạch cho cuộc đời bạn!

Giờ đây, bạn đã biết một vài thứ nên từ bỏ, thậm chí bạn đã có một danh sách những việc bạn sẵn sàng từ bỏ, bạn phải làm việc gì đó để thay thế những việc này. Nếu bạn không biết làm gì để lấp đầy những khoảng trống bạn vừa tạo ra, thì bạn có thể thay thế chúng bằng nhiều công việc khác, những việc trước đây bạn chưa từng làm qua hoặc những việc bạn làm không giỏi lắm. Hãy thay thế thời gian xem tivi của bạn bằng một khoảng thời gian đọc sách. Nếu bạn đã sẵn sàng từ bỏ việc đi ăn hàng thì bạn nên biết một vài cửa hàng tạp phẩm để bạn có thể đi mua sắm và nấu nướng. Nếu bạn từ bỏ việc đi mua sắm thì bạn sẽ làm gì để thay thế? Đến thư viện? Luyện tập thể thao? Và gì nữa? Hãy nhớ một quy luật vật lý phát biểu rằng, “tự nhiên không thích chân không”. Nếu bạn tạo ra một khoảng trống trong cuộc đời bạn thì bạn cần có một điều gì đó để lấp đầy khoảng trống đó. Bạn phải chịu trách nhiệm trong việc lấp đầy khoảng trống mà bạn đã tạo ra.

“Nhưng Larry ơi, tất cả những điều này chỉ như một sự hy sinh!”

Đúng thế, vậy thì đừng làm như thế nữa. Đừng hy sinh phong cách sống của bạn và hãy sống theo cách mà bạn vẫn sống từ trước đến giờ. Điều này phụ thuộc vào bạn.

Để có được những gì bạn chưa bao giờ có và kiếm được những thứ bạn chưa bao giờ kiếm được, bạn phải làm việc gì đó mà bạn chưa bao giờ làm.

Làm thế nào để kiếm tiền

Bạn không thể làm ra tiền.

Bạn chỉ có thể kiếm tiền.

Đừng bao giờ nói: “Tôi cần làm ra tiền.” Bạn không phải là Bộ Tài chính và bạn cũng không thể in tiền khi bạn cần. Bạn phải kiếm tiền. Và đó cũng là cách tiền đến với bạn. Thay cho câu đó, hãy nói rằng: “Tôi phải kiếm được nhiều tiền hơn.”

Kiểm nhiều tiền hơn

Hãy nhớ tôi đã nói với bạn rằng chỉ có hai cách để cải thiện tình trạng tài chính bi đát của bạn: hoặc giảm chi tiêu hoặc tăng thu nhập. Vừa rồi tôi mới chỉ nói về khía cạnh giảm chi tiêu, giờ là lúc tôi nói về khía cạnh tăng thu nhập. Điều này có nghĩa là bạn cần làm thêm một công việc nữa. Đôi khi, một công việc giúp bạn xoay sở với cuộc sống và công việc kia sẽ giúp bạn khấm khá hơn.

“Cái gì? Công việc thứ hai ư? Anh không muốn tôi sống nữa à?”

Thực tế, đây chính là những gì tôi muốn bạn có. Tôi muốn bạn có cuộc sống không phải lo lắng đến việc chi trả hết hóa đơn này đến hóa đơn khác. Tôi muốn bạn có một tương lai không phải lo lắng và băn khoăn làm thế nào để thanh toán các hóa đơn. Một cuộc sống thực sự. Đó cũng là cuộc sống mà bạn muốn. Và nếu bạn phải làm thêm một công việc nữa để biến những mong muốn của bạn thành hiện thực thì hãy hành động đi.

Khi tôi khánh kiệt và phải vật lộn với cuộc sống, tôi đã thắt nút dây để làm đồ trang sức, cắt tỉa cây, sơn nhà, quét sàn nhà và thậm chí là bán máu. Bạn sẽ làm những gì cuộc sống đòi hỏi khi bạn bị bắt buộc. Thậm chí khi là đã một người giàu có, tôi vẫn luôn tìm cách kiếm được nhiều tiền hơn nữa. Chỉ trong vài năm trở lại đây, tôi đã buôn bán nhà và sở hữu một công ty sản xuất thuốc lá lưu động.

Tôi luôn ngạc nhiên về những người có năng lực nhưng lại đang thất nghiệp và chưa có việc làm, họ không tự nấu nướng bởi vì họ cho rằng việc đó không xứng tầm với họ. Nếu tôi có các hóa đơn để thanh toán, có các loại hàng hóa tạp phẩm để mua sắm và có con cái để lo lắng, thì không có gì là không xứng tầm đối với tôi cả. Không có công việc lương thiện nào lại dưới tầm đối với tôi.

Mới đây, khi tôi đang ngồi dùng bữa với vợ tôi tại một nhà hàng lớn ngoài trời tại Gaslamp Quarter ở San Diego thì một anh chàng đi qua và lục lọi thùng rác. Có rất nhiều điều đã xuất hiện trong đầu tôi: Anh ta là người vô gia cư và đang tìm thứ gì đó để ăn; hoặc anh ta đang tìm kiếm một điều thuốc hay một lon bia khách chưa uống hết; tình cảnh của anh ta thật tồi tệ, đó là sai lầm của chính anh ta – trong phút chốc, tất cả những điều đó và nhiều điều nữa đều nảy ra trong tâm trí tôi khi tôi nhìn thấy anh ta sục sạo thùng rác. Sau đó, tôi nhận ra rằng thực tế anh ta tìm và lấy ra các vỏ chai soda nhựa, hộp nhôm và đựng chúng trong hai cái túi lớn mà anh ta có. Sau một vài giây, anh ta chạy đến thùng rác tiếp theo... Vâng, anh ta chạy. Anh ta đang lục lọi, tìm kiếm đồ vật có thể tái sử dụng và anh ta di chuyển nhanh nhất có thể để lấy được nhiều chai hộp nhất có thể – vì vậy, hầu như chắc

chấn anh ta có thể kiếm tiền ở nhà hàng này. Anh chàng này đã có một công việc. Chắc chắn đây không phải là công việc anh ta muốn làm trước đây, thậm chí hiện tại anh ta có thể cũng không thích, nhưng đó là công việc mà anh ta có thể làm được và anh ta đang làm công việc đó. Tôi cảm phục anh chàng này. Anh ta không đi ăn xin hay nhặt nhạnh đồ ăn thừa (ít nhất là không làm như vậy trước mặt tôi); anh ta đang cố hết sức xoay sở và làm những việc anh ta có thể để kiếm tiền. Anh ta có thể làm được gì hơn? Chắc chắn là không rồi. Tôi không biết cuộc đời của anh chàng này như thế nào. Anh ta có thể là người vô gia cư và đây là cách anh ta kiếm tiền để sống. Đây cũng có thể là công việc thứ hai hay công việc thứ ba của anh ta. Điều quan trọng là anh chàng này sẵn sàng làm công việc mà hầu hết chúng ta đều không làm. Còn bạn thì sao?

Bạn có sẵn sàng làm thêm một công việc nữa để có thể nhanh chóng thanh toán hết các hóa đơn không? Nếu bạn không sẵn sàng làm bất cứ điều gì để tiến lên phía trước thì bạn không xứng đáng tiến lên phía trước.

Hầu hết mọi người đều không muốn kiếm nhiều tiền hơn. Họ chỉ muốn có nhiều tiền hơn. Tôi chắc rằng bạn đã từng ước Bà tiên Tiền bạc sẽ lén vào ngân hàng vào ban đêm và để lại trong tài khoản của bạn thật nhiều tiền. Thậm chí cả Bà tiên Răng cũng mong muốn bạn để lại một cái răng để đổi lấy tiền mà. Bạn để lại chiếc răng gãy của mình; Bà tiên Răng sẽ để lại cho bạn một đồng xu nhỏ. Đó cũng là cách mà Bà tiên Tiền bạc sẽ làm: Bạn từ bỏ một việc nhỏ và Bà tiên Tiền bạc sẽ để lại cho bạn một ít tiền.

Mọi người đều có thể làm một việc gì đó. Mỗi người đều có một kỹ năng để làm việc gì đó. Mọi người đều có thể làm nhiều hơn những gì họ đang làm. Có thể bạn không thích công việc hiện tại nhưng bạn vẫn có thể hoàn thành nó. Trên thực tế, có rất nhiều cách kiếm tiền nhưng mọi người thường không sẵn sàng làm bất cứ việc gì để kiếm tiền.

Cuộc sống không được tạo ra bởi những gì chúng ta có và không có – mà nó được tạo ra bởi những gì chúng ta sẽ có và sẽ không có.

Nhân đây... và đây là **MỘT PHẦN RẤT QUAN TRỌNG**:

Kiếm nhiều tiền hơn không phải là một tấm giấy phép cho phép bạn chi tiêu nhiều hơn. Sẽ là vô ích nếu bạn kiếm thêm được 500 đô-la mỗi tháng nhưng lại tiêu hơn 600 đô-la mỗi tháng. Tôi đã làm việc cùng với một người phụ nữ có làm thêm một công việc nữa để chi trả cho thói quen mua sắm của cô ấy. Nhưng cô ấy lại có thói quen chi tiêu nhiều hơn khoản tiền cô ấy kiếm được và thói quen này không thay đổi. Như vậy, công việc thứ hai của cô ấy chỉ cho phép cô ấy chi tiêu vượt quá khả năng ở mức cao hơn thu nhập mà thôi. Thu nhập phụ mà bạn kiếm được là để chi trả nhằm giảm bớt những khoản nợ của bạn, vì thế bạn có thể tiết kiệm và thanh

toán nợ nần rồi sống cuộc sống không căng thẳng và lo lắng về việc tiêu pha vượt quá khả năng. Đôi lúc, có công việc thứ hai có thể vẫn chưa đủ.

Bán vật dụng

Nếu bạn đang rất cần tiền mặt để chi trả cho những khoản nợ của mình thì hãy bán một số vật dụng của bạn đi. Khi tôi tuyên bố phá sản và đang gặp vấn đề thực sự về tài chính, tôi đã bán mọi thứ. Vợ tôi và tôi đồng ý với nhau rằng, chúng tôi sẽ bán tất cả mọi thứ, chỉ trừ cặp nhẫn cưới. Thậm chí tôi còn bán cả chiếc ghế sofa và bộ ghế ở phòng khách. Chúng tôi phải ngồi trên nền nhà. Tôi ghét điều đó. Nó làm tôi cảm thấy thật nhục nhã. Nhưng tôi đã làm việc đó. Tôi phải làm thế. Tôi cần tiền mặt để chi trả cho các cam kết trước đây của tôi. Đối với tôi, các cam kết có ý nghĩa nhiều hơn các vật dụng.

Bạn hãy bắt đầu bằng việc bán những đồ giải trí của bạn. Lúc đó bạn không còn có thời gian chơi nữa – đó là lúc cất đi con người ngu ngốc trong bạn. Hãy từ bỏ du thuyền, xe mô tô, xe ô tô cắm trại, xe bốn bánh, các dụng cụ tập thể dục – dù sao thì bạn cũng không sử dụng những đồ này thường xuyên lắm, dụng cụ câu cá, dụng cụ đi săn, những cây gậy đánh golf, xe lướt sóng và xe đạp. “Nhưng Larry ơi, những thứ này là sở thích của tôi. Tôi yêu những đồ vật này.” Thật tệ quá. Bạn có thể mua những đồ vật mới ngay khi bạn thanh toán hết các hóa đơn và bạn đã ổn định tài chính.

Tiếp theo, hãy đi vào nhà kho. Phá sản là kết quả của những thứ tích trữ trong nhà kho của bạn. (Tôi cá là bạn không biết bạn bị phá sản là do cái nhà kho của bạn đúng không? Tôi đánh cuộc rằng đây là những vật dụng bạn không dùng đến và sẽ không sử dụng.) Hãy lôi hết chúng ra ngoài và sẵn sàng bán cho các nhà kho hay ký gửi ở cửa hàng nào đó.

Sau đó, hãy quan sát kỹ đồ đạc của bạn. Bạn có thực sự cần chiếc ghế đó không? Hãy nghiêm khắc với bản thân bạn... bạn có rất nhiều hóa đơn cần thanh toán đấy!

Hãy suy nghĩ về phương án bán vật dụng cho các gara, các xưởng, ký gửi hàng hóa, đặt ở hiệu cầm đồ, bán hàng qua mạng eBay,... Đó chỉ là những nơi để bắt đầu. Hãy dán thông báo bán vật dụng của bạn tại nơi làm việc. Hãy sáng tạo và hãy bán hết đi!

Tôi biết rất khó để từ bỏ những đồ vật mà bạn yêu thích. Nhưng đây là lúc bạn *thích thoát khỏi nợ nần* hơn là *thích những vật dụng* mà bạn sở hữu. Chúng chỉ là đồ vật mà thôi! Đừng tiếc chúng nữa – điều đó thật không tích cực chút nào. Đặc biệt, nếu bạn đang giữ chúng lại như một biểu tượng của sự thành công. Điều đó không còn phù hợp với hiện thực hoàn cảnh của bạn.

Biểu tượng thành công của cá nhân tôi

Khi bắt đầu kiếm được một chút tiền, tôi muốn tự thưởng cho bản thân. Tôi đã để con người đàn độn trong mình che mờ mục tiêu làm giàu, tôi quyết định mua một chiếc ô tô mui trần hiệu Porsche Carrere tuyệt đẹp. Tôi có cần nó không? Không. Những phần thưởng hiếm khi là vật dụng cần thiết; hầu hết chúng luôn là những thứ bạn muốn sở hữu. Tôi muốn có nó, vì thế tôi đã mua nó. Liệu tôi có vấn đề gì khi mua nó không? Chắc chắn là không rồi. Tôi có đủ tiền mua nó. Nếu bạn giống tôi, tôi gợi ý bạn nên làm điều tương tự. Đó là biểu tượng thành công của tôi. Khi bạn làm tốt công việc, bạn muốn có một phần thưởng và tôi nghĩ bạn nên có nó.

Vấn đề ở đây là với chiếc Porsche: nó không phải là loại xe thiết thực nhất trên thế giới. Bạn mua nó không phải để sử dụng, bạn mua nó bởi vì bạn có thể mua và bởi vì nó có nhãn hiệu PORSCHE ở mui xe. Những cây gậy đánh golf, chú chó Bull, những món đồ tạp phẩm và những cái va li không thể để vừa vào chiếc Porsche. Chiếc xe đó không để được thứ gì khác ngoại trừ người lái xe và một người bạn nhỏ bé. Trong khi tôi thích chiếc Porsche của mình và thích lái nó, thì tôi còn ba chiếc xe khác nhưng không hề dùng đến chúng. Hai vợ chồng tôi có tất cả bốn chiếc xe và hầu như lúc nào tôi cũng đi lại. Biểu tượng của tôi về sự thành công đã chính thức trở thành biểu tượng của sự dư thừa. Tất nhiên, một chút dư thừa nhỏ không phải là điều xấu nếu bạn có khả năng thanh toán cho nó – và tôi có thể. Tôi chỉ thấy thích khi nghĩ rằng tôi có khả năng sở hữu một chiếc xe tuyệt đẹp cho dù tôi đã từng lái nó hay chưa. Điều này có ý nghĩa với bạn không? Tôi chắc chắn là có... trong chốc lát.

Sau một thời gian, tôi hầu như không lái nó nữa. Thực tế, trong hai năm, tôi đã lái chưa đến 700 dặm. Điều đó có nghĩa là tôi lái nó chưa đến 30 dặm một tháng! Trong khi nằm bẹp trong gara, một bộ lốp xe đã bị mục nát. Tôi phải nạp điện cho xe thì nó mới có thể chạy được, vì bình ắc quy hết điện khi không được sử dụng. Vợ tôi khuyên tôi nên bán nó đi. Tôi từ chối. Nhưng rồi một ngày, sau khi thay một bộ lốp mới và nạp đầy bình ắc quy cho nó, cùng với việc phải đi vòng quanh ngắm nó mỗi ngày rồi bước lên một trong ba chiếc xe khác, tôi nhận ra rằng biểu tượng của tôi về thành công đã vượt xa biểu tượng của sự dư thừa và trở thành biểu tượng cho sự ngu dốt của tôi. Vì vậy, tôi đã bán nó. Tôi không cần phải chứng minh thành công với bản thân mình hay với bất kỳ người nào khác thêm nữa. Tôi không cần một vật để nhắc nhở rằng tôi đã làm tốt việc gì đó trong quá khứ. Hiện giờ, tôi lái một chiếc xe tải nhỏ và không cần để ý xem người khác nghĩ gì về nó. Bạn thấy không? Sâu thẳm trong tôi vẫn là một anh chàng lỗ mãng!

Một lần, một phụ nữ trong chương trình truyền hình của tôi có bộ sưu tập

giày trị giá gần 20.000 đô-la. Cô ấy yêu những đôi giày của mình. Nhưng căn cứ vào thu nhập và những hóa đơn khác của cô ấy, tôi nhận thấy cô ấy không có khả năng chi trả cho thói quen mua sắm giày dép của mình. Tôi nói với cô ấy rằng cô ấy cần bán số giày dép đó đi để trả nợ. Cô ấy từ chối thẳng thừng. Anh trai cô ấy đề nghị mua lại toàn bộ số giày dép của cô ấy, nhờ vậy cô ấy có thể trả hết nợ. Một lần nữa, cô ấy lại từ chối. Những đôi giày của cô ấy đã chuyển từ biểu tượng của sự thịnh vượng và dư thừa sang biểu tượng của sự ngu dốt.

Một người phụ nữ khác trong chương trình của tôi có hơn 200 đĩa DVD – rất nhiều trong số đó chưa bao giờ được mở ra. Cô ta chỉ thích sưu tầm chúng. Tôi khuyên cô ấy bán chúng đi để thanh toán các hóa đơn, một bộ sưu tập hóa đơn cũng phong phú không kém bộ sưu tập DVD của cô ấy! Nhưng cô ấy chỉ bán đi 15 chiếc. Cô ấy nghĩ rằng những cái đĩa khác là “điểm nhắm đến của các nhà sưu tầm”. Những chiếc đĩa DVD không bao giờ là mục đích của các nhà sưu tầm cả. (Nhân đây, khi làm việc với những người đang gặp những vấn đề thực sự về tiền bạc, tôi để ý thấy hầu hết họ đều có một bộ sưu tập đĩa DVD khổng lồ. Vì vậy, nếu bạn tự thấy mình đã có quá nhiều đĩa DVD, bạn nên dừng lại và suy nghĩ về điều đó!)

Bạn có thực sự khác biệt với hai người phụ nữ này hay với tôi không? Bạn không có những đồ vật biến từ biểu tượng của sự thành công, thịnh vượng trở thành một biểu tượng của sự dư thừa và rồi trở thành biểu tượng của sự ngu ngốc chứ? Tôi đã có một chiếc Porsch. Với một quý bà, đó có thể là những đôi giày. Với người khác, đó có thể là những chiếc đĩa DVD. Còn với bạn thì sao? Đó là thứ gì vậy?

Hãy viết chúng ra:

...
...
...
...
...
...
...
...

Bây giờ, hãy lập một danh sách tất cả những vật dụng khác mà bạn có thể bán đi. Khi nào bạn hoàn thành danh sách đó, hãy đi một vòng quanh nhà và bỏ sung vào danh sách đó. Qua thực tế kiểm chứng, tôi biết có thể bạn sẽ chỉ thu lại được khoảng 10 xu trên một đô-la tiền bán mỗi món đồ đó mà thôi. Tôi biết, bạn sẽ thốt lên rằng: “Tôi đã trả 400 đô-la để mua nó mà nay

6. Những điều mà hầu hết mọi người đều bỏ qua

Chắc chắn tôi sẽ không làm bạn ngạc nhiên với bất kỳ điều gì tôi gợi ý theo quan điểm này. Quan điểm của tôi không có gì cao siêu đâu bạn ạ. Nếu bạn xem chương trình của tôi trên tivi, bạn có thể đã nghe qua hầu hết các gợi ý tôi từng đưa ra rất nhiều lần rồi. Bạn chỉ chưa áp dụng chúng mà thôi. Trong chương này chắc chắn sẽ có một ý tưởng mà bạn chưa từng nghe nói tới – ý tưởng có thể sẽ làm bạn ngạc nhiên nhưng cũng có thể bạn sẽ cho là tầm thường và vô nghĩa. Nhưng ý tưởng này có thể tạo nên sự khác biệt giữa việc ổn định, chấp nhận cuộc sống và tiến lên phía trước.

Hãy đọc tiếp và bạn có thể tạo ra những thay đổi có ảnh hưởng to lớn tới tương lai tài chính của bạn. Nếu bạn áp dụng những ý tưởng này, tôi cam đoan bạn sẽ giải quyết được vấn đề của mình và vững bước tiến lên!

Hãy chuyển sang dùng tài khoản tiền mặt

Rất nhiều ngân hàng cho khách hàng sử dụng tài khoản tiền mặt, theo đó nó sẽ giới hạn số tiền trong mỗi tấm séc bạn viết và gửi những xu lẻ trong số tiền đó vào một tài khoản tiết kiệm. Nếu bạn viết một tấm séc rút 18,37 đô-la, thì sẽ có 63 xu được gửi vào một tài khoản tiết kiệm. Bạn sẽ ngạc nhiên khi thấy con số trong tài khoản tiết kiệm này tăng nhanh như thế nào.

Hãy nộp thuế

Giống như tất cả mọi người, tôi cũng phàn nàn đôi chút mỗi khi phải nộp các khoản thuế cá nhân. Tôi nhớ một năm khi tôi không phải nộp thuế. Bạn có tưởng tượng được trường hợp đó không? Không có khoản thuế nào phải nộp cả. Và dứt khoát tôi không muốn mình phải trải qua một năm nào như năm đó nữa. Bạn biết tại sao không? Tôi không kiếm được chút tiền nào cả! Tôi chỉ cố gắng nhắc nhở bản thân rằng tôi thích những thứ mà tôi phải nộp thuế cho chúng. Tôi thích những con đường mà tôi lái xe hàng ngày, tôi thích cảnh sát và đội cứu hỏa. Tôi không tức tối với tất cả những gì mà tôi phải nộp thuế. Nhưng sẽ có lúc, bạn gặp phải cái may lẫn cái không may, và nộp thuế là một trong những khoản này.

Hãy tìm một giám đốc ngân hàng giỏi

Hãy tìm hiểu tên giám đốc ngân hàng của bạn. Hãy chắc chắn rằng giám đốc ngân hàng của bạn cũng biết tên bạn. Hãy đến chi nhánh ngân hàng nơi bạn đăng ký dịch vụ và gặp một ai đó. Giải thích bạn là ai và bạn muốn điều gì. Việc này sẽ khá khó khăn. Tôi cũng thường có vấn đề với việc này bởi vì ở các ngân hàng, mọi người thường đến rồi đi, và hầu hết các bộ phận đều không quan tâm đến bạn hay tiền của bạn. Hãy tiếp tục hỏi cho đến khi có ai đó trả lời bạn. Hãy nhớ rằng, họ cần những giao dịch của bạn. Thậm chí nếu bạn là một khách hàng tồi thì họ vẫn kiếm được tiền từ phí dịch vụ chi phiếu của bạn.

Hãy nhặt nhanh từng đồng xu một

Tiền lãi mỗi tháng của một đô-la là một xu. Bạn hãy gom góp chúng lại và bỏ vào túi. Mỗi ngày tôi để ra ít nhất là một xu. Tôi có một cái lọ to và tôi đã bỏ đầy tiền xu mà tôi nhặt được trên phố mỗi năm. Nhặt nhanh từng đồng xu là một cách nhắc nhở tôi rằng tiền rất quan trọng. Nó cũng là bằng chứng chứng minh rằng tiền luôn chảy vào cuộc sống của bạn; bạn chỉ cần chú ý và sẵn sàng nhặt từng đồng xu mà thôi. Tôi nhìn thấy mọi người bước qua những đồng xu trên phố. Có thể họ không nhìn thấy chúng. Tôi thì nhìn thấy hết. Tôi đã tự rèn luyện khả năng phát hiện ra tiền ở bất cứ nơi nào nó xuất hiện. Thậm chí 20 năm trước tôi còn cầu nguyện rằng: “Tiền sẽ đến với tôi từ mọi hướng.” Và nó đã ứng nghiệm. Điều ước này cũng sẽ ứng nghiệm với bạn đấy. Bạn chỉ không tự rèn luyện để phát hiện ra điều đó, và bạn có thể không sẵn sàng áp dụng các bước này để giành được lợi thế trong hoàn cảnh này. Hoặc có thể bạn nghĩ số tiền đó quá nhỏ, không đáng quan tâm. Không số tiền nào là tầm thường cả. Nó sẽ tăng lên – dù mỗi lần chỉ tăng một xu thôi.

Tôi biết rằng nhặt từng đồng xu không giúp tôi trở nên giàu có. Nhưng sau khi nhặt chúng lên, tôi sẽ có nhiều tiền hơn trước khi tôi nhặt nó, và đó cũng là mục đích cuối cùng mà tôi luôn hướng đến.

Khi còn là một cậu bé, một lần cha tôi đã hỏi tôi rằng: “Nếu ta thuê con làm và ta đồng ý trả gấp đôi lương của con sau mỗi ngày công con làm việc cho ta, nhưng ngày công đầu tiên của con chỉ là một xu – ngày thứ hai sẽ là hai xu, ngày thứ ba là bốn xu và cứ thế tiếp tục – con sẽ chấp nhận làm công việc này chứ?”

Tôi vội vàng trả lời: “Không! Không đời nào con lại làm công việc lương thấp như vậy đâu! Con đáng giá hơn một vài đồng xu cón con đó chứ.” Sau đó, cha tôi giải thích với tôi rằng tôi sẽ giàu có nhanh chóng như thế nào nếu tôi đồng ý làm công việc đó. Ông ấy lấy một tờ giấy và bảo tôi tự tìm hiểu điều đó. Tôi đã làm theo. Đây là những gì tôi đã tìm ra:

Ohaz!2!///!1/12!	Ohaz!22, 21/35!	Ohaz!32, !21/596/87!
Ohaz!3, 1/13!	Ohaz!23, !31/59!	Ohaz!33, !31/:82/63!
Ohaz!4, 1/15!	Ohaz!24, !51/:7!	Ohaz!34, !52/:54/15!
Ohaz!5, 1/19!	Ohaz!25, 92/:3!	Ohaz!35, !94/997/19!
Ohaz!6, 1/27!	Ohaz!26, !274/95!	Ohaz!36, !278/883/27!
Ohaz!7, 1/43!	Ohaz!27, !438/79!	Ohaz!37, !446/655/43!
Ohaz!8, 1/75!	Ohaz!28, !766/47!	Ohaz!38, !782/199/75!
Ohaz!9, 2/39!	Ohaz!29, 2/421/83!	Ohaz!39, !2/453/288/39!
Ohaz!:, 3/67!	Ohaz!2:, !3/732/55!	Ohaz!3:, !3/795/465/67!
Ohaz!21///!6/23!	Ohaz!31, !6/353/99!	Ohaz!41, !6/479/81:/23!

Đơn vị: đô-la

Điều kinh ngạc đối với một thằng bé như tôi lúc đó, và cho đến tận bây giờ, đó là tốc độ tăng chóng mặt của tiền. Trong khi thu nhập thực tế không thể tăng nhanh như vậy, bạn hãy nhớ rằng một sự khởi đầu khiêm tốn khi tiết kiệm và chi tiêu trong tâm kiểm soát sẽ giúp bạn thoát khỏi nợ nần một cách nhanh chóng. (Nhân đây, khi nào đó, nếu một người đưa ra lời đề nghị này cho bạn thì hãy đồng ý ngay nhé!)

Tích trữ tiền mặt

Điều tốt nhất cũng là điều tệ nhất về tiền mặt là một khi nó đi là sẽ đi hẳn! Với một thẻ tín dụng, bạn có thể dễ dàng vượt qua giới hạn chi tiêu của bạn. Thậm chí với một thẻ tín dụng, chấn chấn ngân hàng của bạn sẽ cho phép bạn vượt qua giới hạn là con số không, và rồi ghi sổ nợ cho bạn vay một khoản lớn để làm việc đó. Điều này không xảy ra với tiền mặt.

Đây là việc bạn nên làm. Bạn giới hạn chi tiêu cho hàng tạp hóa và thực phẩm phụ hàng tháng là 200 đô-la. Vậy hãy lấy một phong bì và ghi chữ TẠP PHẨM lên đó. Khi thực hiện giao dịch tại ngân hàng, hãy rút tiền mặt ở tài khoản và bỏ 200 đô-la vào phong bì đó. Khi đến cửa hàng tạp phẩm, bạn dùng phong bì này, và chỉ phong bì này thôi, để thanh toán cho số hàng hóa bạn mua. Khi tiêu hết 200 đô-la này, bạn dừng ngay việc mua tạp phẩm cũng như việc ăn uống của mình lại. Hãy áp dụng cách này đối với tất cả các khoản tiền mặt trong túi bạn. Các phong bì đầy tiền mặt là cách tốt nhất để chi tiêu cho đến khi bạn kiểm soát được cách chi tiêu của mình.

Hãy tiết kiệm tiền lẻ

Khi mua một thứ gì đó và trả bằng tiền mặt, tôi không bao giờ sử dụng tiền lẻ. Tôi luôn đưa một đô-la và nhận lại tiền thừa. Khi về đến nhà, tôi bỏ số tiền lẻ đó vào một vỏ chai một lít và để trong phòng riêng. Một chai một lít chứa được số tiền lẻ trị giá khoảng 400 đô-la. Thông thường, tôi sử dụng số tiền này để mua một món đồ tôi thích. Trong những ngày túng tiền như trước đây, tôi dùng nó để thanh toán một hóa đơn. Hãy thử áp dụng gợi ý này của tôi nhé. Chỉ cần bỏ ra một đô-la để thanh toán cho một thứ gì đó và tiết kiệm khoản tiền lẻ còn lại. Bạn không quên nó và khi chiếc bình của bạn đầy tiền, bạn có thể dùng nó để làm một điều gì đó đáng kể đấy.

Hãy đi mua sắm với một danh sách hàng hóa cần mua và một túi tiền giới hạn

Hầu hết các hoạt động mua sắm đều không được lên kế hoạch và dự trù trước về tài chính. Phải chấm dứt điều này ngay. Hãy lập một danh mục những đồ dùng bạn cần mua và số tiền bạn phải chi cho chúng, và làm đúng theo danh mục đó. Đừng thay đổi danh mục vì bất cứ lý do gì. Mỗi lần đến quầy thu ngân thanh toán, khi bỏ đồ ra khỏi giỏ hàng, hãy kiểm tra lại danh sách và loại bỏ những thứ không có trong danh mục hàng hóa cần mua của bạn, hãy bảo nhân viên thu ngân bỏ chúng sang một bên bởi vì bạn đã thay đổi ý định. Đây không phải là một trò chơi – đây là một cuộc chiến. Bạn có trong tay quy luật để chiến thắng cuộc chiến này, đó chính là làm theo danh mục hàng hóa đã lên kế hoạch trước và dự trù tài chính cho danh mục đó. (Để biết thêm về việc lên dự trù tài chính cho danh mục hàng hóa cần mua, bạn hãy đọc chương 7 nhé!)

Hãy xây dựng một tấm đệm an toàn. Tiết kiệm!

Tiết kiệm phòng những trường hợp khẩn cấp. Các nhà tư vấn tài chính luôn khuyên bạn nên có tài khoản tiết kiệm bảo đảm chi tiêu cho cuộc sống của bạn trong vòng sáu tháng. Điều đó là không thể đối với hầu hết mọi người. Theo tôi, tài khoản tiết kiệm bảo đảm chi tiêu cho cuộc sống trong vòng một tháng là mức tối thiểu vừa đủ. Hãy để nó ra một chỗ và không đụng vào nó vì bất cứ lý do gì.

Nhân đây, thẻ tín dụng không phải là nguồn cung cấp đầu tiên của bạn trong trường hợp cần tiền khẩn cấp. Tiền mặt mới là nguồn cung cấp đầu tiên. Một tấm thẻ tín dụng “sạch sẽ” không có nghĩa là bạn đã sẵn sàng cho trường hợp khẩn cấp.

Và đừng nghĩ rằng bạn không phải là người ”miễn dịch” với những tình huống khẩn cấp nhé. Ai cũng có lúc thất nghiệp. Các công ty cũng có lúc làm ăn thua lỗ. Các trường hợp cấp cứu cũng có thể xảy ra. Cha mẹ có thể bị ốm vì tuổi già và bạn phải có trách nhiệm chăm sóc họ. Những điều tồi tệ thường rất hay xảy ra với những người tốt. Tôi biết điều đó. Vì vậy, hãy chuẩn bị thật kỹ càng.

Trong một chương trình truyền hình, tôi đã trao đổi với một cặp vợ chồng không có tiền, không nghề nghiệp, hóa đơn nợ nần chồng chất và không có kế hoạch gì để cải thiện tình cảnh đó. Họ không đồng tình với mọi gợi ý của tôi, song họ lại đồng ý áp dụng kế hoạch của tôi trong 30 ngày. Một phần kế hoạch của tôi là cất đi 200 đô-la để phòng trường hợp cần tiền gấp. Họ muốn tiêu khoản đó vào việc mua một món đồ ngộ nghĩnh hơn nhưng họ vẫn làm theo gợi ý của tôi. Trước khi tôi có thể trở lại để xem họ đã sống thế nào qua một tháng áp dụng kế hoạch của tôi, cha của anh chồng đã bị một cơn đau tim và phải nhập viện. May mắn thay, anh ta có khoản tiền tiết kiệm 200 đô-la đó để bay về nhà và chăm sóc cha. Anh chàng này không ưa gì tôi hay các ý tưởng của tôi đối với vấn đề tài chính của anh ta cho đến lúc đó. Khi chúng tôi quay trở lại chương trình, anh ta bật khóc thú nhận rằng, nếu không có 200 đô-la đó thì anh ta đã không thể về chăm sóc cha mình. Lúc đầu tôi không có hy vọng gì cho cặp vợ chồng này và cho tương lai của họ – tuy nhiên, sự kiện đó đã làm thay đổi họ và hiện giờ họ đang làm việc rất tốt.

Đừng chờ đợi khi tình huống khẩn cấp xảy ra thì mới nhận ra rằng bạn cần một khoản tiền để phòng. Hãy chuẩn bị ngay từ bây giờ. Hãy mở một tài khoản tiết kiệm chỉ để phòng trường hợp khẩn cấp và thêm vào đó một vài đồng đô-la mỗi khi bạn có thể. Đây không phải là một món tiền dành để nghỉ ngơi hay tiết kiệm cho vui. Món tiền này là để dành cho trường hợp khẩn cấp xảy đến và khi bạn cần sự giúp đỡ.

Hãy quên đi những tấm vé cào trúng thưởng khi mua hàng

Tôi biết đây là một lời báng bổ đối với rất nhiều người. Tuy nhiên, sử dụng những tấm vé cào trúng thưởng khi mua hàng không phải lúc nào cũng là căn cơ tiết kiệm. Đôi khi nó có thể rẻ thật. Song khoảng thời gian bạn dùng vào việc cào thẻ may mắn để có tấm phiếu mua hàng có thể giúp bạn chi tiêu thông minh hơn hoặc kiếm được nhiều tiền hơn.

Khi tôi muốn mua một thứ gì đó đang được bán giảm giá, hoặc tôi có phiếu mua hàng và có thể mua những gì tôi muốn với mức giá rẻ hơn thì tôi chắc chắn sẽ tận dụng ngay phiếu mua hàng hay chương trình giảm giá đó. Thật ngu ngốc nếu bạn không tận dụng cơ hội mua những gì bạn muốn ở mức giá thấp hơn khi có thể.

Tuy nhiên, đây không phải là những điều tôi muốn đề cập. Tôi đang nói đến những người luôn thay đổi danh mục những gì họ muốn dựa vào chương trình giảm giá hoặc phiếu mua hàng.

Tôi biết có nhiều người quyết định nơi dùng bữa dựa vào tập phiếu mua hàng của họ. Bạn muốn ăn tối ở nhà hàng Trung Hoa, nhưng bạn có một phiếu mua pizza giảm giá nên bạn sẽ chỉ ăn pizza. Như vậy, bạn cho rằng mình đã tiết kiệm được một khoản. Bạn đang kìm nén sự thèm muốn của mình và giải quyết nó ít hơn là bạn xứng đáng được hưởng. Bạn đang để khoản tiền được giảm giá quyết định cuộc sống của bạn và cho phép bản thân mình trở thành nạn nhân của một tấm phiếu mua hàng ngu ngốc. Bạn sẽ không tiêu tiền theo cách đó chứ? Hãy thừa nhận rằng tình cảnh của bạn là do sai lầm đáng nguyên rủa của chính bản thân bạn, và rồi cam kết và liên tục cam kết với bản thân mình sẽ kiếm tiền để sống theo cách bạn muốn.

Đừng mua hàng theo lô

Tôi thích hệ thống cửa hàng Sam's and Costco. Tôi thích đi bộ dọc các gian hàng và ngạc nhiên với những món hàng giảm giá mà bạn có thể mua ở đó. Bạn có thể tiết kiệm tiền thực sự tại hệ thống cửa hàng này. Nhưng hãy cẩn thận! Bạn có thể thấy dường như bạn mua được mọi thứ với giá hời, vì nó rẻ hơn giá cả bạn thường mua, nhưng đừng có lúc nào cũng chú tâm vào hàng giảm giá. Vì hàng hóa rẻ hơn rất nhiều khi mua cả lô, do đó mọi người thường có ý định mua nhiều hơn số lượng họ cần và rốt cuộc sẽ tiêu nhiều tiền hơn. Tôi không quan tâm đó có phải là cách mua sắm của thế kỷ này hay không, nhưng không ai cần một lít bốn chai nước sốt cà chua nắm một lúc cả. Trừ những món đồ cần thiết mà bạn sử dụng nhanh chóng và liên tục, như giấy vệ sinh, nếu không bạn đang trả quá nhiều tiền khi mua hàng với số lượng lớn đấy.

Hãy đọc sách

Năm ngoái bạn đã đọc bao nhiêu cuốn sách giúp tự rèn luyện, sách kinh doanh hay lịch sử? Vâng, chúng ta hãy mở rộng phạm vi tìm hiểu nhé! Năm ngoái bạn đã đọc bao nhiêu cuốn sách thuộc bất kỳ thể loại nào?

Đây là một câu hỏi dễ, không đòi hỏi một câu chuyện hay bất kỳ lý do nào – chỉ cần đưa ra một con số. Vì vậy, con số đó là bao nhiêu? Hãy sang bước tiếp theo. Hãy viết ra tên các cuốn sách tự rèn luyện, sách kinh doanh hay tiểu sử mà bạn đã đọc trong vòng 12 tháng gần đây.

DANH MỤC CÁC SÁCH TÔI ĐÃ ĐỌC:

Học cách tiêu tiền

...

...

...

...

...

Không có gì trong danh mục của bạn ư? Vậy thì bạn thực sự không quan tâm đến việc cải thiện cuộc sống của bạn rồi. Bạn không hành động để trở nên giàu có hơn. Bạn phải học tập để đạt được những gì bạn muốn. Hoàn cảnh của bạn, đặc biệt là tình cảnh tài chính của bạn, sẽ tiến bộ ngay sau khi bạn tiến bộ.

Con số thú vị: một nghiên cứu của chính phủ Mỹ cho thấy 46 – 51% người Mỹ ở độ tuổi trưởng thành đọc và viết chưa thành thạo có mức thu nhập thấp hơn mức thu nhập của người nghèo.

Mọi thứ trong cuộc sống sẽ trở nên tốt hơn khi bạn tiến bộ hơn, và không điều gì trong cuộc sống trở nên tốt hơn cho đến khi bạn tiến bộ hơn.

“Nhưng tôi chẳng có thời gian để đọc sách!!!”

Chắc chắn là bạn có. Một người nhận tiền trợ cấp xã hội có thời gian trong ngày cũng bằng với một nhà triệu phú. Vấn đề không phải ở chỗ bạn có bao nhiêu thời gian; vấn đề ở chỗ bạn dành ra bao nhiêu thời gian cho việc đọc sách.

Tôi đã đọc gần bốn nghìn cuốn sách trong 20 năm gần đây. Tôi đã chăm chỉ đọc sách trong thời gian tôi khánh kiệt và hiện giờ, khi đã giàu có tôi vẫn giữ thói quen đó. Nhưng đặc biệt khi tôi khánh kiệt, tôi tìm kiếm, đọc từ mọi nguồn có thể để tìm ra phương pháp có một cuộc sống tốt hơn. Nếu cuộc sống của bạn không như những gì bạn muốn ở bất kỳ khía cạnh nào, bạn nên làm những việc tương tự như tôi đã làm. Khi bạn thấy một việc gì đó quan

trọng đối với mình thì bạn sẽ có thời gian dành cho nó.

Tin vui là hiện giờ bạn đang đọc một cuốn sách. Nhưng đây mới chỉ là một cuốn. Tôi thừa nhận rằng đây là một cuốn sách hay nhưng bạn không thể chỉ dừng lại ở một cuốn sách hay. Bạn cần tìm kiếm nhiều cuốn sách tuyệt vời khác. Hãy đọc vài cuốn sách hay về triết lý làm giàu, như:

Think and Grow Rich (*Cách nghĩ để thành công*) của Napoleon Hill,
Manifest Your Destiny (*Chứng tỏ bản thân mình*) của Tiến sỹ Wayne W. Dyer,

Creating Affluence (*Tạo ra của cải*) của Deepak Chopra,

You Were Born Rich (*Bạn là nhà triệu phú thiên bẩm*) của Bob Proctor,

Why You're Dumb, Sick and Broke ... and How to Get Smart, Healthy and Rich! (*Tại sao bạn nghèo... và phương pháp để trở nên thông minh, khỏe mạnh và giàu có!*) của Randy Gage.

Sau khi đã đọc vài cuốn sách về triết lý làm giàu thì đã đến lúc bạn cần có một vài lời khuyên thực tế để trở nên giàu có. Tôi có thể đưa ra cho bạn những lời khuyên lúc bạn khánh kiệt cũng như bị phá sản, và giúp bạn có ít vốn để bắt đầu xây dựng sự nghiệp và trở nên giàu có, nhưng bước tiếp theo hoàn toàn phụ thuộc vào bạn. Để đi đến bước tiếp theo, hãy đọc những cuốn sách sau:

Rich Dad, Poor Dad (*Cha giàu, Cha nghèo*) của Robert T. Kiyosaki,

Start Late, Finish Rich (*Khởi đầu muộn vẫn thành công lớn*) của David Bach,

Never Eat Alone (*Không bao giờ đi ăn một mình*) của Keith Ferrazzi,

The Millionaire Zone (*Vùng triệu phú*) của Jennifer Openshaw,

Go Put Your Strengths to Work (*Hãy vận dụng sức mạnh của bản thân*) của Marcus Buckingham.

Và để thành công trong cuộc sống và công việc, hãy đọc cả những cuốn sách của Larry Winget, đặc biệt là các cuốn: It's Called Work for a Reason! Your Success Is Your Own Damn Fault (*Hãy làm việc và thành công!*), Shut Up, Stop Whining and Get a Life (*Hãy chấm dứt phàn nàn và bắt đầu một cuộc sống thật sự*).

Đọc sách giúp tăng giá trị của bản thân bạn – cơ bản là giá trị thực của bản thân bạn – nhưng cũng là giá trị của bạn đối với những người khác. Bạn càng hiểu biết nhiều thì bạn càng có giá trị. Như tác giả nổi tiếng Jim Rohn nói: “Nếu bạn hiểu biết nhiều hơn thì bạn sẽ sống tốt hơn.”

Hãy thay đổi cách nói của bạn

Nếu bạn luôn suy nghĩ như một người đang khánh kiệt, nói giống như bạn đang khánh kiệt và làm những việc mà một người khánh kiệt vẫn làm, thì bạn sẽ khánh kiệt thực sự. Đây là câu nói tôi muốn bạn thay đổi:

“Tôi không có đủ khả năng...”

Nếu bạn nói rằng bạn không có đủ khả năng để làm việc gì đó thì bạn sẽ *không bao giờ* có khả năng làm được điều đó. Câu nói “Tôi không có đủ khả năng” khiến bạn trở thành một nạn nhân. Giá cả của hàng hóa không biểu lộ rằng bạn có thể có nó hay không. Đó không phải là hoàn cảnh của bạn và chúng ta đều biết điều đó. Bạn đang làm chủ mọi việc. Vì vậy, hãy nói giống như bạn đang làm chủ mọi việc. Bạn hãy nói: “Tôi không có ý định chi tiền để mua món đồ đó ngay bây giờ.” Dù bạn không có tiền đi chăng nữa! Câu nói này giống như một lời nhắc nhở rằng chi tiêu là một sự lựa chọn. Toàn bộ cuộc sống của bạn là những sự lựa chọn. Bạn kiểm soát những sự lựa chọn của bản thân mình. Đó là vị trí của quyền lực chứ không phải vị trí của nạn nhân.

Hãy nói theo cách bạn đang kiểm soát mọi lựa chọn của mình...

Hãy giảm cân và dọn dẹp nhà cửa

Nếu bạn đang chi tiêu vượt tầm kiểm soát của bạn thì rất có thể các khía cạnh khác trong cuộc đời bạn cũng đang vượt tầm kiểm soát của bạn. Hãy để tôi chia sẻ với bạn những quan sát của tôi nhé.

- Những người không kiểm soát được chi tiêu cũng thường không kiểm soát được chế độ ăn uống. Những người tiêu nhiều thường ăn uống nhiều.

- Những người không kiểm soát được chi tiêu cũng thường không kiểm soát được các mối quan hệ.

- Những người không kiểm soát được chi tiêu thường không chịu dọn dẹp nhà cửa gọn gàng và giữ cho xe hơi sạch sẽ.

Thiếu kỷ luật trong một lĩnh vực gần như luôn thể hiện ở các lĩnh vực khác. Hãy xem các chương trình truyền hình về dọn dẹp phòng và sắp xếp lại đồ đạc trong một ngôi nhà. Có chương trình quay những căn phòng mà khi nhóm làm phim đi vào, họ thậm chí không thể đi qua. Đôi khi có những phòng để đồ đạc ngổn ngang khắp mọi nơi và chỉ có một lối đi nhỏ bần thiu, bụi bặm để đến được chỗ có chiếc giường. Tôi cam đoan với bạn rằng, những người này đang gặp vấn đề về tiền bạc và rất nhiều người trong số họ cũng bị béo phì.

Tôi có thể đi quanh ngôi nhà của bạn và đoán biết được cuốn sổ chi phiếu của bạn ra sao. Hãy dọn dẹp ngay bây giờ. Hãy quan sát nhanh xung quanh ngôi nhà của bạn. Nó có ngăn nắp không? Sạch sẽ không? Các căn phòng và tủ đựng đồ trong ngôi nhà của bạn đều được sắp xếp gọn gàng chứ? Bộ đĩa bát của bạn đều sạch sẽ và được để ngăn nắp trong tủ chứ? Nếu như vậy thì có khả năng bạn có một hệ thống kiểm soát, quản lý tài chính rõ ràng, cẩn thận.

Hay bạn có hàng đống quần áo bần trên sàn nhà? Tất cả các tủ đựng đồ, ngăn kéo trong nhà bạn đều bừa bộn? Gara nhà bạn là một bãi chiến trường? Nếu đó là tình cảnh của bạn thì tôi đoán là bạn không biết mình có bao nhiêu tiền và bạn đang nợ những ai.

Khi bạn kiểm soát được một lĩnh vực trong cuộc sống thì những lĩnh vực khác cũng sẽ đồng thời được kiểm soát. Hãy quản lý, sắp xếp mọi thứ theo ý bạn nếu có thể bằng việc kiểm soát từng lĩnh vực trong cuộc sống của bạn.

Hãy ăn ít đi

Một trong những cách tốt nhất và đơn giản nhất để giảm cân và tiết kiệm một chút tiền là ăn ít đi.

Tôi đã trao đổi với một cặp vợ chồng chi tiêu 20.000 đô-la một năm vào việc ăn uống và 18.000 đô-la mỗi năm vào đồ tạp phẩm. Chỉ cho hai người thôi! Con số 38.000 đô-la đó tương đương với lương của một người trong một năm. Tất nhiên tôi còn chưa tính đến khoản tiền họ chi vào các bữa ăn nhà hàng, nhưng tôi cũng đã giảm bớt con số mà họ chi tiêu vào hàng tạp phẩm rồi. Con số đó vẫn quá lớn.

Khi lập một bảng kế hoạch chi tiêu, tôi luôn để lại cho mỗi người một khoản tiền chi tiêu vào đồ tạp phẩm là 50 đô-la một tuần. Và mỗi người có thể ăn uống khá thoải mái với số tiền đó. Tôi đang nói về một chế độ ăn có lợi cho sức khỏe. Những ai biện luận rằng, số tiền đó không thể đủ thì chúng tôi họ có chế độ ăn uống chưa hợp lý. Họ mua bánh quy và đồ ăn sẵn rất tốn kém và phá vỡ kế hoạch chi tiêu của mình. Tôi đã đi cùng một phụ nữ đến cửa hàng tạp phẩm để xem cách cô ấy vẫn đi chợ, nấu nướng cho gia đình mình gồm hai vợ chồng và một cậu con trai bốn tuổi. Hầu như cô ấy chỉ chọn đồ ăn sẵn cho các bữa ăn (chúng ta thường gọi chúng là “bữa tối tivi”). Cô ấy mua hàng tá túi bánh quy, ngũ cốc nhiều đường, sô đa, kẹo và khoai tây chiên. Giỏ hàng của cô ấy đã đầy mà vẫn chưa hề có thức ăn thực sự trong đó. Thậm chí cô ấy còn mua khoai tây nghiền nấu sẵn. Cái gì cơ? Tôi đã hỏi, cô không thể luộc khoai tây và tự nghiền chúng ra hay sao? Và cô ấy trả lời rằng cô ấy không phải là đầu bếp. Hãy tưởng tượng sự khó chịu của cô ấy khi tôi bắt cô ấy bỏ lại hết số đồ ăn trong giỏ và chỉ được mua đồ ăn theo thực đơn 100 đô-la mà tôi đã đưa cô ấy. Tôi đi cùng cô ấy dọc cửa hàng, mua thịt, cá, rau củ, bánh mì và ngũ cốc cùng với rất nhiều hoa quả. Tôi giúp cô ấy mua đầy giỏ hàng đồ ăn thực sự có thể dùng trong hơn một tuần và khi chúng tôi rời cửa hàng, cô ấy vẫn còn thừa tiền. Hai vợ chồng cô ấy sẽ phải nấu ăn. Giỏ đồ ăn này không dùng trong nhiều tuần, đúng là lần này ít đồ ăn hơn họ vẫn ăn trước đây. Nhưng đó là một điều tốt. Cả hai người đều béo phì, vì thế họ thậm chí sẽ phải lên kế hoạch chi tiêu cho mình và thương xót vòng eo của họ một chút.

Hãy nghiêm túc nhìn lại kế hoạch tài chính cho việc chi tiêu ăn uống của bạn. Tôi biết chắc chắn bạn không có một kế hoạch tài chính cho ăn uống, nhưng từ bây giờ trở đi bạn sẽ có kế hoạch đó. Bạn chi tiêu bao nhiêu tiền vào đồ ăn mỗi tuần? Hãy quyết định tiêu ít đi. Hãy sử dụng kế hoạch chi tiêu 50 đô-la cho mỗi người trong một tuần của tôi. Hãy mua những đồ ăn có lợi cho sức khỏe mà lại rẻ hơn. Hãy tự nấu ăn, vì nó sẽ tiết kiệm chi phí cho bạn. Các bữa ăn bạn nấu sẽ tốt cho bạn, cho gia đình bạn và thậm chí bạn có thể

sẽ thích nấu ăn đấy. Bên cạnh đó, nếu bạn là người thừa cân thì bạn còn có thể dễ dàng giảm cân nữa.

Hãy nghiêm khắc xem lại bạn bè mình

Trong cuốn sách của Randy Gage, *Tại sao bạn nghèo... và phương pháp để trở nên thông minh, khỏe mạnh và giàu có!* (Why You're Dumb, Sick and Broke ... and How to Get Smart, Healthy and Rich!), tác giả đã trích dẫn lời của một tác giả nổi tiếng, Jim Rohn, rằng thu nhập của bạn bằng thu nhập trung bình của năm người bạn thân của bạn. Tôi tin câu nói này chính xác. Đó là lý do tại sao tôi cố gắng kết bạn với những người rất giàu có. Bạn không tin vào điều này sao? Chúng ta hãy thử xem xét điểm này ngay bây giờ nhé. Tôi muốn bạn viết ra tên năm người bạn thân nhất của mình, sau đó viết ra số tiền họ kiếm được mà bạn biết và tính ra con số trung bình. Đừng nhắc điện thoại lên và gọi cho họ; bạn biết rõ họ kiếm được bao nhiêu mà!

Người bạn 1 .....

Thu nhập .....

Người bạn 2 .....

Thu nhập .....

Người bạn 3 .....

Thu nhập .....

Người bạn 4 .....

Thu nhập .....

Người bạn 5 .....

Thu nhập .....

Hãy cộng tổng các con số đó lại và chia cho năm. Con số trung bình là bao nhiêu?...

Giờ thì bạn nhận ra công thức này chính xác chứ? Bạn thấy câu nói của Jim Rohn thế nào? Bạn có thể sẽ muốn xem lại bạn bè của mình. Điều này có nghĩa là bạn sẽ phải bỏ những người bạn cũ của mình ư? Đó có thể là một ý kiến tồi tệ! Nhưng ít nhất hãy cố gắng tìm thêm những người bạn mới, những người tiêu biểu cho những điều bạn muốn nhìn thấy nhiều hơn trong cuộc sống của riêng mình.

Hãy tự hỏi bản thân những câu hỏi dưới đây về bạn bè của bạn:

Bạn và những người bạn thường nói chuyện gì? Các bạn có chế giễu những người giàu có hay không? Các bạn có hạ thấp người khác không? Bạn có chê bai, phàn nàn và than vãn về công việc và cho rằng cuộc sống không công bằng không?

Những người bạn của bạn đọc sách gì?

Những người bạn của bạn mong muốn gì ở bạn?

Những người bạn của bạn giúp gì cho bạn trong cuộc sống?

Nếu câu trả lời của bạn cho những câu hỏi này không phải là những câu trả lời mà bạn đặc biệt tâm đắc, thì bạn phải đối mặt với một quyết định khó khăn: hoặc là tiếp tục chơi với những người bạn này, những người đang níu chân bạn ra xa mục tiêu của bạn; hoặc là chọn những người bạn mới, những người sẽ giúp bạn tiến đến gần mục tiêu của bạn.

Tôi biết điều này không dễ dàng gì. Nhưng tôi có thể cam đoan với bạn rằng nếu tôi phải lựa chọn giữa bạn bè và sự bảo đảm về tài chính cho gia đình mình thì tôi sẽ dần lòng từ bỏ những người bạn đó.

Hãy hào phóng khi cho tiền boa và tự thanh toán phần của mình

Bạn muốn biết một người ti tiện như thế nào ư? Hãy dùng bữa tối với họ và xem điều gì xảy ra khi nhân viên phục vụ đưa hóa đơn thanh toán. Bất kỳ ai khi thấy hóa đơn thanh toán mà nói rằng: “Nhưng tôi chỉ dùng nước lọc thôi vì vậy số tiền tôi phải trả ít hơn bạn tôi hai đô-la” thì đó đúng là một kẻ ti tiện. Hãy chia hóa đơn theo đầu người trong bữa ăn, trả phần của mình và ra về.

Những người keo kiệt khi cho tiền boa đang tự đánh mất cơ hội để có thể trở nên giàu có. Nếu bạn không hào phóng với những người khác thì những người khác cũng sẽ không hào phóng với bạn.

Hãy cho đi một chút tiền của bạn

Tôi biết. Tôi vừa khuyên bạn nên cắt giảm các khoản chi tiêu không cần thiết, ngoại trừ trường hợp khẩn cấp, để tập trung vào chi trả nợ nần, và để tiết kiệm tất cả nếu bạn có thể, nay tôi lại đang khuyên bạn cho đi một chút tiền của bạn. Bạn có thể cho rằng việc làm này chẳng có ý nghĩa gì đúng không? Bạn hoàn toàn đúng. Điều này hoàn toàn chẳng có ý nghĩa gì... trừ khi nó có tác dụng thực sự. Khi bạn sẵn sàng chia sẻ một phần thu nhập của bạn với những người khác thì sau đó nó sẽ trở lại với bạn một cách kỳ diệu. Tôi không biết tại sao nhưng tôi hiểu điều đó đúng.

Minh chứng cho quan điểm trên:

Sau những sai lầm trong kinh doanh và bị phá sản, tôi trắng tay. Tôi đã dừng việc quyên góp từ thiện bởi tôi nghĩ tôi không có khả năng cho đi một chút tiền nào nữa. Trong khi hầu hết mọi người đều cho rằng hành động đó là chính đáng, nhưng cha mẹ tôi lại bảo tôi rằng, nếu con có *bất cứ thứ gì* thì con nên chia sẻ với những người *không có gì cả*.

Một ngày nọ, khi đang ngồi trong văn phòng, tôi hoàn toàn không thể cưỡng lại sự thôi thúc viết một tờ séc và cho đi một chút tiền của mình. Tôi cảm thấy cần phải cho đi 100 đô-la. Mặc dù đó không phải là số tiền lớn nhưng vào thời điểm đó đối với tôi thì đó là một con số khổng lồ – đặc biệt vì 100 đô-la là con số lớn hơn khoản tiền mà tôi đã gửi vào tài khoản từ rất lâu rồi. Thêm vào đó, tôi có quá nhiều hóa đơn và các khoản phải thanh toán, lễ Giáng sinh lại đang đến gần và tôi phải mua quà cho hai cậu con trai bé bỏng, tôi cũng cần phải chi tiêu vào những việc khác nữa. Bất chấp những điều đó, tôi không thể cưỡng lại ý muốn làm từ thiện trong tôi. Vì vậy, tôi làm theo những gì mình nghĩ và ngay lập tức viết một tấm séc quyên góp 100 đô-la cho một trong những tổ chức từ thiện mà tôi quan tâm, cho số tiền đó vào một phong bì, ghi địa chỉ và dán tem. Tôi sợ rằng mình sẽ suy nghĩ lại về việc làm đó nên tôi quyết định lấy xe và ra bưu điện gửi ngay lập tức. Tôi cảm thấy rất thanh thản khi làm việc đó, mặc dù tôi không biết sẽ nói với vợ thế nào về việc tôi đã làm. Cô ấy đang cố gắng xoay sở với số tiền nhỏ bé của chúng tôi để trang trải số lượng hóa đơn khổng lồ mỗi tháng, và thật không dễ gì để giải thích về 100 đô-la thiếu hụt trong tài khoản.

Tôi hôm đó, chuông cửa nhà tôi reo lên. Đó là một đôi tác của tôi. Vì hầu hết các đôi tác làm ăn thường không đến tận nhà thế này nên tôi rất bất ngờ, không hiểu có việc gì quan trọng đến nỗi anh ta phải đến nhà tôi vào tối muộn thế này. Tôi mời anh ta vào. Anh ta nói với tôi rằng, có một người vừa gọi cho anh ta để xóa bỏ một khoản nợ khổng lồ mà anh ta đã nợ trong công việc kinh doanh, và anh ta muốn chia sẻ cơ may hiếm có này bằng việc xóa nợ cho một số người. Sau đó, anh ta đưa tôi biên bản ghi nợ và tuyên bố

số tiền tôi nợ anh ta đã được xóa bỏ và chúc tôi có một buổi tối vui vẻ. Tôi nhìn vào tờ hóa đơn nợ, không thể nói được lời nào, số tiền đúng bằng 100 đô-la tôi vừa làm từ thiện.

Ai đó có thể nói đó là một sự trùng hợp ngẫu nhiên. Và có thể đúng như vậy thật. Nhưng với hai vợ chồng tôi, đó là một bài học về việc đừng bao giờ từ bỏ việc “cho” người khác, cho dù hoàn cảnh của bạn thế nào đi chăng nữa. Đó là việc đúng đắn nên làm.

Tôi không thường xuyên dẫn lời của các nhà thuyết giáo ngoại trừ Oral Roberts đến từ Tulsa, Oklahoma. Những lời nói của ông ấy sẽ khiến bạn cảm thấy thân thiện, hiểu rõ về ông ấy và về chương trình truyền hình của ông ấy. Tôi không quan tâm mọi người nghĩ về ông ấy như thế nào; đó không phải là quan điểm của tôi. Nhiều năm trước đây, tôi đã đọc được một câu nói của ông ấy, nó đã thay đổi hoàn toàn cách nghĩ của tôi về việc “cho” người khác: “Bỏ qua một cơ hội cho người khác tức là đã đánh mất một cơ hội được nhận về.”

Liệu điều đó có xảy ra không khi bạn cho đi? Tôi cũng không chắc đâu. Tôi không biết liệu nó có ứng nghiệm với bạn hay không. Tôi chỉ biết rằng cách tốt nhất để bắt đầu một công việc liên quan đến tiền, dù đó là một vụ đầu tư hay chỉ đơn thuần là chi trả nợ nần, là cho đi một ít tiền.

Cá nhân tôi tin rằng, bạn nên cho đi 10% số tiền mà bạn có, nhưng không phải dành cho những lý do tâm linh như một số người vẫn hay làm đâu nhé. Vì thế tôi không sử dụng từ một chút xíu. (Thực tế, tôi không muốn bạn nghĩ đến hay sử dụng từ một chút xíu nữa). Khi nghe thấy từ một chút xíu tôi nghĩ ngay đến một người thuyết giáo với mái tóc chải chuốt, hát ngược ra sau theo kiểu cổ điển trên truyền hình, mặc một chiếc áo vét màu ngọc lam và nói với tôi rằng: Chúa cần tiền của tôi và rằng nếu tôi đưa tiền cho vị thuyết giáo này thì ông ấy bảo đảm Chúa sẽ nhận được số tiền đó. Về phần tôi, tôi không nghĩ Chúa cần, hay thậm chí muốn tiền của bạn. Tôi không nghĩ Chúa lại quan tâm đến tiền của bạn. Bạn không nên cho người khác bởi vì bạn nghĩ Chúa muốn bạn làm như vậy hay bởi vì những người khác cần 10 % đó, mặc dù đúng là có những người cần số tiền đó thật. Bạn nên cho đi bởi vì bạn có niềm tin rằng rồi sẽ có nhiều tiền hơn đến với bạn. Bạn cần chứng thực được sự thật rằng bạn có thể học cách sống bằng 90% số tiền còn lại của mình. Bạn cần thành thật với bản thân về ý tưởng bạn sẽ gửi một ít tiền cho những người cần nó hơn bạn.

Tiền đến với bạn và rồi nó lại ra đi. Nếu bạn chưa sẵn sàng cho tiền “đi” thì điều đó có nghĩa là bạn vẫn chưa tin rằng tiền sẽ quay trở lại với bạn. Nếu tay bạn nắm quá chặt để không thể bỏ ra thứ gì bạn có thì bạn sẽ không thể xòe tay ra để nhận về nhiều hơn.

Tôi xin nhắc lại rằng tôi không quan tâm đến việc bạn bị khánh kiệt như thế nào, bạn vẫn có thể tìm ra cách để cho đi một thứ gì đó.

Cho đi cũng là một phần nghĩa vụ của việc có tiền. Vâng, tôi đã nói là nghĩa vụ. Khi bạn có tiền, tức là bạn phải chia sẻ một phần với những người không có tiền. Không phải dành cho những người khánh kiệt trên thế giới này bởi vì họ vẫn có thể thoát khỏi tình cảnh của mình và làm việc để kiếm tiền, mà dành cho những người nghèo túng, những người không có cơ may để sống tốt hơn.

Gấp “một Benjamin” lại

“Một Benjamin” là một tờ tiền có mệnh giá 100 đô-la. Tôi rất thích chúng. Tôi cố gắng thu thập chúng càng nhiều càng tốt. Tôi luôn gấp từng tờ lại và cất chúng vào một ngăn kín trong ví. Bạn cũng nên làm như vậy.

Nó sẽ giúp bạn cảm thấy tốt hơn về tình cảnh của bạn. Có một Benjamin trong túi, bạn sẽ cảm thấy mình là một người giàu có. Và bạn sẽ không bao giờ cháy túi. Người giàu có, người không bị khánh kiệt hành động rất tự tin. Hãy tin tôi đi, nó sẽ có ích đấy. Nếu bạn rơi vào tình huống khẩn cấp và buộc phải sử dụng nó, thì hãy nhanh chóng để một đồng tiền khác vào ngay khi có thể.

Bạn không thể cất đi 100 đô-la ư? Vậy thì hãy bắt đầu với 20 đô-la thôi. Rồi sau đó tăng lên 50 đô-la, rồi 100 đô-la. Số hàng trăm là một tờ bạc kỳ diệu. Dù cho sau này bạn trở nên giàu có thế nào đi nữa, khuôn mặt Benjamin Franklin đang mỉm cười với bạn sẽ vẫn luôn làm cho một ngày của bạn trở nên tươi sáng hơn.

Biết ơn về những gì bạn có

“Tôi không có nhiều lắm, vì vậy tôi phải tỏ ra biết ơn về điều gì?”

Bạn có thể có ít hơn đúng không? Chắc chắn bạn có thể. Hãy nhớ câu châm ngôn: “Tôi đã cảm thấy tiếc cho những người không có giày để đi, cho đến khi tôi nhìn thấy một người không có chân.” Mọi thứ đều có thể tồi tệ hơn đối với bạn. Đừng bao giờ nói những lời ngu ngốc kiêu như: “Con trai, mọi thứ không thể tồi tệ hơn thế này được nữa!”. Tin tôi đi, nếu bạn đã học được điều gì đó từ cuộc sống thì đó chính là nhận thức rằng mọi thứ luôn có thể trở nên tồi tệ hơn! Vì vậy, thậm chí khi mọi thứ đang tồi tệ với bạn, hãy cảm thấy biết ơn vì chúng không trở nên tồi tệ hơn nữa. Bạn có trí thông minh và khả năng để thay đổi mọi thứ. Bạn có thể khiến cho mọi thứ trở nên tốt hơn. Chỉ điều đó đã đủ để bạn thấy hài lòng với những gì mình có rồi. Để nhắc nhở bản thân bạn về tất cả những điều tốt đẹp mà bạn có giữa những điều tồi tệ, tôi muốn bạn lập một danh sách. Vâng, lại một danh sách khác!

“Bạn càng cảm thấy hài lòng với những gì bạn có thì bạn sẽ càng cảm thấy biết ơn những gì mình đang có.”

—Zig Ziglar

TÔI BIẾT ƠN VỀ:

...

...

...

...

...

“Một tinh thần khoan khoái là một tinh thần tuyệt vời, thứ mà cuối cùng cũng sẽ thu hút những điều tuyệt vời về phía mình.”

—Plato

Sơ suất tài chính trong gia đình

Tôi nhận được hàng trăm thư điện tử từ những người lo lắng về việc các thành viên trong gia đình họ đang có vấn đề về tiền bạc. Một vài thư là những lời khẩn cầu sự giúp đỡ trong tuyệt vọng, rõ ràng được viết ra bằng cả tình yêu thương và nỗi đau khi phải chứng kiến người thân của họ chịu đựng khó khăn. Họ nói với tôi rằng, họ đã cố gắng tìm mọi cách để giúp anh em, con cái hay thành viên khác trong gia đình họ thoát khỏi tình trạng phá sản nhưng dường như các biện pháp đều không hữu hiệu. Đây chính là lý do: Người thân của bạn không muốn thay đổi tình cảnh của mình. Sự thật đáng buồn là bạn không thể thay đổi tình cảnh giúp anh ta được. Bạn không thể cứu ai đó khi người đó không muốn được giải cứu.

Những người cần sự giúp đỡ hiếm khi hiểu rõ giá trị của sự giúp đỡ. Thậm chí hầu hết những người đó còn không chấp nhận sự giúp đỡ. Bạn chỉ có thể giúp đỡ người khác khi họ muốn được giúp đỡ. Một thành viên nào đó trong gia đình đã bao giờ nhờ bạn giúp đỡ chưa? Ý tôi là một sự giúp đỡ lớn hơn việc vay tiền để giải quyết một chuyện rắc rối. Đã bao giờ cô ấy nhờ bạn giúp cô ấy thay đổi cách sống để không rơi vào rắc rối lần nữa chưa? Nếu cô ấy chưa từng nhờ đến sự giúp đỡ kiểu đó thì có thể cô ấy thực sự không muốn thay đổi cuộc sống của mình. Cô ấy không muốn thoát khỏi cảnh nghèo túng. Cô ấy chỉ muốn được bảo lãnh mỗi khi cô ấy lâm vào tình cảnh khó khăn, rắc rối mà thôi.

Một vấn đề khác khi cố gắng giải cứu một ai đó là bạn đã làm cho anh ta ghi nhớ trong đầu rằng anh ta là một nạn nhân. Sau tất cả, bạn chỉ giải cứu các nạn nhân thôi đúng không? Bạn cũng xác nhận ý nghĩ đó về anh ta, điều này có nghĩa là bạn đối xử với anh ta giống như với một nạn nhân. Hãy dừng việc đối xử với người khác như một nạn nhân đi. Thay vào đó, hãy đối xử với họ như những người có trách nhiệm, những người đã tự gây ra rắc rối và họ có trách nhiệm giải quyết các vấn đề đó. Bạn nên giúp họ giải quyết vấn đề của họ nếu họ muốn và đề nghị bạn giúp đỡ. Nhưng hãy để họ biết được giá trị của lòng tự trọng bằng việc để họ chịu trách nhiệm cho những hành động của họ. Hãy ném cho họ một sợi dây, nhưng hãy để họ tự tìm cách thoát ra khỏi cái hố của riêng họ.

Vì hầu hết những lời đề nghị tôi nhận được đều đến từ các vị phụ huynh muốn giúp con cái mình, nên tôi biết vai trò của các bạn trong việc dạy dỗ con cái về tiền bạc là rất quan trọng.

Trẻ con và tiền bạc

Điều duy nhất mà lũ trẻ biết về tiền là những gì bạn dạy chúng. Đừng trông mong lũ trẻ nhà bạn học được cách tiêu tiền khôn ngoan nếu chúng thấy bạn phung phí vào những món đồ không cần thiết. Những lựa chọn của bạn sẽ trở thành những lựa chọn của chúng. Mỗi đồng tiền bạn tiêu đều chỉ cho chúng thấy cách tiêu tiền như thế nào và chúng sẽ hành động như những gì chúng thấy.

Trẻ con nên kiếm tiền cho chính mình

Hãy giao cho trẻ những công việc vặt trong nhà và trả công cho chúng. Đây phải là những công việc vặt đặc biệt, không phải là những việc mà các thành viên trong gia đình vẫn thường làm. Là một thành viên trong gia đình, chúng sẽ tự động làm những việc như giúp lau bàn, đổ chậu nước rửa bát (thậm chí là rửa bát), giúp giặt quần áo của chúng, hút bụi sàn nhà, đổ rác, và tự chăm sóc bản thân. Những việc này dành cho cả bé trai và bé gái. Tôi không đồng tình với ý niệm phân biệt công việc của bé gái và bé trai. Bé trai có thể giúp việc bếp núc và bé gái có thể giúp việc trong gara. Tôi đang nói về các công việc vặt xung quanh các đồ vật thông thường – có thể là rửa xe, cắt cỏ hay rửa máng nước. Tôi không phải chỉ ra đâu là công việc lặt vặt, đó là việc của bạn. Quan điểm của tôi là khi bọn trẻ tự biết kiếm tiền, chúng sẽ biết trân trọng cả công việc và số tiền chúng kiếm được.

“Tôi muốn bọn trẻ nhà tôi giàu có hơn tôi.”

Tất cả chúng ta đều muốn điều đó. Nhưng chúng ta rất dễ sa đà. Bạn không nên chiêu bọn trẻ bằng cách mua mọi thứ chúng muốn hay mọi thứ chúng không có. Tôi đã nói chuyện với rất nhiều ông bố, bà mẹ đã nghĩ rằng họ thể hiện tình yêu của mình với bọn trẻ bằng cách mua cho chúng mọi thứ chúng thích. Tôi đã nhìn thấy một nhà kho với hàng trăm món đồ cho một em bé một tuổi. Những bộ quần áo chưa bóc mác và cô bé đó có lẽ sẽ không bao giờ mặc đến chúng bởi em lớn rất nhanh. Tôi đã nhìn thấy những ngôi nhà, nơi mà bạn không thể đi lại dễ dàng ở bất cứ căn phòng nào trong ngôi nhà đó bởi vì có rất nhiều đồ chơi – trong đó có nhiều món chưa bao giờ được sử dụng. Trong những trường hợp đó, các bậc cha mẹ đều đã không dành tất cả cho việc học tập của con cái. Khi tôi hỏi về sự chi tiêu lố lăng của họ, họ đã cố gắng thuyết phục tôi rằng họ làm như vậy là vì tình yêu của họ đối với con cái.

Tôi đã nói chuyện với những ông bố bà mẹ sắp bị tịch thu nhà cửa và xe thể chấp, lúc ấy họ vẫn còn cố thuyết phục bản thân rằng, việc bỏ hàng trăm đô-la mua quần áo và đồ chơi mỗi tháng cho em bé một tuổi của họ là một ý tưởng hay. Họ muốn chắc chắn rằng cô bé được hạnh phúc. Cô bé một tuổi hạnh phúc khi bạn bế cô bé lên, ôm cô bé vào lòng và chăm sóc cô bé. Bạn có thể cho cô bé một hộp các tông để chơi và có lẽ bé sẽ thích màu hồng đấy.

Những ông bố bà mẹ chỉ tiêu tiền vào những thứ không có giá trị trong tương lai thì đó không phải là cách thể hiện tình yêu với con cái mình. Những gì họ đang làm chỉ thể hiện thái độ không quan tâm và thiếu trách nhiệm của họ mà thôi. Họ đang cướp đoạt sự giáo dục của con cái họ. Theo tôi, đây là một hình thức của sự lạm dụng trẻ em. Một câu nói khó nghe, tôi biết, nhưng đánh cắp tương lai của trẻ em là một sự vi phạm nghiêm trọng.

Hãy dạy con về tín dụng

Hãy chỉ cho chúng thấy những báo cáo tín dụng và giải thích thế nào là tỷ lệ lãi suất. Hãy nói cho chúng biết vì sao mà một ngôi nhà trị giá 300.000 đô-la nhưng khi trả tiền sau hơn 30 năm thì lại không còn giá 300.000 đô-la nữa.

Hãy nhắc nhở chúng rằng, chúng sẽ bị ngập trong những lời đề nghị làm thẻ tín dụng ngay khi chúng bước vào tuổi 18, và dạy cho chúng biết những cạm bẫy khi lạm dụng thẻ tín dụng. Đừng để con bạn bị mờ mắt bởi những lời hứa hẹn giả dối về một cuộc sống tốt đẹp mà những công ty cung cấp thẻ tín dụng quảng cáo.

Khi các con bạn gặp vấn đề về tài chính, hãy giúp đỡ chúng. Nhưng không phải mọi lúc

Hãy để cho con bạn nếm trải nỗi khổ cực do các quyết định của chúng mang lại. Nhờ đó, chúng sẽ học được cách làm thế nào để có những quyết định sáng suốt hơn. Hãy để cho chúng lo lắng và cảm thấy hối hận về sự chi tiêu quá đà của mình. Hãy để chúng nếm trải tình cảnh nợ nần với một bộ sưu tập các cuộc gọi đòi nợ. Hãy để chúng tự đối mặt và để chúng trả chậm một vài khoản nợ. Điều đó sẽ tốt cho chúng. Những bài học chưa được trải nghiệm trong thực tế sẽ luôn chỉ là lý thuyết suông mà thôi. Tuy nhiên, đôi khi có thể có một lý do chính đáng để bạn giúp đỡ các con mình.

Khi bạn có ý định giúp các con giải quyết vấn đề tiền bạc, bạn phải quyết định xem sự giúp đỡ đó sẽ như là một món quà hay bạn cho chúng vay khoản tiền đó. Dù là cách nào thì bạn nên nói rõ ràng với chúng ngay từ đầu khoản tiền đó là gì. Một món quà sẽ dễ dàng hơn đấy. Nếu theo cách này thì bạn biết đấy, bạn sẽ không nhận lại được khoản tiền đó nữa. Nếu bạn chỉ đưa chúng tiền, chúng có thể tiêu vào một việc khác, còn hóa đơn nợ vẫn không được thanh toán. Sau tất cả, chúng vẫn rơi vào tình trạng nợ nần bởi chúng không thể quản lý được tiền của mình. Khi bạn dùng tiền của mình để giúp chúng thoát khỏi khó khăn về tiền bạc, hãy kiểm soát tình cảnh của chúng và giải quyết khó khăn đó. Gợi ý của tôi là, hãy lấy hóa đơn nợ của chúng và tự mình thanh toán cho chúng.

Nếu bạn giúp các con mình bằng việc cho chúng vay tiền, điều đó sẽ biến bạn trở thành một chủ nợ. Hãy chắc chắn rằng bạn sẵn sàng trở thành một chủ nợ và hành động giống như một chủ nợ đối với các con của mình trước khi bạn cho chúng vay tiền. Là một chủ nợ có nghĩa là bạn phải đặt ra một hạn định để đòi lại khoản cho vay đó và đề nghị con bạn phải tuân theo hạn định đó. Bạn sẽ phải gọi rất nhiều cuộc điện thoại đòi nợ và chúng sẽ xem bạn như một gã xấu xa. Chúng sẽ chơi bài “nhưng con là con của cha mẹ mà” và bạn sẽ cảm thấy có lỗi. Hoặc là bạn sẽ làm cho chúng phát điên lên và chúng cũng sẽ làm như vậy đối với bạn. Quan hệ giữa bạn và các con sẽ bị tổn hại, có thể là mãi mãi, chỉ vì tiền.

Một người phụ nữ trẻ trong chương trình truyền hình của tôi đã vay cha và anh trai mình một khoản tiền. Không nhiều lắm – chỉ vài trăm đô-la thôi. Nhưng cô ấy không trả khoản tiền đó vì cô gặp khó khăn về tài chính. Cô đã ngừng mọi liên lạc với họ trong nhiều năm chỉ vì cô ấy chưa trả họ vài trăm đô-la. Tôi đã rất khó khăn mới thuyết phục được cô ấy gặp cha mình. Ông ấy rất yêu con gái mình và cô ấy cũng rất yêu cha, nhưng chỉ một khoản tiền nhỏ đã trở thành vật cản giữa cha con họ. Thật đáng buồn.

Hãy cẩn thận khi cho các con bạn vay tiền. Hãy hiểu ngay từ đầu rằng việc

đó có thể sẽ không có kết thúc tốt đẹp đâu. Hãy sẵn sàng cho kết quả đó và tự hỏi bản thân xem khoản tiền đó có đáng để làm vậy không. Có thể sẽ tốt hơn nếu chỉ đưa tiền cho chúng thôi.

Hãy bỏ ra một vài tấm séc

Con trai tôi, Tyler, là một cảnh sát ở Phoenix, Arizona. Tôi rất tự hào về nó. Nó là một cảnh sát giỏi, luôn làm rất tốt công việc của mình. Trên hết, nó yêu thích công việc của mình. Vì sao nó lại yêu thích công việc đến vậy? Chính là nhờ tiền. Khi còn nhỏ, Tyler không phải là người có trách nhiệm. Nó chơi bời lêu lổng và không làm việc gì thực sự cả. Nó đã thi đỗ vào một trường đại học nhưng lại không đi học, và nó cũng không làm việc chăm chỉ. Thay vào đó, nó suốt ngày tụ tập, tiệc tùng với bạn bè. Và khi không có tiền mặt để tiệc tùng, nó viết séc.

Vấn đề là ở chỗ tiền không phải lúc nào cũng đủ để thanh toán các hóa đơn của nó. Sau một thời gian, tôi phát hiện nó nợ khoảng 800 đô-la ký séc và đang gặp vấn đề thực sự. Nó đến phòng làm việc của tôi và đặt toàn bộ các tấm séc nợ của mình ra trước mặt tôi và nói: “Cha à, con đang gặp rắc rối.” Sau khi xem xét tình cảnh của nó, tôi nói: “Ừ, con đang gặp rắc rối thật rồi.” Nó nói nó đã quyết định cần phải sắp xếp lại cuộc sống của mình và muốn nhập ngũ. Vào thời điểm đó, không có bất kỳ hình thức chiến tranh nào đang diễn ra và tôi nghĩ đó là một ý kiến không tồi. Tôi nói với nó rằng tôi sẽ trả cho nó khoản nợ 800 đô-la do chi tiêu ngu ngốc nếu nó gia nhập quân đội và nó đồng ý. Tyler là một người lính xuất sắc. Từ một cậu bé vô kỷ luật, nó trở thành một chàng trai kỷ luật nhất mà tôi từng thấy. Sau gần tám năm trong quân đội, nó xin giải ngũ và trở thành cảnh sát. Hiện nay nó đang làm cảnh sát, tất nhiên rồi. Tại sao ư? Bạn có thể cho rằng đó là số phận của nó. Có thể lắm chứ. Nhưng tôi tin đó là vì các tấm séc trị giá 800 đô-la bị trả lại trước đây. Vâng, tôi đã giúp nó bằng cách thanh toán 800 đô-la đó. Nhưng nó đã nhận ra sự vô trách nhiệm của mình và nhận thức được rằng nó cần phải có những nguyên tắc trong cuộc sống. Nó đã quyết tâm định hướng tương lai với kế hoạch ổn định lại cuộc sống. Quyết định đó – quyết định có được nhờ vào một vấn đề về tiền bạc – đã định hình phần cuộc đời còn lại của nó theo một hướng đi rất tích cực.

Hãy cùng ký xác nhận

Một lần nữa tôi lại nhắc bạn hãy cẩn thận. Tôi đã làm việc đó với cậu con trai của mình và nó đã có hiệu quả. Nhưng tôi thật may mắn. Các con tôi có thể đã gây ra rắc rối với việc chi tiêu gắn chặt với các công ty thẻ tín dụng của chúng, nhưng chúng không bao giờ nghĩ đến việc sẽ bòn rút tiền của cha chúng cả. Đây không chỉ là kết quả của mối quan hệ cha con mà nó còn là một thỏa thuận về tiền bạc của cha con chúng tôi đã được hai bên cùng xác nhận.

Con bạn không có quyền đòi tiền của bạn khi bạn qua đời

Mục tiêu của tôi là tiêu đến đồng xu cuối cùng tôi có trong ngày cuối cùng của cuộc đời. Tại sao không? Tôi đã kiếm ra chúng mà?

“Nhưng Larry ơi, để lại tiền bạc cho các con anh là một việc rất quan trọng đấy.”

Bạn hoàn toàn đúng. Nhưng để lại tiền bạc cho con bạn là việc không quan trọng chút nào. Quan trọng là để lại cho chúng niềm tin rằng chúng có thể kiếm được tiền cho mình. Điều quan trọng là để chúng biết rằng bạn yêu chúng như thế nào và tình yêu của bạn dành cho chúng đủ để đảm bảo bạn đã trang bị cho chúng hành trang kiến thức đầy đủ. Quan trọng là bạn đã chứng tỏ khả năng của mình trong cuộc sống và phát huy tối đa tiềm năng của mình để trở thành tấm gương tốt cho chúng học hỏi. Quan trọng là bạn dạy các con cách kiếm tiền, tiêu tiền, đầu tư tiền và tận hưởng những thứ mà tiền mang lại như thế nào. Vì vậy, để lại tiền bạc cho các con bạn là một việc không hề quan trọng chút nào.

Những người nghiện mua sắm và những người có khả năng chế ngự

Người ta đi mua sắm vì rất nhiều lý do. Họ mua sắm để tự cảm thấy tốt hơn, để trở thành một người khác với con người thật của họ và thoát khỏi cảm giác bị ép buộc phải làm gì đó. Họ đi mua sắm để giảm căng thẳng, bởi vì họ vui và bởi vì họ buồn. Một số người đi mua sắm và tiêu tiền chỉ đơn giản là do thói quen.

Lý do tôi thấy phổ biến nhất là mọi người đi mua sắm để trốn thoát khỏi cuộc sống thực tại. Họ không muốn đối mặt với cuộc sống thực tại của mình và mua sắm mang lại cho họ sự an ủi tạm thời từ những mối quan hệ tồi tệ của họ, những vấn đề về lòng tự trọng, và thậm chí là sự túng thiếu tiền bạc của họ. Một anh chàng nói với tôi rằng, anh ta đi mua sắm bởi nó khiến anh ta cảm thấy tốt hơn về sự thật là anh ta đang gặp rắc rối về tiền bạc. Nhưng anh ta không hiểu rằng, những vấn đề tiền bạc đó nảy sinh bởi anh ta đi mua sắm quá nhiều!

Cũng có những người nghiện mua sắm thực sự. Trong chương trình *Big Spender*, tôi đã gặp rất nhiều người như vậy – những người ngày nào cũng đi mua sắm. Không vì điều gì cả. Họ cảm thấy cuộc sống không có ý nghĩa trừ phi họ tiêu tiền. Thậm chí họ còn đặt ra định mức mười lăm phút phải rút tiền ra tiêu một lần. Miễn là tiền ra khỏi tay họ và vào tay một ai đó, và rồi họ nghĩ rằng họ đang hào phóng và sung túc.

Người nghiện mua sắm cũng giống như người nghiện cocaine vậy. Và cách chữa trị cũng tương tự. Bạn phải đối mặt với lời nói thẳng khó nghe này của tôi. Một lần, một anh chàng cảnh sát tham gia chương trình truyền hình của tôi. Anh chàng này không nghiện thứ chất kích thích nào cả nhưng anh ta lại thích đi mua sắm. Anh ta nói với tôi rằng anh ta nghĩ phương pháp cai nghiện từ từ sẽ có tác dụng hơn. Tôi hỏi phản ứng của anh ta sẽ như thế nào nếu một người nghiện thực sự nói với anh ấy điều tương tự. “Tôi sẽ giảm liều dùng dần dần cho đến khi tôi không dùng chút nào nữa.” Anh ta cho rằng điều đó thật nhảm nhí. Anh không thể tự mình cai mua sắm dần dần được. Anh chỉ có thể dừng ngay việc đi mua sắm thôi.

Tôi không phải là một chuyên gia về cai nghiện. Nếu bạn thực sự là người nghiện mua sắm, thì bạn cần sự giúp đỡ của chuyên gia. Tìm kiếm trên Internet hay gọi vài cú điện thoại và tìm một ai đó bạn có thể giải bày về thói nghiện ngập của mình.

Tuy nhiên, đừng quá vội vã nghĩ rằng bạn đã mắc nghiện chỉ bởi vì bạn thích đi mua sắm. Một vài người chỉ không có nguyên tắc cá nhân và không kiểm chế nổi bản thân đi mua sắm như một lý do cho hành động của họ.

Dưới đây là một vài điều tôi nghĩ sẽ giúp ích cho bạn cho dù mức độ mua sắm của bạn là bao nhiêu đi chăng nữa.

Hãy ở xa các cửa hàng

Nếu bạn là một người nghiện rượu thì sẽ không phải là ý kiến hay khi bạn bỏ thời gian ở quán bar phải không? Và nếu bạn là một người ăn quá nhiều thì bạn nên tránh xa tất cả các cửa hàng bán đồ ăn mà bạn có thể ăn, đúng không? Vì thế, nếu bạn có vấn đề về mua sắm thì hãy ở xa các trung tâm mua sắm và những nơi bạn có thể bị cám dỗ tiêu tiền! Các cửa hàng không phải là nơi duy nhất bạn phải tránh né. Hãy tránh xa cả những kênh mua sắm qua truyền hình và bán hàng qua mạng cũng như các website bán hàng trên Internet.

Tôi đã khuyên một người phụ nữ mắc chứng nghiện mua sắm rằng, tôi thậm chí không muốn cô ấy đi vào trạm xăng để trả tiền bởi vì cô ấy không thể chỉ trả tiền mà không mua một tạp chí, một chai Coke hay một thanh kẹo. Các quầy bán bất kỳ các loại hàng hóa nào cũng có thể cám dỗ cô ấy. Thêm vào việc tìm một vài lời tư vấn, tôi gợi ý bạn nên làm chủ bản thân, loại bỏ mọi sự cám dỗ ngay lập tức.

Hãy tạo cho mình những thói quen mới

Rất nhiều người tiêu tiền do thói quen. Họ mua đồ ăn mang về vào các buổi tối thứ ba. Họ mua cà phê sữa trên đường đi làm. Vào các ngày thứ bảy, họ đến trung tâm mua sắm. Mỗi khi kiểm tra hộp thư điện tử, họ lại tranh thủ nhấp chuột vào eBay, kể cả khi họ không muốn hay cần bất cứ thứ gì. Đừng bị mắc bẫy.

Bạn rất cần những thói quen mới nếu như hoàn cảnh của bạn đã thay đổi. Bạn thường đi mua sắm với bạn bè và đi ăn trưa bên ngoài, hay thường đi nhận sau giờ làm việc. Nhưng bạn vừa ly hôn hay vừa phải tiêu một khoản khẩn cấp, cho nên hoàn cảnh của bạn đã thay đổi và bạn không thể tiếp tục những thói quen mua sắm của mình được nữa. Hãy giải thích với bạn bè và tạo cho mình những thói quen mới thay thế những thói quen mua sắm trước đây.

Hãy thử đến thư viện xem sao. Khi tôi gợi ý một người phụ nữ đến thư viện, cô ấy đã trả lời rằng: “Tôi phải làm gì ở đó?”. Tôi cười lớn. Tôi gợi ý cô ấy có thể thử tìm một cuốn sách để đọc. Cô ấy kêu lên một cách kinh hãi: “Ôi! Không”. Tôi lại hỏi, thế cô nghĩ sao về việc đi dạo trong công viên? Cô ấy lắc đầu lè lưỡi. Cô ấy thích đi bộ quanh các khu mua sắm lớn nhưng không có chút sức lực nào để đi bộ quanh công viên. Rõ ràng là cô ấy không sẵn sàng để thay đổi bản thân mình.

Tôi không thể bảo bạn phải làm gì. Hãy tìm một việc gì đó để làm để lấp đầy thời gian rảnh rỗi của bạn mà không lấy đi chút tiền nào của bạn. Chỉ đừng đi mua sắm!

Hãy đi mua sắm với một danh mục các món đồ cần mua, một khoản tiền và đi cùng một người bạn để họ giám sát việc mua sắm của bạn!

Tôi đã nói điều này ở trên nhưng tôi vẫn nhắc lại lần nữa: Đừng “xa rời” danh mục các món đồ bạn cần mua hay khoản tiền bạn mang theo vì *bất cứ lý do gì*. Nếu bạn cảm thấy không tự tin khi đi mua sắm một mình thì hãy đi cùng một ai đó, người nào đó có thể giúp bạn mua sắm đúng danh mục bạn đã lên và nhắc nhở bạn rằng bạn đang ở cửa hàng để mua những thứ cần thiết mà thôi.

Hãy mang theo tiền mặt

Tôi đã nói điều này ở trên nhưng nó đặc biệt quan trọng với một người nghiện mua sắm. Nếu bạn có 25 đô-la để mua một món quà thì bạn hãy bỏ 25 đô-la vào một cái phong bì với dòng ghi chú bên ngoài phong bì: “QUÀ TẶNG...” và chỉ dùng khoản tiền đó để mua quà mà thôi. Bạn sẽ dễ dàng tiêu 40 đô-la khi bạn định mua một món quà 25 đô-la nếu bạn dùng thẻ tín dụng hay thẻ ghi nợ. Những chiếc phong bì cùng với tiền mặt sẽ giúp bạn kiểm soát chi tiêu của mình.

Một lời khuyên dành cho những người nghiện mua sắm có khả năng “cai nghiện”

Tôi có thể chỉ là một người dẫn chương trình truyền hình có tên *Big Enabler* (Người có khả năng sai khiến). Dường như hầu hết những người đi mua sắm đều có một người có khả năng sai khiến họ: đó là người có thể khuyến khích họ tiêu tiền hoặc ngăn cản họ khi họ chuẩn bị tiêu tiền. Người có khả năng sai khiến đó không có can đảm hay dũng khí để nói không với người bạn nghiện mua sắm của mình.

Tôi đã nói chuyện với một đôi vợ chồng trong năm đầu tiên họ cưới nhau. Anh ấy đưa tiền cho vợ tiêu và không thể nói không với vợ vì anh ấy sợ rằng cô ấy có thể đánh giá thấp mình. Anh ấy muốn vợ mình có bất cứ thứ gì mà cô ấy muốn và anh ấy thường thức đêm làm việc để cố gắng tìm cách chi trả các khoản chi tiêu của vợ. Cô vợ hoàn toàn không biết rằng họ chỉ cách sự phá sản có một tấm séc thanh toán nữa mà thôi. Cuối cùng khi anh ấy nói thật với vợ về cảm giác của mình, cô vợ quả quyết là bất chấp mọi hoàn cảnh cô ấy vẫn yêu anh và cô ấy cảm thấy rất hối hận vì đã tiêu pha quá lãng phí.

Bạn đừng chiều gia đình hay bạn bè mình bằng việc để họ tự phá hủy cuộc sống của họ khi bạn có thể chấm dứt việc đó. Đó không phải là tình yêu. Hãy đưa ra sự can thiệp của cá nhân bạn và đối mặt với vấn đề này. Người bạn nghiện mua sắm đó có thể sẽ bực tức, kêu la và nói với bạn rằng đó không phải là việc của bạn. Nhưng một người bạn luôn phải thẳng thắn và nói với bạn mình sự thật. Và các cặp vợ chồng nên có các buổi nói chuyện cởi mở và cẩn thận về tiền bạc.

Nếu bạn là người có khả năng kiểm soát một người nghiện mua sắm thì bạn không thể là bù nhìn khi người đó đi mua sắm. Nếu bạn là người có khả năng kiểm soát, bạn không nên mời người bạn nghiện mua sắm đi ăn trưa. Bạn không nên rủ họ đi xem phim. Mỗi lần đi cùng người bạn đó, bạn phải hạn chế sự tiếp xúc của mình với những hoạt động ảnh hưởng đến ví tiền của bạn và người bạn đó.

7. Hãy dành thời gian lập ngân quỹ mới!

Để có thể khấm khá hơn, bạn phải có một ngân quỹ dành cho các khoản phải chi tiêu được viết ra giấy. Trước đây, bạn chi tiêu dựa trên những ý nghĩ bất chợt nảy sinh và những mong muốn tức thời, rất ít khi bạn suy nghĩ xem bạn có tiền để làm việc đó hay không. Bạn cứ rút tiền ra chi tiêu và luận ra lý do bạn tiêu khoản đó dựa vào khả năng giải quyết của mình. Và kết cục là bạn rơi vào cảnh cháy túi. Vì vậy, đó rõ ràng không phải là một kế hoạch tốt.

Cuộc sống của bạn đang thụt lùi. Bạn tiêu tiền và hy vọng các khoản chi đó phù hợp với khoản thu nhập của mình. Đã đến lúc bạn phải chấm dứt cuộc sống tụt hậu của mình rồi. Bạn sẽ *bắt đầu* cuốn sổ chi tiêu của mình bằng khoản thu nhập hàng tháng của bạn.

Hãy chấm dứt cách sống tụt hậu và bắt đầu sống tiến bộ hơn.

Hãy Bắt đầu từ điểm kết thúc trong suy nghĩ của bạn.

Đây là mục tiêu của bạn: Sống bằng những gì bạn kiếm được. Không có thời hạn cụ thể. Không đưa ra lý do. Không ai quan tâm đến lý do và vấn đề của bạn. Ở đây, chúng ta đang đối mặt với những con số và những con số thì không có cảm xúc. Chúng chỉ là những con số cần phải được cân bằng. Và bạn sống nhờ vào những con số này.

Trong cuốn sách này, bạn đã học được các phương pháp để giảm chi tiêu hàng tháng của mình. Bạn thậm chí có thể bắt đầu từng bước thực hiện chúng. Nếu bạn chưa áp dụng, bạn nên bắt đầu ngay từ bây giờ. Đáng lẽ bạn nên liên hệ với các công ty thẻ tín dụng và công ty bảo hiểm của mình. Đáng lẽ bạn nên cắt dây truyền hình cáp trong nhà và điều chỉnh lại kế hoạch dùng điện thoại di động của mình. Đáng lẽ bạn nên chấm dứt hoàn toàn việc đi ăn hàng và giảm những chi tiêu không cần thiết vào các mặt hàng tạp phẩm. Đáng lẽ bạn nên bán những đồ trang trí và những thứ mà bạn không cần, không dùng đến để cắt giảm nợ nần. Bây giờ bạn nên sẵn sàng để lên một kế hoạch cho ngân sách của bạn.

Chúng ta bắt đầu từ:

Thu nhập hàng tháng...

Đây là **TẤT CẢ** những gì bạn phải làm. Chỉ có thể thôi. Khoản thu nhập này phải đủ để chi trả tất cả các khoản chi tiêu của bạn và còn lại một chút để bạn dành dụm và một chút để cho đi.

HÀNG THÁNG	Các vật hữu dụng khác .....
Cầm cố hay thuê.....	Gas .....
Tiền vay mua xe 1	Đồ tạp phẩm .....
Tiền vay mua xe 2	(50 đô-la /người/ tuần)
Các khoản vay cá nhân.....	Ăn hàng .....
Các khoản vay khác	Quà tặng .....
Các tài khoản	Giặt là.....
MasterCard.....	Câu lạc bộ sức khỏe .....
Visa	Sở thích .....
Discover	Du lịch/ nghỉ mát.....
American Express	Quần áo .....
Các loại thẻ tín dụng khác:	Giải trí .....
Thẻ 1	Chăm sóc bản thân .....
Thẻ 2	Chăm sóc thú nuôi.....
Thẻ 3	Từ thiện.....
Thẻ 4	Thuốc thang .....
Thẻ 5	Tiết kiệm/ đầu tư .....
CÁC KHOẢN CHI TIÊU	(Mục tiêu: 10% thu nhập)
HÀNG THÁNG	Nhà thờ/từ thiện .....
Bảo hiểm	(Mục tiêu: 10% thu nhập)
Điện.....	Tiền cấp dưỡng .....
Gas	Các khoản nợ hay khoản chi
Nước và vệ sinh	tiêu khác.....
Điện thoại cố định.....	TỔNG CỘNG CÁC KHOẢN
Điện thoại di động.....	NỢ VÀ KHOẢN CHI TIÊU.....
Truyền hình cáp	.....
Mạng Internet.....	.....

Con số tổng cộng này không được lớn hơn thu nhập của bạn. Nếu nó lớn hơn thì bạn phải xem xét và điều chỉnh lại kế hoạch chi tiêu của mình.

“Nhưng làm thế nào??!!”

Tôi không biết và tôi cũng không quan tâm. Bạn không thể tiếp tục tiêu tiền vượt quá mức thu nhập của mình. Hãy cân bằng chúng. Hãy giảm bớt các khoản chi tiêu cho đến khi bạn tìm ra được câu trả lời. Hoặc bạn phải kiếm được nhiều tiền hơn. Nhưng xin đừng ngốc nghếch và giảm bớt khoản

tiết kiệm để trả tiền cho truyền hình cáp nhé. Hãy cắt giảm các khoản chi tiêu không cần thiết này và sống bằng những gì bạn kiếm được cho đến khi thu nhập của bạn đáp ứng được các khoản đó. Đó là những việc một người trưởng thành và có trách nhiệm nên làm. Và bạn hãy trở thành một người như vậy đi.

“Nhưng tôi không thể có cuộc sống tốt với khoản tiền đó”.

Một lần, tôi đã nói với một người phụ nữ rằng, về già bà ấy có thể sẽ không có chiếc bánh sandwich mơ ước để ăn hàng ngày đâu. Bà ấy hỏi: “Chiếc bánh sandwich mơ ước là gì vậy?” Tôi nói với bà ấy rằng, đó là khi bà có hai miếng bánh mì và bà ước gì mình có một ít thịt để kẹp vào giữa hai miếng bánh đó. Bà ấy không nghĩ là tôi đang đùa.

Rồi bạn sẽ tốt thôi. Khoản tiền đó không giết chết bạn đâu. Bạn sẽ không chết vì làm điều này chứ? Bạn đừng lo lắng về điều đó. Nó sẽ không kéo dài mãi đâu. Đó là những gì bạn phải làm cho đến khi bạn thoát khỏi cảnh cháy túi. Thực tế, điều đó sẽ mang lại cho bạn rất nhiều điều tuyệt vời. Bạn sẽ ngủ ngon hơn khi bạn biết rằng đây là lần đầu tiên trong một thời gian dài bạn sống bằng những gì mình làm ra. Khi bạn kiếm được nhiều tiền hơn, cuộc sống của bạn sẽ dần tốt hơn.

Lời khuyên cho bạn khi cuộc sống của bạn thay đổi

Hãy tìm một chuyên gia tư vấn

Một khi có tiền, bạn hãy tìm ngay một chuyên gia về tài chính. Đây chính là chìa khóa để tìm ra một chuyên gia giúp bạn: Hãy chắc chắn chuyên gia đó là người có rất nhiều tiền. Đừng thuê một người giúp mình quản lý tiền bạc nếu họ không có nhiều tiền bằng bạn. Hãy thuê một người thực sự giàu có và thành công để giúp bạn quản lý tiền của mình. Hãy hỏi họ xem họ có bao nhiêu tiền và làm cách nào họ kiếm được số tiền đó. Nếu họ không nói cho bạn biết thì hãy tiếp tục tìm kiếm cho đến khi bạn tìm được một người có thể trả lời tất cả các câu hỏi trên của bạn. Bạn không thể mặc cả một lời khuyên. Hãy sẵn sàng trả tiền để có được một chuyên gia tư vấn giỏi. Một trong những cách để bạn biết người đó có giỏi về quản lý tiền không là xem họ có giàu có hay không!

Hãy vui vẻ với tiền của mình

Khi bạn kiếm tiền tốt và kiểm soát được các hóa đơn của mình thì hãy tự mình tận hưởng đi. Hãy đến những quán ăn ngon nhất mà bạn có đủ điều kiện chi trả. Hãy mặc theo cách bạn muốn và đeo những chiếc đồng hồ và trang sức đẹp nhất mà bạn có thể mua. Hãy sắp xếp cho mình những kỳ nghỉ tuyệt vời. Hãy quyên góp những khoản tiền lớn cho quỹ từ thiện. Hãy đi mat-xa bất cứ khi nào bạn muốn. Đừng cố gắng làm giàu chỉ để sống một cuộc sống mà bạn cảm thấy chấp nhận được. Đó là một sự xúc phạm đến sự tiến bộ của bạn. Chỉ có điều đừng lạm dụng sự giàu có của mình. Luôn chắc chắn rằng bạn đang làm theo các chỉ dẫn này để tiết kiệm một phần số tiền bạn kiếm được và chi tiêu ít hơn số tiền đó.

PHẦN III. HÃY CHỨNG TỎ BẠN CÓ THỂ LÀM ĐƯỢC ĐIỀU ĐÓ

8. Trò chuyện với những người bạn thân giàu có của Larry

Bạn có cảm thấy mệt mỏi với những gì tôi nói không? Thậm chí có thể bạn không tin tôi. Bạn có muốn biết bằng chứng thứ hai cho những gì tôi nói không? Điều đó hoàn toàn công bằng mà. Tôi đã gọi cho một vài người bạn giàu có của mình để hỏi cách họ đạt được điều đó và đề nghị họ chia sẻ những bài học của họ. Bạn nên làm những điều tương tự như vậy. Hãy gọi cho một vài người bạn thực sự giàu có của mình và đề nghị họ chia sẻ cách thức làm giàu. Hãy đợi đã, bạn không có bất kỳ người bạn giàu có nào ư? Nếu bạn giàu có thì chắc rằng bạn sẽ có những người bạn giàu có!

Tôi đã chọn ra năm người để trò chuyện vì một lý do là: Không ai trong số họ giàu có một cách nhanh chóng cả. Họ đều khởi đầu từ hai bàn tay trắng và giờ họ đều trở thành triệu phú. Tất cả họ cũng từng bị khánh kiệt, tuyệt vọng nhưng họ đã tìm ra cách để lật ngược tình thế. Tôi khám phục xuất phát điểm của họ và cách mà họ đạt được vị trí hiện giờ của mình. Bạn hãy quan sát để tìm ra sự tương đồng vì mỗi người có một câu chuyện khác nhau.

JOE – Diễn giả chuyên nghiệp, tác giả, doanh nhân, giám đốc khách sạn, nhà đầu tư bất động sản

Giống như tôi, Joe lớn lên trong hoàn cảnh nghèo khó và nay trở thành một trong số những chuyên gia tư vấn kinh doanh và diễn giả thành công nhất nước Mỹ.

Joe lớn lên tại một trang trại nhỏ nuôi bò sữa và trồng cây thuốc lá ở bang Tennessee. Anh ấy chia sẻ với tôi rằng anh ấy từng nghèo túng nhưng thời điểm đó, anh ấy không thực sự nhận ra điều đó. Anh ấy mặc quần áo cũ của các anh trai để lại. Mẹ anh ấy chỉ mua hàng tạp hóa và thực phẩm giảm giá. Còn gia đình anh ấy chưa một lần đi du lịch ở đâu cả.

Hồi học lớp năm, anh ấy thích đọc sách và bắt đầu đọc các cuốn sách về James Bond của Ian Fleming. Anh ấy không quan tâm nhiều đến các ngôn ngữ điệp viên trong các cuốn sách đó lắm. Anh ấy quan tâm nhiều hơn đến những nơi diễn ra các câu chuyện trong cuốn sách đó. Anh ấy đọc về du lịch và đặt mình vào phong cách sống thượng lưu ở những thành phố lớn như Nassau, New York, Paris và Monte Carlo.

Trong suốt những năm trung học, Joe thường bỏ học và lái xe đến Nashville, cách nhà anh ấy chừng 30 dặm, chỉ để được đi qua nhà người hàng xóm giàu có ở thành phố đó – Belle Meade. Một cậu bé 16 tuổi tay trắng, từ một thị trấn nhỏ, bỏ học chỉ để được nhìn thấy những ngôi nhà to lớn, đắt tiền. Nhưng hơn cả những ngôi nhà đẹp đẽ và việc du lịch đến những nơi tuyệt vời ở nước ngoài, với Joe, tiền đem lại sự tự do và thoát khỏi những mối lo toan hàng ngày. Cha mẹ anh thường xuyên phải lo lắng về tiền trong suốt cuộc đời họ, Joe không hề muốn có một cuộc sống như vậy chút nào.

Trong thời gian học đại học, Joe đã thi đạt chứng chỉ về chính trị học. Anh đã làm rất nhiều công việc, như nhân viên văn phòng tại Hạ viện, sắp xếp lịch biểu diễn cho các ban nhạc tại câu lạc bộ vào buổi tối, và cuối cùng trở thành một nhân viên bất động sản. Anh thừa nhận mình rất ghét việc bán nhà. Tuy nhiên, một ngày khi tham dự một cuộc hội thảo về mua bán bất động sản và lắng nghe Tom Hopkins – một trong những tên tuổi lớn của giới đào tạo bất động sản và diễn giả chuyên nghiệp lúc đó – nói chuyện. Trong khi lắng nghe Tom, Joe đã nghĩ về công việc cũng như cuộc sống của ông: đi khắp mọi nơi để tổ chức những cuộc hội thảo và tận hưởng những khoảng thời gian thật đẹp đẽ. Anh quyết định rằng đó là những gì anh muốn làm trong tương lai.

Joe đã mất hơn hai năm để chuẩn bị, một ngày anh quyết định từ bỏ công

việc của mình và bắt đầu đến gõ cửa từng nhà, cố gắng thuyết phục mọi người như thể mình là một nhà diễn thuyết thực sự. Khi có người hỏi anh đang nói về vấn đề gì vậy? anh chỉ trả lời bằng một câu hỏi: “Ngài thực sự muốn gì ạ?”. Nếu anh có thời gian để đọc một hay hai quyển sách về bất kỳ vấn đề nào, anh có thể kết hợp chúng lại để tổ chức một cuộc thảo luận về vấn đề đó. Một vài người trách mắng Joe về việc anh đang chây ì nhưng lại lãng phí thời gian vô ích, nhưng anh thật sự đang làm việc để kiếm sống. Như hầu hết những người mới kinh doanh nhỏ khác, Joe cố gắng hết sức để sống với khoản tiền ít ỏi mà mình kiếm được, anh thậm chí chẳng tiết kiệm được chút nào để trả tiền thuế cả. Vì thế, cuối năm đó anh nhận thấy mình, như anh diễn tả, “nằm trên sàn nhà trong tư thế của thai nhi, với tấm hóa đơn thuế trước mặt mà tôi biết mình không có cách nào để trả.” Dù đã tìm đủ mọi cách, Joe vẫn mắc kẹt với vấn đề này. Nhưng anh quyết tâm không từ bỏ, vì vậy mọi thứ cuối cùng cũng được giải quyết.

Joe nói với tôi rằng một trong những yếu tố quan trọng nhất trong câu chuyện thành công của anh ấy là việc anh quyết định mình phải luôn chiến thắng trong các cuộc cạnh tranh. Phương pháp mà anh thuộc nằm lòng trong công việc chính là: “Biết nhiều hơn, trở nên nhanh hơn, và phục vụ khách hàng chu đáo hơn đối thủ cạnh tranh”. Khi một công ty xét tuyển vị trí tư vấn/ diễn thuyết, những đối thủ của anh thường gửi đơn xin việc bằng thư điện tử, hoặc qua dịch vụ chuyển phát nhanh. Trong khi Joe cọ hai đồng 5 xu vào nhau, mua một vé máy bay và tự mình chuyển đến công ty đó. Chính vì vậy anh luôn nhận được công việc. Joe làm việc chăm chỉ hơn, học hỏi nhiều hơn và anh luôn bị thôi thúc với ý nghĩ mình phải trở nên tốt hơn những người khác.

Vào thời điểm đó, công việc chính của Joe là nói chuyện với những nhân viên của một loạt hệ thống trường học tại thành phố Mountain, bang Tennessee. Buổi diễn thuyết có thể diễn ra trong phòng thể thao của trường trung học dành cho các giáo viên, hay ở những quán cà phê trước những người công nhân, những người giúp việc, những tài xế tắc xi – tất cả mọi người. Anh kiếm được 300 đô-la mỗi ngày và anh cảm thấy rất tự hào vì điều đó. Joe chia sẻ: “Tôi cứ mê mải làm việc trong những khách sạn xập xệ, bẩn thỉu; ăn đồ ăn nhanh và trải qua nhiều đêm xa nhà. Tôi cứ bèn bĩ như vậy. Không có gì hơn cả. Trừ việc học hành. Tôi đã đọc mọi thứ, mọi loại sách báo và đến giờ tôi vẫn giữ thói quen đó; từ tạp chí kinh doanh The Wall Street Journal, đến tạp chí âm nhạc, tạp chí thời trang Architectural Digest, The Economist”. Có nhiều ngày, Joe đọc như nuốt từng chữ năm loại báo khác nhau mà cộng lại chúng có thể xếp thành chồng.

Joe kể với tôi rằng, anh không bao giờ lập một kế hoạch kinh doanh cụ thể, nhưng anh vẫn luôn đạt được các mục tiêu của mình. Anh biết chắc chắn

mình muốn điều gì trong cuộc sống để hướng đến và gắn mình vào với nó cho đến khi anh giành được nó.

Giờ đây, Joe là một trong những người có thu nhập cao nhất và là diễn giả thành công nhất nước Mỹ. Anh thường xuyên đến những địa điểm mà anh đã đọc trong những cuốn tiểu thuyết của Ian Fleming khi còn nhỏ, và sống trong những ngôi nhà to lớn đắt tiền ở Nashville như những căn nhà anh đã từng bỏ học và lái xe đến ngắm nhìn.

JOHN – Nhân viên bảo hiểm, tư vấn tài chính

John sống ở Fort Worth, Texas. Cha anh là một thợ xẻ đá, ông làm việc cả tuần để dành tiền hỗ trợ cho công việc giảng đạo không thu phí của mình vào ngày Chủ nhật. Anh kể với tôi rằng cả gia đình anh không ai quen biết một người giàu có nào và mọi người đều làm ra vẻ cho rằng người giàu có là những người đầy tội lỗi.

Hàng ngày, John làm việc cùng cha sau giờ tan học và sáu ngày một tuần trong suốt kỳ nghỉ hè kể từ khi anh học lớp một. Năm 14 tuổi, anh đã trở thành một thợ xẻ đá lành nghề hơn bất kỳ đứa trẻ nào cùng tuổi. Công việc này chỉ được trả công theo khối lượng công việc chứ không tính theo giờ làm, John đã học được một bài học từ hệ thống kinh doanh tự do này: Bạn sản xuất hàng hóa càng nhiều, bạn càng kiếm được nhiều tiền cho gia đình bạn.

Thời gian đó, trong một lần gia đình lâm vào tình cảnh khó khăn về tài chính, John đã hứa với mẹ anh ấy rằng một ngày nào đó anh sẽ trở nên giàu có để bà không bao giờ phải lo lắng về tiền nữa. Anh nói đó không phải là một lời hứa suông, mà là một lời thề để từ đó anh có quyết tâm biến nó thành hiện thực. Anh nói với tôi rằng trong tất cả những lời hứa anh đã thực hiện, lời hứa với mẹ anh là phần thưởng và cũng là niềm tự hào lớn nhất trong cuộc đời anh.

John vừa làm việc vừa theo học đại học. Trong suốt quá trình đó, anh thuê những người bạn sinh viên làm việc cho mình. Anh nói rằng điều khiến anh ngạc nhiên là mọi người làm việc rất chăm chỉ khi họ được trả công tính theo giờ làm việc, họ không bao giờ biểu lộ sự quan tâm đến tài sản của anh hoặc làm tổn thất hoặc thắc mắc về sự phát triển trong công việc kinh doanh của anh. Họ chỉ muốn được trả công xứng đáng với công sức của họ. Nhưng John vẫn muốn tìm hiểu nhiều hơn về kinh doanh để có thể trở nên giàu có.

Mặc dù lớn lên trong nghèo khó, chưa bao giờ có tiền trong túi hay chưa từng được đào tạo về kinh doanh, tất cả dường như rất đơn giản đối với John. “Nếu tôi được trả 200 đô-la cho một ngày làm việc và tôi nợ những người đã giúp đỡ tôi 100 đô-la, khi đó tôi đã là một nhà kinh doanh rồi. Còn nếu tôi được trả công 100 đô-la cho một ngày làm việc, và tôi nợ những người đã giúp đỡ tôi 200 đô-la, thì khi đó tôi sẽ là một kẻ trốn tránh, vì tôi không có tiền để trả cho họ và họ có thể sẽ giết tôi bằng các dụng cụ xẻ đá”. Chính vì vậy, John đã học cách tính toán lợi nhuận và những khoản thua lỗ của mình trong hàng giờ để đảm bảo luôn có đủ tiền trả nợ cho những người đã giúp đỡ anh. John đặt ra những mục tiêu chắc chắn về tài chính, và nếu đạt được chúng, anh sẽ tự thưởng cho mình một bữa tối thịnh soạn với món bít tết tại một nhà hàng nổi tiếng. Chẳng mấy chốc anh sẽ được ăn bít tết mỗi tối thôi!

John nói rằng phép toán đơn giản như trên để trở nên giàu có đã tạo cho anh khả năng phán đoán tuyệt vời. “Nếu bạn đang cháy túi, bạn sẽ thấy giá của một chiếc bánh mì kẹp thịt dường như rất đắt. Nếu bạn có hàng đồng tiền thì giá của chiếc bánh mì kẹp thịt đó chẳng đáng là bao.” John kể rằng, khi anh kiếm được nhiều tiền, anh thấy mọi thứ dường như rẻ hơn rất nhiều. Trong khi giá của một chiếc bánh mì kẹp thịt hay những loại hàng hóa khác vẫn giữ nguyên, việc có nhiều tiền hơn có lẽ đã biến mọi thứ trở thành một món hời. John quyết tâm xây dựng một thế giới cho riêng mình mà ở đó giá cả của mọi loại hàng hóa không còn là điều đáng quan tâm.

John quyết định sẽ học tất cả mọi điều về tiền bạc và thành công. Anh muốn học tất cả để có thể tìm ra con đường giúp anh trở nên giàu có và có được những quyết định đầu tư vào sự giàu có đó một cách khôn ngoan, sáng suốt. Hiện nay, anh là một chuyên gia tư vấn, hoạch định đầu tư tài chính cho những người sở hữu tài sản có giá trị vượt mức 100 triệu đô-la. John bị cuốn hút bởi những điểm chung của sự sung túc mà anh chứng kiến khi làm việc với những người rất giàu có. John từng nói, để đạt được điều đó bạn cần phải có những yếu tố sau: năng lực, sự chăm chỉ, tính kiên nhẫn, phục vụ khách hàng dựa trên nhu cầu của họ chứ không phải theo nhu cầu của bạn và hãy nhớ, chi tiêu ít hơn số tiền bạn kiếm được.

BRAD – Brad là lãnh đạo một trong những văn phòng đầu tư tài chính hàng đầu của một công ty lớn ở Canada

Brad lớn lên trong một gia đình đông đúc: hai anh chị em, người mẹ đơn thân, một người dì chưa lập gia đình cộng với ông bà; tất cả sống trong một căn nhà nhỏ chỉ có một phòng tắm chung cho mọi người. Theo Brad, trong gia đình anh, “tình yêu thương thì rất nhiều nhưng tiền lại luôn khan hiếm”. Họ cảm thấy điều đó rõ nhất vào các buổi mua sắm đồ tạp phẩm. Việc đi đến các cửa hàng luôn gây ra tình trạng căng thẳng và bức bối vì họ không có đủ tiền để mua bất kỳ thứ gì họ muốn. Vì vậy, họ thường phải mua bánh mì cũ, sữa bột và nước cam đóng chai thay vì nước cam tươi. Những trải nghiệm này đã khiến Brad ghét thậm tệ cảm giác không có tiền.

Một bước ngoặt diễn ra với Brad khi anh tuyệt thực trước lễ Giáng sinh. Anh nghĩ nếu anh tuyệt thực, không ăn gì thì sẽ tiết kiệm cho gia đình một khoản tiền dành cho ngày lễ Giáng sinh. Sau ba ngày nhịn ăn, anh không thể tiếp tục được nữa và anh quyết định rằng sẽ không bao giờ để tiền sai khiến cuộc đời mình nữa, và cuộc sống của anh nhất định sẽ quyết định vấn đề tiền bạc của anh.

Brad quyết tâm phải trở nên giàu có. Anh làm việc trong ngành xây dựng và sống trong một căn phòng phía trên nhà tang lễ với giá thuê 100 đô-la một tháng. Sau đó, anh chuyển sang nghề buôn bán lẻ nên có thể kiếm được nhiều tiền hơn một chút, và vì thế anh có thể mua sách về đọc. Anh đã học hỏi về sự thành công và giàu có bằng cách đọc ít nhất 50 cuốn sách mỗi năm. Brad nói anh đã đầu tư ít nhất 100 nghìn đô-la vào sách và tham dự các cuộc hội thảo. Thậm chí, sau khi trở thành một nhà triệu phú, Brad vẫn tiếp tục tham dự các buổi diễn thuyết và các cuộc hội thảo được tổ chức trên toàn thế giới để bày tỏ suy nghĩ của mình về những tư tưởng và những nhà lãnh đạo vĩ đại của thế giới. Anh bắt đầu làm quen với những người có cùng chí hướng, họ có thể tạo động lực và gây ảnh hưởng để anh trở nên tốt hơn bằng việc đặt nhiều hy vọng vào anh.

Brad tiếp tục duy trì những chuyến đi trong vòng 25 năm. Bạn hãy cho anh ấy một ngày cụ thể, anh ấy có thể nói cho bạn biết hôm đó anh ấy ở đâu, cùng với ai, nói về chuyện gì và anh ấy đang nghĩ gì. Trong thời gian tôi đang viết cuốn *“It’s Called Worked for a Reason!”*, tôi đã gọi điện cho Brad để nhờ anh ấy xem lại một bài phát biểu mà tôi đã đọc cho anh ấy nghe từ 10 năm trước và để nhắc tôi nhớ về những điều đặc biệt mà tôi đã từng nói. Chỉ mất chừng vài giờ đồng hồ, tôi đã có một danh sách những điều anh ấy đã học trong suốt khóa học ngày đó của tôi. Anh ấy cũng nói với tôi những

người tham gia khóa học đã làm việc tốt như thế nào kể từ đó.

Brad cũng là một người luôn khao khát đặt ra những mục tiêu. Ngày đầu năm mới anh thường ngồi bên bể bơi trong một khu nghỉ dưỡng tuyệt đẹp và lên một danh sách về mọi điều anh muốn có trong cuộc sống. Những mục tiêu này bao gồm cả tiền bạc, sức khỏe, tinh thần, về kinh doanh, sự phát triển của cá nhân, gia đình, những chuyến đi, và mọi điều khác nảy ra trong suy nghĩ của anh ấy. Chúng được nêu ra một cách rõ ràng, cụ thể và anh không ngừng nhắc lại chúng để tự giám sát sự tiến bộ của mình. Anh cũng hướng dẫn các con anh làm những việc tương tự như vậy.

Nếu bạn hỏi Brad rằng năm 17 tuổi anh đã mong muốn mình sẽ trở thành người như thế nào trong tương lai, thì sau khi nghe câu trả lời của anh ấy, chắc chắn bạn sẽ nhận ra rằng anh ấy bây giờ chính xác như những gì anh ấy từng hình dung khi đó. Anh ấy biết mình muốn có một người vợ như thế nào và giờ vợ anh đúng như anh ấy mong muốn. Anh ấy biết mình muốn con cái sẽ trở thành người như thế nào và giờ chúng cũng đúng như ý muốn của anh. Anh ấy cũng sẽ nói với bạn rằng, anh ấy mong sẽ có thật nhiều tiền, thật nhiều thời gian để tiêu xài và anh ấy cũng muốn chia sẻ thật nhiều tiền cho những người cần chúng. Anh ấy đã đạt được những điều đó. Anh ấy cũng sẽ nói với bạn rằng anh ấy sẽ kiếm đủ tiền để không bao giờ phải lo lắng về nó nữa.

Brad nói: “Mong muốn của tôi rất rõ ràng, tôi có thể phác họa chúng như một họa sỹ vậy”.

Giờ đây Brad sống như một ngôi sao điện ảnh dưới lột của một gã trai bình thường. Anh ấy yêu cuộc sống, gia đình và bạn bè. Anh ấy đã không bao giờ từ bỏ trong bất kỳ hoàn cảnh nào và anh nói, anh cũng sẽ làm tương tự như vậy trong tương lai.

PEGGY – Nhân viên bất động sản và chuyên viên thiết kế

Peggy sinh ra trong một gia đình nghèo khó. Cha cô là một “kẻ nghiện rượu khốn khổ”, nhưng khi ông tỉnh táo cô lại bị lôi cuốn bởi sự tự tin của ông. Khi còn nhỏ, mọi người thường hỏi cô rằng “Lớn lên cháu muốn trở thành người như thế nào?”. Cô ấy sẽ tuôn ra một danh sách dài những nghề như: diễn viên, tiếp viên hàng không, vũ công, bác sỹ thú y, nhà khoa học, nhà khảo cổ học và bất kỳ nghề nào mà cô ấy thấy thích lúc đó. Cha cô ấy nói rằng cô ấy có thể trở thành bất kỳ người nào mà cô ấy muốn và cô ấy đã tin lời ông. Mọi người đều khuyên cô chỉ nên chọn một nghề thôi nhưng cha cô chẳng bao giờ giới hạn những ý thích của cô ấy cả.

Peggy bước vào tuổi dậy thì năm cô lên 12 tuổi, gia đình cô khó khăn đến nỗi không có đủ tiền để mua áo lót cho cô. Cảm thấy nhục nhã, cô đã tự nhủ rằng: “Điều này sẽ không bao giờ lặp lại với mình nữa”. Có thể nói, động lực thúc đẩy Peggy chính là chiếc áo lót.

Peggy tốt nghiệp trung học vào tháng năm và lập gia đình vào tháng sáu năm cô 18 tuổi. Cô sinh con trai đầu lòng chỉ sáu ngày trước khi bước sang tuổi 19. Trong năm năm sau đó, cô đã có thêm hai cậu con trai nữa. Năm 26 tuổi, cô li dị chồng, anh ta đã nói với cô rằng nếu cô rời bỏ anh ta, anh ta sẽ không bao giờ trả tiền cấp dưỡng cho lũ trẻ. Anh ta đã làm như vậy suốt tám năm sau đó.

Peggy chưa từng đi làm việc và cô cũng không có bất kỳ kỹ năng nào ngoài kỹ năng đánh máy cô từng học thời trung học. Vì thế cô thuê một chiếc máy đánh chữ cũ, luyện tập kỹ năng này, nhờ đó cô đã tìm được công việc thư ký luật. Sau một tuần, họ nói rằng kỹ năng của cô còn hạn chế và sa thải cô với tiền công của hai tuần làm việc. Nhưng Peggy tự nhủ rằng, “Chẳng sao cả. Mình sẽ lại kiếm được việc thôi”. Và cô đã làm được. Cô tìm được một công việc mới với mức thu nhập 475 đô-la một tháng. Cô không có trợ cấp nuôi con và tiền thuê nhà mất 350 đô-la một tháng. Để chấm dứt tình trạng nợ nần, cô bán tất cả mọi thứ cô có. Một người đàn ông mà cô đang hẹn hò lúc đó đã dạy cô cách chia bài. Cô làm thêm công việc chia bài vào buổi tối và làm công việc thư ký vào ban ngày. Peggy đã làm cả hai công việc đó trong khi cố gắng nuôi dạy ba cậu con trai nhỏ. Nhưng cô ấy đã sắp xếp được. “Đó là những ngày thật đen tối và giờ đây tôi rất biết ơn về món quà của sự tuyệt vọng lúc đó. Tôi đã tự nhủ mình phải tồn tại và tôi đã làm được điều đó.”

Peggy phải làm việc cả ngày đêm vì thể lịch trình của cô khá vất vả, cuộc sống trở nên khó khăn đối với một bà mẹ cùng ba đứa trẻ. Cô quyết định

chuyên sang làm nhân viên bất động sản vì công việc này không những có khả năng mang lại nguồn thu nhập cao mà thời gian làm việc lại rất linh hoạt. Ít nhất cô ấy có thể làm việc 80 giờ bất kỳ trong một tuần.

Từ khi bắt đầu công việc môi giới bất động sản, Peggy đã có thể tiết kiệm chi phí sinh hoạt. Vì cô ấy làm việc để kiếm hoa hồng nên cô phải bán mọi thứ thật nhanh. Cô đã bán được một ngôi nhà với giá 19.500 đô-la và nhận được phần hoa hồng trị giá 585 đô-la. Một năm sau, cô mua được một ngôi nhà cho riêng mình, điều đó thật vĩ đại đối với một người phụ nữ mà mới chỉ hai năm trước đây thôi còn chưa có cả xe hơi riêng.

Giờ đây, Peggy làm những việc mà cô ấy thích, không phải để tồn tại như trước đây và những việc đó đã giúp đỡ nhiều người biến giấc mơ của họ thành hiện thực. Cô có niềm yêu thích đặc biệt với công việc kinh doanh bất động sản. Peggy đã kiếm được nhiều tiền hơn so với khoản hoa hồng 585 đô-la đầu tiên mà cô kiếm được. Khoản tiền hoa hồng trung bình mà cô kiếm được hiện nay vượt quá 20.000 đô-la. Cô sở hữu 15 ngôi nhà, cô thường mua, nâng cấp và bán những căn nhà khác. Hiện nay, Peggy và các cộng sự của cô là nhóm được xếp hàng đầu trong lĩnh vực bất động sản và cô có một mạng lưới tài sản lên tới trên 2,5 triệu đô-la.

RANDY GAGE – Nhà kinh doanh, tác giả, tỷ phú

Randy là con trai thứ của một bà mẹ đơn thân, bà đã phải nuôi nấng ba đứa trẻ bằng việc gõ cửa từng nhà để bán mỹ phẩm Avon. Vì thế, khi Andy bắt đầu với hai bàn tay trắng, sự quyết tâm đã khiến anh trở nên tốt hơn. Anh đã gặp một vài thất bại trong sự nghiệp nhưng anh vẫn kiên trì, và không những trở thành một tỷ phú, anh còn giúp đỡ hàng triệu người đạt được thành công lớn thông qua những quyển sách, những buổi hội thảo và những khóa đào tạo của mình.

Yếu tố quan trọng nhất đối với Randy là đưa ra quyết định về việc trở nên giàu có. Thậm chí khi còn là một cậu bé, anh đã ghét cay ghét đắng sự nghèo khó và thề rằng anh sẽ có thật nhiều tiền khi lớn lên. Anh nói với tất cả những người bạn của mình rằng anh sẽ trở thành một tỷ phú khi anh 35 tuổi. Bạn thử đoán xem anh ấy bao nhiêu tuổi khi đạt được điều đó? Bạn đoán đúng rồi đấy: anh ấy trở thành tỷ phú năm 35 tuổi.

Ở độ tuổi thiếu niên, Randy đã nghiện rượu, sau đó anh nghiện ma túy nặng. Anh đã bị buộc phải thôi học và vào tù năm 15 tuổi vì hàng loạt vụ trộm cắp và cướp có vũ khí. Thậm chí trong quãng thời gian khủng hoảng này, anh vẫn giữ niềm tin rằng mình sẽ trở nên giàu có khi trưởng thành.

Randy không có mong muốn hay giấc mơ nào cụ thể, rõ ràng. Anh biết rằng anh không có cái nhìn rõ ràng về những điều mà anh hướng đến. Giống như hầu hết chúng ta, anh cũng tin vào những điều như tiền là vật xấu xa, những người giàu có là những con quỷ dữ, và theo một cách nào đó thì những người nghèo khổ thật thiêng liêng và quý giá.

Kết quả là, anh cố gắng phấn đấu để đạt được thành công lớn và anh làm việc rất chăm chỉ. Nhưng anh gặp thất bại dù đã nỗ lực rất nhiều, tất cả đã phá hủy sức khỏe, các mối quan hệ và nhiều khía cạnh khác trong cuộc sống của anh. Randy phá sản khi công ty của anh bị sở thuế tịch biên và đưa ra bán đấu giá vì các khoản nợ.

Anh không còn gì cả, không xe cộ, không tiền bạc, không thẻ tín dụng, chỉ còn lại khoản nợ 55.000 đô-la. Anh đã bán đồ đạc để trả tiền thuê nhà và phải nằm ngủ dưới sàn nhà. Cuộc sống của anh thật sự bế tắc. Nhưng anh đã tập chịu đựng và làm quen với nó, thời gian này anh bắt đầu có những hình dung rõ nét về tương lai, về giấc mơ trong cuộc đời anh.

Randy đọc hàng trăm cuốn sách và ghi chép những điều hay mà anh đọc được trong hàng tá cuốn sổ. Anh đến các buổi thảo luận chuyên đề, các cuộc hội thảo và bắt đầu đánh giá cách sử dụng thời gian của mình. Anh quan sát những người mà anh đang lãng phí thời gian với họ và quyết định phải làm điều gì đó để thay đổi.

Anh không ngại phải làm việc lâu và vất vả hơn những người khác. Anh đưa ra phương châm: “Hôm nay tôi sẽ làm những việc mà người khác không làm, vì thế trong tương lai tôi có thể làm những việc mà người khác không thể làm”. Và anh đã biến điều đó thành hiện thực.

Hiện tại, Randy đang sống trong căn nhà mơ ước của anh với những bộ quần áo được thiết kế riêng và những đôi giày nhiều hơn cả ở cửa hàng Armani. Anh đã gần 50 tuổi và sức khỏe của anh còn tốt hơn năm anh 20 tuổi, anh sắp xếp kế hoạch kinh doanh của mình xen kẽ với kế hoạch của bốn đội bóng mà anh tham gia. Randy có cả một “hạm đội” những chiếc xe thể thao và xe hơi sang trọng, và thức dậy trên chiếc thuyền buồm ngắm cảnh ngoài vịnh. Mùa đông, anh đến Florida; còn mùa hè, bạn sẽ thấy anh ở Paris hoặc Costa Rica. Hiện tại, anh đang thực hiện chuyến đi vòng quanh thế giới và hướng dẫn mọi người cách thức vươn tới thành công.

Đó là những câu chuyện thú vị phải không?

Tôi rất yêu quý những người bạn này và cả câu chuyện của họ nữa. Bạn có thể nói rằng tôi là người may mắn vì có những người bạn như thế. Đúng vậy, tôi quả là người may mắn. Điều may mắn nhất là tôi có thể gọi điện cho họ khi tôi gặp khó khăn và những câu chuyện của họ luôn giúp ích cho tôi rất nhiều. Bạn có thể cho rằng những người giàu có, thành công chỉ là do may mắn, hoặc tài sản của họ là do thừa kế mà có. Thực tế, có thể là họ đã làm việc cật lực để đạt được điều đó đấy.

Bạn biết vì sao không? Xung quanh bạn đầy những người như vậy. Họ có thể không phải là những tỷ phú, nhưng tôi có thể bảo đảm với bạn rằng những câu chuyện vượt qua nghịch cảnh của họ có thể khuyến khích bạn rất nhiều.

Bạn có thể là một người giống như bất kỳ người bạn nào của tôi. Câu chuyện của bạn không thể bi đát hay phức tạp hơn câu chuyện của những người bạn mà tôi đã kể ở trên. Thậm chí nếu điều đó đúng, thì bạn cũng có thể vượt qua nếu bạn nhìn vào những gì họ đã làm và tích cực học hỏi những bài học của họ.

Luôn có cơ hội để thành công

Sau khi đọc hàng trăm trang tiểu sử của những người vĩ đại, tôi nhận ra một điều rằng những người thành công rất giống nhau. Những câu chuyện của họ chứa đựng mẫu số chung. Tất cả chúng ta thường hướng tới những người đặc biệt. Nhưng theo tôi, chúng ta nên xem họ là những người bình thường làm những việc đặc biệt thì hơn.

Khi đọc năm câu chuyện về những người bạn của tôi bạn có nhận thấy những điểm tương đồng không? Đây là một số điểm:

- Họ đều bắt đầu từ hai bàn tay trắng.
- Họ đều phải đối mặt với nghịch cảnh trong cuộc sống.
- Họ có mọi lý do để bị phá sản, nhưng họ đều “từ chối”.
- Họ đều đưa ra quyết định trở nên giàu có.
- Họ đều làm việc chăm chỉ hơn, nhanh hơn và thông minh hơn đồng nghiệp của họ.
- Họ đều học tập chăm chỉ để thành công.
- Họ đều có những mục tiêu cụ thể.

Bạn hãy nhìn lại những sự việc đã xảy ra trong cuộc sống của bạn. Sau đó, hãy đọc lại những điểm mà tôi đã đưa ra ở trên. Rồi bắt tay vào làm việc ngay. Không lý do. Không than vãn. Hãy đọc những câu chuyện ở trên để truyền cảm hứng cho bạn làm việc tốt hơn. Đó không phải là việc bạn phải trở nên thông minh hay trở nên đặc biệt hơn. Điều quan trọng là bạn có sẵn sàng bắt tay vào làm việc hay không.

Bạn có thể làm được chứ?

Tất nhiên là bạn có thể. Tôi chưa từng gặp bất cứ người nào không thể làm việc tốt hơn, và bạn cũng không phải là trường hợp ngoại lệ. Bạn có thể làm được. Nhưng đó không thực sự là một câu hỏi. Mà câu hỏi là, bạn sẽ làm được chứ? Điều đáng nói ở đây là không phải bạn có thể làm được hay không mà là bạn sẽ làm được hay không. Nếu bạn đang chán ngấy việc mình luôn bị tụt lại đằng sau, bạn sẽ thay đổi điều đó và bắt đầu tiến lên phía trước chứ? Tôi hy vọng rằng bạn sẽ quyết định được.

Tiến lên phía trước được bao xa là tùy thuộc vào bạn. Thực hiện theo các chỉ dẫn của tôi bạn có thể trở nên giàu có. Nhưng việc giàu hay không còn tùy thuộc vào bạn. Có trở thành triệu phú hay không cũng tùy thuộc vào bạn. Bạn lựa chọn việc áp dụng những nguyên tắc trên như thế nào. Nguyên tắc không bao giờ thay đổi, chỉ có những con số 0 bạn đặt sau tài khoản của mình thay đổi mà thôi.

Đó không phải là điều dễ dàng. Thi thoảng sẽ có những điều gây cản trở cho bạn. Không có gì là hoàn hảo. Nhưng việc trở nên giàu có có thể đạt được. Giờ đây, bạn biết điều đó như thế nào và sự thật là nó không quá khó khăn. Điều khó khăn là bạn đạt được sự giàu có ở cấp độ nào mà thôi.

Khi nhìn lại cuộc sống, công việc và tài khoản ngân hàng của mình, bạn có thể nghĩ rằng trở nên giàu có hoặc tiến tới một tương lai tốt đẹp hơn là điều không thể. Nếu bạn nghĩ không thể, thì bạn sẽ không thể đạt được điều đó. Đừng suy nghĩ theo cách đó nữa. Nếu bạn nói rằng, điều đó là không thể thì nó sẽ đúng như vậy. Bạn cũng đừng nói theo cách đó nữa. Nếu bạn hành động như thể điều đó không thể xảy ra, nó sẽ diễn ra đúng như cách bạn hành động. Vì vậy, đừng hành động như vậy nữa.

Để đạt được điều “không thể” thì cần phải có kỷ luật. Kỷ luật đòi hỏi chúng ta phải làm việc – một sự cam kết rõ ràng hàng ngày trong hành động để đạt được thành công. Đó chính là vấn đề tôi muốn đề cập đến trong việc đưa ra các mục tiêu. Bạn đưa ra quá nhiều điểm cần phải chú ý trong mục tiêu dài hạn nhưng lại gần như không chú ý đến các kế hoạch hàng ngày và những việc cần làm để đạt được mục tiêu.

Bài học *không thể* của tôi

Tôi lớn lên trong một trang trại nuôi gà có tên gọi là Henry. Chúng tôi nuôi hàng trăm con gà. Chúng tôi còn có cả thỏ, dê, lợn, bò, chim bồ câu, ngựa và nhiều loài chim và động vật khác nữa. Một ngày, một con bê được sinh ra, và tôi, một cậu bé, đã có thể đỡ được con bê và bế nó đi vòng quanh. Cha tôi nói nếu ngày nào tôi cũng bế con bê đó, thì khi nó lớn lên, tôi có thể vẫn bế được nó. Tôi đã nghi ngờ lời nói của cha. Ông giải thích rằng con bê sẽ lớn lên từng ngày nhưng nó sẽ không lớn nhanh đến nỗi tôi không thể bế nó vào ngày tiếp theo. Ông nói rằng nếu tôi chỉ bỏ qua một ngày dù với bất kỳ lý do nào thì tôi sẽ không thể làm được điều đó nữa. Điều này dường như là không thể đối với tôi. Tôi nhìn con bò mẹ, nó nặng khoảng 250 kg. Tôi không thể tưởng tượng được việc bế một con bò 250 kg, nhưng tôi luôn tin tưởng vào cha tôi, vì thế tôi nói tôi sẽ làm được. Tôi bế con bê lên và tự nhủ, “Ngày thứ nhất”. Hôm sau, tôi ra chuồng bò và bế con bê. Không vấn đề gì cả. “Ngày thứ hai”. Tôi làm việc đó trong khoảng một tuần mà không có vấn đề gì xảy ra cả. Rồi trời mưa, và tôi bận, tôi còn phải đi chơi với lũ bạn và thế là tôi bỏ qua một ngày.

Sau ngày hôm đó, tôi ra chuồng bò và tôi thấy thật khó khi bế con bê lên. Cha tôi chỉ mỉm cười và nói, “Nếu con muốn làm điều không thể, con không thể bỏ qua một ngày”. Rồi tôi lại bận việc và lỡ tiếp ngày thứ hai. Khi tôi ra chuồng bò với cha tôi, tôi đã không thể bế con bê đó lên được. Dù tôi có cố gắng đến mức nào tôi cũng không thể làm được. Còn cha tôi chỉ cười lớn.

Nếu tôi cứ tiếp tục bế con bê đó hàng ngày, tôi không biết liệu tôi có thể bế nó khi nó nặng 250 kg hay không. Sau tất cả, thật khó để có thể ôm một con bò trên 200 kg trong một vòng ôm. Nhưng tôi không bao giờ quên bài học đó. Nếu bạn muốn đạt được điều “không thể”, bạn không nên bỏ lỡ một ngày nào. Đó là sự rèn luyện hàng ngày, công việc hàng ngày để vươn tới, để đạt được những điều có thể. Điều “không thể” không quan tâm liệu bạn có bận hay không, trời có mưa hay không, hoặc bạn có cảm thấy khỏe trong người hay bạn muốn đi chơi với bạn bè,... nó luôn đòi hỏi bạn phải làm tất cả những việc bạn có thể làm hàng ngày.

Có thể việc trở nên giàu có dường như là bất khả thi đối với bạn. Tôi nhớ lại câu chuyện của tôi khi tôi ở trong hoàn cảnh đó. Khái niệm bình an vô sự có thể là một cái gì đó mà bạn không thể vòng tay ôm lấy được. Điều đó không quan trọng. Bạn vẫn phải làm việc hàng ngày. Bạn vẫn phải tiêu ít tiền đi, tiết kiệm tiền, trả một ít nợ và bạn phải làm điều đó hàng ngày. Bạn không được bỏ lỡ một ngày nào.

Bài tập cuối cùng

Giờ đây bạn biết phải làm điều gì để có thể trả hết nợ nần và trở nên khấm khá hơn. Bạn chỉ phải soạn một bản cam kết sẽ làm việc đó mà thôi. Nhưng một bản cam kết đạt được những mục tiêu chỉ là bước đầu để có một tương lai tài chính an toàn. Tôi muốn bạn sử dụng những nguyên tắc này và biến chúng thành nguồn động lực để đạt được mục tiêu cao hơn: trở nên giàu có. Bạn xứng đáng đạt được điều đó.

Hãy nhớ, tôi đã trở nên giàu có như thế nào. Tôi đã quyết định phải trở nên giàu có. Tất cả những người bạn thân thiết của tôi, Joe, John, Brad, Peggy và Randy, cũng đưa ra quyết định đó. Giờ đây bạn cần phải đưa ra quyết định của chính mình.

Hãy dành ra một phút và viết ra quyết định để trở nên giàu có của bạn. Điều đó vẫn chưa đủ nếu bạn chỉ để những quyết định đó trong đầu hoặc nói ra. Hãy biến chúng thành hiện thực bằng cách viết ra giấy.

QUYẾT ĐỊNH ĐỂ TRỞ NÊN GIÀU CÓ CỦA TÔI.

...
...
...
...
...

Bây giờ bạn hãy ký tên vào bản cam kết đó. Đây là bản hợp đồng với chính bản thân bạn. Đây cũng là thỏa thuận mà bạn đang thực hiện với chính bản thân mình và tương lai của mình. Bạn không phải thỏa thuận với tôi. Quyết định trở nên giàu có của bạn chẳng có ý nghĩa gì đối với tôi cả. Nó được thực hiện vì chính bạn. Hãy coi quyết định này như một hợp đồng ràng buộc. Bạn có thể nói rằng: “Điều này thật ngốc nghếch. Ai mà biết được tôi có thực hiện đúng theo bản hợp đồng này hay không chứ?” Chỉ mình bạn biết điều đó thôi. Bạn là người duy nhất giám sát bản thân mình.

Vì bạn có thể bỏ qua bài tập cuối cùng này, hãy tạm dừng, quay trở lại và viết quyết định trở nên giàu có của mình ra giấy. Điền ngày tháng và ký tên vào đó. Và đừng bao giờ quên rằng:

Thỏa thuận là thỏa thuận, phải tuân thủ thôi.

12 cách của Larry để trả hết nợ nần và trở nên khấm khá hơn:

1. Biết bạn đang ở đâu.
2. Chịu trách nhiệm cho tình huống.
3. Cảm thấy tội tệ vì điều đó và trải nghiệm sự hối tiếc.
4. Đưa ra quyết định cho mọi điều để trở nên khác biệt.
5. Biết chính xác bạn muốn tương lai của mình như thế nào.

6. Lập một kế hoạch để đạt được điều đó.
7. Biết bạn sẵn sàng từ bỏ điều gì để đạt được điều bạn mong muốn.
8. Chi tiêu ít hơn thu nhập của bạn.
9. Hình dung ra những cách thức để kiếm tiền.
10. Dừng mọi chi tiêu không cần thiết.
11. Trả nợ càng nhanh càng tốt và chỉ vay những khoản nợ dài hạn khi cần thiết.
12. Xây dựng một tấm đệm an toàn. Tiết kiệm!
“*Hãy sống lâu và giàu có.*”

Lời chào của Thần Lửa, *Star Trek*

HẾT.
